

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΛΕΓΚΤΙΚΩΝ

**«ΤΟ ΝΕΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΟΙ ΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ
ΣΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΤΩΝ
ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ
ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΝΤΑΞΗ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ
ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ»**

Σπουδάστριες : Κακουσιά Μαργαρίτα
Πρωτόπαπα Κλέργια
Επιβλέπων Καθηγητής: Κος Δ. Ραπτιάς

ΚΑΛΑΜΑΤΑ 2005

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	Σελ. 6
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	Σελ. 7
ΜΕΡΟΣ Α': ΚΑΛΩΣΟΡΙΖΟΝΤΑΣ ΤΗ ΝΕΑ ΕΥΡΩΠΗ	Σελ. 8
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΝΕΟΕΙΣΕΛΘΕΝΤΩΝ ΧΩΡΩΝ	Σελ. 9
1.1. Λιθουανία.....	Σελ. 9
1.2. Εσθονία.....	Σελ. 9
1.3. Λετονία.....	Σελ. 12
1.4. Μάλτα.....	Σελ. 13
1.5. Ουγγαρία.....	Σελ. 14
1.6. Σλοβακία.....	Σελ. 16
1.7. Σλοβενία.....	Σελ. 17
1.8. Δημοκρατία της Τσεχίας.....	Σελ. 18
1.9. Πολωνία.....	Σελ. 20
1.10. Κύπρος.....	Σελ. 22
2. ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΕΚΤΗΜΕΝΟ.....	Σελ. 23
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΤΟ ΝΕΟ ΠΡΟΣΩΠΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ	Σελ. 24
ΜΕΡΟΣ Β': ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ	Σελ. 26
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΟ 2003	Σελ. 27
1.1 ΖΗΤΗΣΗ.....	Σελ. 29
1.1.1. Ιδιωτική Κατανάλωση.....	Σελ. 29
1.1.2. Επενδύσεις.....	Σελ. 30
1.1.3. Εξωτερική Ζήτηση	Σελ. 30
1.1.4. Δημόσια Κατανάλωση	Σελ. 32
1.1.5. Εγχώρια Προσφορά-Τομεακές Εξελίξεις.....	Σελ. 32
1.1.6. Πρωτογενείς τομείς	Σελ. 32
1.1.7. Δευτερογενείς τομείς	Σελ. 33
1.1.8. Τριτογενείς τομείς	Σελ. 33
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΟ 2006 ΚΑΙ ΜΕΤΑ	Σελ. 38
ΜΕΡΟΣ Γ': ΟΙ Μ.Μ.Ε. ΚΑΙ ΟΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΤΥΧΕΣ ΤΗΣ ΕΝΤΑΞΙΑΚΗΣ ΜΑΣ ΠΟΡΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ ΣΤΗΝ Ε.Ε.....	Σελ. 39
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΟΙ Μ.Μ.Ε ΚΑΙ Ο ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ	Σελ. 40
1.1. Ορισμός των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.....	Σελ. 40
1.1.1. Αυτόνομη επιχείρηση	Σελ. 40
1.1.2. Συνεργαζόμενες επιχειρήσεις.....	Σελ. 40
1.1.3. Συνδεδεμένη επιχείρηση.....	Σελ. 41
1.2. Ευρωπαϊκός Χάρτης για τις μικρές επιχειρήσεις	Σελ. 41

1.2.1. Αρχές	Σελ. 41
1.2.2. Γραμμές Δράσης.....	Σελ. 42
1.2.2.1. Εκπαίδευση και επιμόρφωση για το επιχειρηματικό πνεύμα	Σελ. 42
1.2.2.2. Φθηνότερη και ταχύτερη εκκίνηση	Σελ. 42
1.2.2.3. Καλύτερη νομοθεσία και ρυθμίσεις.....	Σελ. 43
1.2.2.4. Διαθεσιμότητα των ικανοτήτων	Σελ. 43
1.2.2.5. Βελτίωση της πρόσβασης σε απευθείας σύνδεση	Σελ. 43
1.2.2.6. Περισσότερα οφέλη από την Ενιαία Αγορά	Σελ. 43
1.2.2.7. Φορολογικά και χρηματοοικονομικά ζητήματα	Σελ. 43
1.2.2.8. Ενίσχυση των τεχνολογικών δυνατοτήτων των μικρών επι/σεων .	Σελ. 44
1.2.2.9. Επιτυχημένα πρότυπα ηλεκτρονικών επι/σεων και υποστήριξη κορυφαίων μικρών επι/σεων	Σελ. 44
1.2.2.10. Ανάπτυξη ισχυρότερης και αποτελεσματικής εκπροσώπησης των συμφερόντων των μικρών επι/σεων σε επίπεδο της ένωσης και σε εθνικό επίπεδο	Σελ. 45
1.3. Οικονομικά οφέλη της ένταξης σε επίπεδο προβλέψεων για τις ΜΜΕ της Κύπρου	Σελ. 45

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2:ΟΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΤΥΧΕΣ ΤΗΣ ΕΝΤΑΞΙΑΚΗΣ ΜΑΣ ΠΟΡΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ ΣΤΗΝ Ε.Ε. Σελ. 48

2.1. Εισαγωγή	Σελ. 48
2.2. Διαφοροποιήσεις του οικονομικού περιβάλλοντος.....	Σελ. 48
2.2.1. Κατάργηση των εναπομεινουσών στρεβλώσεων που παρεμποδίζουν την αποδοτική λειτουργία του μηχανισμού της αγοράς	Σελ. 48
2.2.2. Κατάργηση του δια νόμου καθορισμού ανωτάτου επιτοκίου από την 1.1.2001	Σελ. 48
2.2.3. Ελευθεροποίηση της διακίνησης κεφαλαίων	Σελ. 48
2.2.4. Ελευθεροποίηση των τομέων δημόσιας ωφέλειας.....	Σελ. 49
2.2.5. Αερομεταφορές.....	Σελ. 49
2.2.6. Πολιτική Ανταγωνισμού	Σελ. 49
2.2.7. Φορολογία.....	Σελ. 50
2.3. Αλλαγές στο επιχειρηματικό κλίμα από την ένταξη στην Ε.Ε. και στην ενιαία αγορά	Σελ. 50
2.3.1. Ελεύθερη διακίνηση προϊόντων	Σελ. 50
2.3.2. Ελεύθερη διακίνηση υπηρεσιών.	Σελ. 50
2.3.3. Ελεύθερη διακίνηση προσώπων	Σελ. 51
2.3.4. Ελεύθερη διακίνηση κεφαλαίων	Σελ. 51
2.4. Συνθήκες Μακροοικονομικής Σταθερότητας.....	Σελ. 52
2.5. Πολιτικό Όφελος.....	Σελ. 52
2.6. Ένταξη στη ζώνη Ευρώ	Σελ. 52
2.7. Οικονομικό Όφελος.....	Σελ. 54

ΜΕΡΟΣ Δ' :ΣΧΕΔΙΟ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΩΝ ΧΟΡΗΓΙΩΝ ΚΑΙ ΧΟΡΗΓΙΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ Ε.Ε..... Σελ. 55

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΕΣ ΧΟΡΗΓΙΕΣ.....	Σελ. 56
1.1. Οδηγός προγραμμάτων ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων	Σελ. 56
1.1.1. Σχέδιο παροχής κυβερνητικών χορηγιών για τεχνολογική αναβάθμιση και ΜΜΕ του μεταποιητικού τομέα.....	Σελ. 57
1.1.2. Σχέδιο παροχής χορηγιών για την ενθάρυνση ίδρυσης ή/και επέκτασης μονάδων πρώτης μεταποίησης σε αγροτικές περιοχές	Σελ. 62
1.1.3. Σχέδιο επιδότησης και ανάπτυξης εξειδικευμένου λογισμικού.	Σελ. 65
1.1.3.1. Σχέδιο Υιοθέτησης Προτύπων	Σελ. 65
1.1.3.2. Σχέδιο Επιδότησης Εξειδικευμένου Λογισμικού	Σελ. 66
1.1.3.3. Σχέδιο Επιδότησης Μελετών Για Τη Διείσδυση Επιχειρήσεων σε ξένες Αγορές	Σελ. 66
1.1.3.4. Σχέδιο Συμβουλευτικών Υπηρεσιών Για Τη Βιομηχανία	Σελ. 67
1.1.3.5. Σχέδιο Αξιοποίησης Του Διεθνούς Διαδικτύου	Σελ. 68
1.1.4. Σχέδιο Κυβερνητικών εγγυήσεων για δανειοδότηση των ΜΜΕ του μεταποιητικού τομέα	Σελ. 68
1.1.5. Τουριστική Πολιτική.	Σελ. 72
1.1.5.1. Αθλητικός Τουρισμός	Σελ. 72
1.1.5.2. Τουρισμός Για Γκολφ.....	Σελ. 72
1.1.5.3. Ναυτικός Τουρισμός-Μαρίνες.....	Σελ. 72
1.1.5.4. Καζίνο	Σελ. 73
1.1.5.5. Συνεδριακός Τουρισμός	Σελ. 73
1.1.5.6. Αγροτουρισμός	Σελ. 73
1.1.5.7. Πολιτιστικός Τουρισμός	Σελ. 73
1.1.5.8. Αναθεώριση Θεσμικού Πλαισίου Για Τα Τουριστικά Καταλύματα....	Σελ. 73
1.1.5.9. Ανάπτυξη Αγορών Προτεραιότητας	Σελ. 73
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΧΟΡΗΓΙΕΣ.....	Σελ. 75
2.1. Συμπληρωματικό Σχέδιο Για Την Μεταποίηση Γεωργικών Προϊόντων ..	Σελ. 75
2.1.1. Σκοπός	Σελ. 75
2.1.2. Περίοδος Εφαρμογής Του Προγράμματος	Σελ. 75
2.1.3. Όργανα Υλοποίησης Του Προγράμματος.....	Σελ. 75
2.1.3.1. Αρμόδια Υπηρεσία	Σελ. 76
2.1.3.2. Επιτροπή Βαθμολόγησης.....	Σελ. 76
2.1.4. Γενικό Πλαίσιο Υλοποίησης Του Προγράμματος.....	Σελ. 77
2.1.5. Προϋποθέσεις Συμμετοχής	Σελ. 77
2.1.6. Ύψος Χορηγίας	Σελ. 77
2.1.7. Επιλέξιμες Δαπάνες	Σελ. 78
2.1.8. Υποβολή Αιτήσεων	Σελ. 79
2.1.9. Υλοποίηση Των Επενδύσεων	Σελ. 79
2.1.10. Έλεγχος-Εγγυήσεις	Σελ. 80
2.1.11. Κριτήρια Αξιολόγησης Των Αιτήσεων	Σελ. 80
2.1.11.1. Για Υφιστάμενες Επιχειρήσεις	Σελ. 81
2.1.11.2. Για Νέες Επιχειρήσεις.....	Σελ. 82
2.1.12. Ερμηνείες-Θεσμοί-Τροποποιήσεις	Σελ. 82
2.2. Σχέδιο Χορηγιών Για Εξοικονόμηση Ενέργειας Και Ενθάρρυνση Της Χρήσης Των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας	Σελ. 82
2.2.1. Σκοπός	Σελ. 82
2.2.2. Κατηγορίες Επενδύσεων	Σελ. 83
2.2.2.1. Κατηγορία Α'	Σελ. 84
2.2.2.2. Κατηγορία Β'	Σελ. 87
2.2.3. Είδη Ενεργειακών Επενδύσεων.....	Σελ. 87

2.2.4. Μορφές Δημόσιας Ενίσχυσης.....	Σελ. 87
2.2.5. Υπαγόμενοι Φορείς.....	Σελ. 88
2.2.6. Επιλέξιμες Δαπάνες.....	Σελ. 89
2.2.6.1. Διαφοροποίηση Επιλέξιμου προϋπολογισμού.....	Σελ. 89
2.2.6.2. Ανώτατα Ποσά Επιλέξιμων Δαπανών Σε Τεχνολογίες ΑΠΕ και Συμπαράγωγής.....	Σελ. 89
2.2.7. Ποσοστό Χορηγίας.....	Σελ. 90
2.2.7.1. Δημόσια Χρηματοδότηση.....	Σελ. 90
2.2.7.2. Ίδια Συμμετοχή.....	Σελ. 90
2.2.8. Αγορά Από Την ΑΗΚ Της Ηλεκτρικής Ενέργειας Που Θα Παράγεται Από ΑΠΕ Και Συμπαράγωγή.....	Σελ. 90
2.2.8.1. Γενική Πολιτική.....	Σελ. 90
2.2.8.2. Διατημίσεις.....	Σελ. 90
2.2.9. Διαδικασία Και Σύμβαση Για Σύνδεση Εγκαταστάσεων Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας Από ΑΠΕ Με Το Δίκτυο Της ΑΗΚ.....	Σελ. 92
2.2.10. Κριτήρια Αξιολόγησης Επενδύσεων.....	Σελ. 92
2.2.11. Επιτροπή Παροχής Χορηγιών / Επιδότησεων.....	Σελ. 93
2.2.12. Διαδικασία Υποβολής Εξέτασης Και Έγκρισης Αιτήσεων Και Παροχής Των Χορηγιών.....	Σελ. 93
2.2.13. Παραχώρηση Χορηγίας / Επιδότησης.....	Σελ. 94
2.2.14. Επιστροφή Χορηγίας / Επιδότηση.....	Σελ. 94
2.2.15. Χρονική Διάρκεια Του Σχεδίου.....	Σελ. 94
2.3. Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Για Το Μεταποιητικό Τομέα Σε Περιοχές Της Υπαίθρου.....	Σελ. 94
2.3.1. Σκοπός Του Προγράμματος.....	Σελ. 94
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	Σελ. 95
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ.....	Σελ. 97
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	Σελ. 107

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η πτυχιακή μας έχει ως θέμα τις επιδράσεις στην επιχειρηματική δραστηριότητα των επιχειρήσεων της Κύπρου από την ένταξη της στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ).

Αρχικά κάνουμε αναφορά στις δέκα (10) νεοεισελθέντες χώρες στην ΕΕ και στη συνέχεια αναφερόμαστε για την Κύπρο ειδικότερα.

Επιλέξαμε να αναφερθούμε στην ένταξη της Κύπρου στην ΕΕ γιατί πιστεύουμε ότι αξίζει να προβληθούν οι επιδράσεις που είχε στην επιχειρηματική δραστηριότητα των επιχειρήσεων η ένταξη της στην ΕΕ.

Η περισυλλογή στοιχείων ήταν πολύ δύσκολο να εντοπιστούν λόγω του ότι τα ποιο πολλά από αυτά θεωρούνται απόρρητα να δωθούν για οποιοδήποτε σκοπό.

Θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε θερμά τον κύριο Κώστα Ιακώβου Διευθυντή Προγραμματισμού στο Γραφείο Προγραμματισμού της Κυπριακής Δημοκρατίας και τον κύριο Ανδρέα Τρόκκο του Γραφείου Προγραμματισμού.

Θα θέλαμε επίσης να ευχαριστήσουμε θερμά τον κύριο Δημήτρη Ραπτέα που έχει αναλάβει την εποπτεία της εργασίας αυτής και για την υπομονή που έδειξε στις δικές μας καθυστερήσεις.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στις 13 Δεκεμβρίου του 2002, η Κύπρος έγινε δεκτή στην ΕΕ. Το όνειρο όλων των Κυπρίων αλλά και του Ελληνισμού έγινε πραγματικότητα. Με τη σιγουριά ότι είμαστε πλέον πλήρες μέλος της ΕΕ, μπορούμε να εργαστούμε για την επανένωση της πατρίδας μας, για να κτίσουμε ένα σίγουρο μέλλον για όλους.

Τα πλεονεκτήματα της ένταξης της Κύπρου στην Κοινότητα είναι λίγο-πολύ αυτονόητα. Η ενσωμάτωση της Κύπρου στο κοινοτικό οικοδόμημα προσφέρει μια πολιτική εγγύηση για την ανεξαρτησία, κυριαρχία και ενδυνάμωση του ρόλου της Κύπρου στο διεθνές σύστημα. Παράλληλα, εξασφαλίζει την αποτελεσματική εφαρμογή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των βασικών ελευθεριών, οι οποίες αποτελούν θεμελιώδεις αρχές του κοινοτικού πλέγματος δικαίου. Με την έννοια αυτή, η ένταξη της Κύπρου στην κοινότητα μπορεί να αποτελέσει μέρος της συνολικότερης διευθέτησης του κυπριακού προβλήματος. Εξάλλου, η ένταξη προσφέρει μια δυναμική προοπτική στην κυπριακή οικονομία σε μια περίοδο σημαντικών ανακατατάξεων στο κοινοτικό και διεθνές οικονομικό σύστημα.

Την εργασία μας την έχουμε χωρίσει σε τέσσερα μέρη

Το Πρώτο μέρος αποτελείται από 2 κεφάλαια. Στο πρώτο κεφάλαιο γίνεται μια συνοπτική παρουσίαση των δέκα(10) νεοεισελθέντων χωρών στην ΕΕ και το πώς αξιολογούνται. Επίσης παρουσιάζετε και το κοινοτικό κεκτημένο. Στο δεύτερο κεφάλαιο αναφερόμαστε πολύ γενικά για το νέο πρόσωπο της Ευρώπης.

Το Δεύτερο Μέρος χωρίζεται και πάλι σε 2 Κεφάλαια. Στο Πρώτο Κεφάλαιο παρουσιάζονται οι οικονομικές εξελίξεις κατά το 2003 και γίνεται μία αναφορά στη ζήτηση (ιδιωτική κατανάλωση, επενδύσεις, εξωτερική ζήτηση, δημόσια κατανάλωση) στους πρωτογενείς, δευτερογενείς και τριτογενείς τομείς της οικονομίας. Στο δεύτερο κεφάλαιο αναφερόμαστε στις προοπτικές για το 2006 και μετά.

Το Τρίτο Μέρος χωρίζεται και πάλι σε δύο Κεφάλαια. Το Πρώτο Κεφάλαιο γίνεται παρουσίαση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και του ευρωπαϊκού χάρτη των μικρών επιχειρήσεων, καθώς και στα οικονομικά οφέλη της ένταξης σε επίπεδο προβλέψεων για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις της Κύπρου. Το Δεύτερο Κεφάλαιο αναφέρετε στις οικονομικές πτυχές της ενταξιακής μας πορείας και της τελικής ένταξης στην Ευρωπαϊκή Ένωση, τις αλλαγές στο επιχειρηματικό κλίμα από την ένταξη στην ΕΕ και στην ενιαία αγορά. καθώς επίσης και στα πολιτικά και οικονομικά οφέλη.

Το Τέταρτο Μέρος αποτελείται από δύο Κεφάλαια. Στο Πρώτο Κεφάλαιο γίνεται αναφορά στον οδηγό προγραμμάτων ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Το Δεύτερο Κεφάλαιο αναφέρεται στις Ευρωπαϊκές χορηγίες.

ΜΕΡΟΣ Α΄
ΚΑΛΩΣΟΡΙΖΟΝΤΑΣ ΤΗ ΝΕΑ ΕΥΡΩΠΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΝΕΟΣΥΛΕΧΘΕΝΤΩΝ ΧΩΡΩΝ

1. Καλωσορίζοντας τη «ΝΕΑ ΕΥΡΩΠΗ»

Η Ευρωπαϊκή Ένωση την 1η Μαΐου 2004 (Στο Ζάππειο μέγαρο στην Αθήνα) υποδέχεται 10 νέες χώρες στους κόλπους της και ανοίγει μια νέα σελίδα στην ιστορία της. Η Κύπρος, η Λιθουανία, η Λετονία, η Μάλτα, η Ουγγαρία, η Σλοβακία, η Σλοβενία, η Εσθονία, η Τσεχία και η Πολωνία αλλάζουν. Εισέρχονται σε μια νέα πραγματικότητα και δημιουργούν μια αμφίδρομη σχέση, υιοθετούν τις αρχές που διέπουν την Ένωση, γίνονται μέλη της, απολαμβάνουν τα οφέλη και τις ευκαιρίες της, αλλά προσφέρουν κι αυτές τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους. Την οικονομία, τον πολιτισμό, την ιστορία τους.

1.1. ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ

ΣΥΝΟΨΗ

Στη γνώμη της του Ιουλίου 1997, η Επιτροπή θεωρούσε ότι, μεσοπρόθεσμα, το μεγαλύτερο μέρος της λιθουανικής βιομηχανίας αναμένεται να είναι σε θέση να αντιμετωπίσει τα προβλήματα που απορρέουν από την ενσωμάτωσή της στην ευρωπαϊκή ενιαία αγορά, υπό την προϋπόθεση ότι θα συνεχισθούν οι θετικές τάσεις όσον αφορά την αναδιάρθρωση της βιομηχανίας και τις ιδιωτικοποιήσεις. Στην έκθεση του Νοεμβρίου 1998, διαπιστώνεται ότι η Λιθουανία έχει σημειώσει κάποια πρόοδο, ιδίως όσον αφορά τη δημιουργία οικονομικού περιβάλλοντος με άξονα την αγορά.

Στην έκθεση του Οκτωβρίου 1999, τονίζεται η νέα προσέγγιση την οποία υιοθέτησε η λιθουανική κυβέρνηση σε θέματα βιομηχανικής πολιτικής. Κατόπιν της κρίσης στη Ρωσία και των επιπτώσεών της στη λιθουανική βιομηχανία, η νέα προσέγγιση επικεντρώνεται στην αναδιάρθρωση της βιομηχανίας.

Στην έκθεση του Νοεμβρίου 2000 επισημαίνεται ότι η κυβέρνηση εξακολουθεί τις ενέργειες για τη συγκρότηση του πολιτικού και νομικού πλαισίου που είναι απαραίτητο για την αναδιάρθρωση της βιομηχανίας, παρ' όλο που διαπιστώνεται μικρή πρόοδος για την πρακτική του εφαρμογή. Στην έκθεση υπογραμμίζεται ότι έχει σημειωθεί πρόοδος για τη βελτίωση του περιβάλλοντος των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και για την ανάπτυξη των υποδομών στήριξης.

Στην έκθεση του Νοεμβρίου του 2001 τονίζεται ότι στον τομέα της βιομηχανικής πολιτικής έχει σημειωθεί σημαντική πρόοδος όσον αφορά την αναδιάρθρωση των επιχειρήσεων, τις ιδιωτικοποιήσεις και την προώθηση των επενδύσεων, καθώς και τη βελτίωση του περιβάλλοντος των επιχειρήσεων. Ωστόσο η πρόοδος στον τομέα της ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας υπήρξε περιορισμένη. Όσον αφορά τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις (Μ.Μ.Ε.), σημειώθηκε ορισμένη πρόοδος από άποψη διαθέσιμων κονδυλίων του προϋπολογισμού, πρόσβασης σε χρηματοδοτήσεις, βελτίωσης του περιβάλλοντός τους, αποκέντρωσης και δικτύων παροχής βοήθειας.

Στην έκθεση του Οκτωβρίου του 2002, διαπιστώνεται η πρόοδος της Λιθουανίας για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων. Όσον αφορά τις ΜΜΕ, επιδιώχθηκε η βελτίωση του περιβάλλοντος λειτουργίας τους και της πρόσβασης σε χρηματοδοτήσεις, καθώς και η ενίσχυση των υπηρεσιών παροχής βοήθειας προς τις επιχειρήσεις. Στον τομέα της βιομηχανικής πολιτικής, όπως και της πολιτικής για τις επιχειρήσεις, συνεχίστηκαν οι προετοιμασίες για τα διαρθρωτικά ταμεία.

Στην έκθεση του Νοεμβρίου 2003 εκτιμάται ότι η βιομηχανική πολιτική της Λιθουανίας και η πολιτική για τις ΜΜΕ ανταποκρίνονται σε γενικές γραμμές στις απαιτήσεις των διαπραγματεύσεων προσχώρησης. Η Λιθουανία πρέπει, ωστόσο, να συνεχίσει την ενίσχυση των διοικητικών της ικανοτήτων.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Η Λιθουανία συνέχισε την εφαρμογή της βιομηχανικής στρατηγικής της, στο πλαίσιο κυρίως πέντε αξόνων: την καινοτομία, την εθνική ποιότητα, τις υποδομές αξιολόγησης και συμμόρφωσης, την αναπτυξιακή στρατηγική και την προώθηση των εξαγωγών και των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Καταβλήθηκαν επίσης προσπάθειες στον τομέα των επενδύσεων, της αναδιάρθρωσης και της ιδιωτικοποίησης. Οι προσπάθειες πρέπει να συνεχιστούν ώστε να καταστεί εφικτή η ενσωμάτωση των επιχειρήσεων στην εσωτερική αγορά, να ευνοηθούν οι επενδύσεις και να αναδιάρθρωθούν ορισμένες βιομηχανίες.

Ύστερα από τη γνωμοδότηση του 1997, η Λιθουανία σημείωσε πρόοδο όσον αφορά τη βιομηχανική πολιτική. Το κεφάλαιο αυτό έχει κλείσει προσωρινά, δεν έχει ζητηθεί κανένα μεταβατικό καθεστώς και η Λιθουανία τηρεί τις δεσμεύσεις της. Ωστόσο η Λιθουανία πρέπει να βελτιώσει το διοικητικό περιβάλλον των επιχειρήσεων, να προωθήσει το διάλογο με τη βιομηχανία και να εφαρμόσει τη βιομηχανική πολιτική.

Όσον αφορά τις ΜΜΕ, έχει σημειωθεί πρόοδος για την εφαρμογή της πολιτικής καθώς και για τη βελτίωση του περιβάλλοντος των επιχειρήσεων. Πρέπει να καταβληθούν προσπάθειες ιδίως για την απλοποίηση των διοικητικών διαδικασιών, την ενίσχυση του συντονισμού μεταξύ των διάφορων οργάνων που είναι υπεύθυνα για τις ΜΜΕ και για την προετοιμασία του τομέα ώστε να ενταχθεί στην εσωτερική αγορά.

Ύστερα από τη γνωμοδότηση του 1997, η Λιθουανία εφαρμόζει μια πολιτική υπέρ των ΜΜΕ. Το κεφάλαιο αυτό έχει κλείσει προσωρινά, δεν έχει ζητηθεί κανένα μεταβατικό καθεστώς και η Λιθουανία τηρεί τις δεσμεύσεις της. Ωστόσο, πρέπει να ενισχυθεί η επιχειρηματικότητα και να βελτιωθεί το νομικό πλαίσιο των επιχειρήσεων.

1.2. ΕΣΘΟΝΙΑ

ΣΥΝΟΨΗ

Στην **γνώμη της του Ιουλίου του 1997**, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εκτιμούσε ότι η Εσθονία επετέλεσε ικανοποιητικά βήματα όσον αφορά την αναδιάρθρωση της βιομηχανίας και την υιοθέτηση της βιομηχανικής νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Εκτιμούσε επίσης ότι, εφόσον συνεχιστούν οι ήδη καταβαλλόμενες προσπάθειες και εξακολουθήσει η είσοδος ξένων κεφαλαίων, θα αναμενόταν ότι - μεσοπρόθεσμα - η βιομηχανία δεν θα είχε πλέον παρά μόνο έναν ιδιαίτερα περιορισμένο αριθμό προβλημάτων να αντιμετωπίσει προκειμένου να καταστεί ανταγωνιστική, και ως εκ τούτου δεν θα συνιστούσε πλέον εμπόδιο στην πλήρη συμμετοχή της Εσθονίας στην διευρυμένη αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Στην **έκθεση του Νοεμβρίου 1998** διαπιστώνονταν βήματα πρόοδου στον τομέα αυτόν, ιδίως όσον αφορά την πολιτική βιομηχανικής ανταγωνιστικότητας. Έπρεπε, ωστόσο, να καταβληθούν προσπάθειες για την εφαρμογή συστημάτων ποιότητας, συμβατών με τα αντίστοιχα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σε ό,τι αφορά τις ΜΜΕ, αυτές θεωρούνταν ως μία από τις προτεραιότητες της οικονομικής πολιτικής της Εσθονίας.

Στην **έκθεση του Οκτωβρίου 1999** υπογραμμιζόταν ότι η βιομηχανική ανάπτυξη συνεχιζόταν. Εφόσον η ιδιωτικοποίηση του μεταποιητικού κλάδου είχε ήδη περατωθεί, η Εσθονία ασχολήθηκε με την αναδιάρθρωση και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας. Οι ΜΜΕ διαδραμάτιζαν πολύ σημαντικό ρόλο, καθώς αντιπροσώπευαν το 99% των επιχειρήσεων της χώρας.

Η **έκθεση του Νοεμβρίου 2000** επισήμαινε ότι η Εσθονία έλαβε μέτρα για την εφαρμογή πραγματικής βιομηχανικής πολιτικής και ότι έπρεπε να καταβάλει

ακόμη περισσότερες προσπάθειες προκειμένου να υιοθετήσει διαφορετική βιομηχανική πολιτική από τη γενική οικονομική πολιτική που εφαρμόζει. Η Εσθονία εξακολουθούσε να ενθαρρύνει τις ξένες επενδύσεις. Η διαδικασία ιδιωτικοποιήσεων και βιομηχανικής αναδιάρθρωσης συνεχιζόταν. Η πολιτική υπέρ των ΜΜΕ απέδιδε ιδιαίτερη σημασία στην ανάπτυξη των επιχειρήσεων στις λιγότερο ανεπτυγμένες και ενός μόνο βιομηχανικού κλάδου περιοχές.

Στην **έκθεση του Νοεμβρίου 2001** επισημαινόταν ότι η Εσθονία συνέχιζε να προοδεύει όσον αφορά την κατάρτιση μέτρων για τη βιομηχανική πολιτική. Οι κυριότερες προσπάθειες είχαν σημειωθεί στο πλαίσιο της πολιτικής για την καινοτομία, της τόνωσης των ξένων επενδύσεων και της ιδιωτικοποίησης του βιομηχανικού τομέα. Για τις ΜΜΕ, η γενική πολιτική εξακολουθούσε να ασκείται, ενώ η πρόσβαση στη χρηματοδότηση και το περιβάλλον των επιχειρήσεων είχαν βελτιωθεί.

Στην **έκθεση του Οκτωβρίου 2002** παρουσιαζόταν η πρόοδος που πραγματοποίησε η Εσθονία όσον αφορά τη βιομηχανική πολιτική και την πολιτική υπέρ των ΜΜΕ.

Η **έκθεση του Νοεμβρίου 2003** εκτιμά ότι η Εσθονία ανταποκρίνεται, ουσιαστικά, στις δεσμεύσεις που απορρέουν από τις διαπραγματεύσεις προσχώρησης στον τομέα της πολιτικής για τις επιχειρήσεις.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Όσον αφορά τη **βιομηχανική στρατηγική**, δεν έχουν ακόμη εκπονηθεί το έγγραφο για τη βιομηχανική πολιτική και το πρόγραμμα δράσης για την περίοδο 2003-2006. Οι προσπάθειες που καταβάλλονται στον τομέα της βιομηχανικής πολιτικής εξακολουθούν να έχουν υπερβολικά κατακερματισμένο χαρακτήρα. Θα πρέπει να εφαρμοστεί συνολική βιομηχανική πολιτική. Οι ξένες επενδύσεις προοδεύουν αλλά παραμένουν επικεντρωμένες στην περιφέρεια του Ταλίν. Οι ιδιωτικοποιήσεις και οι αναδιρθώσεις μεταβλήθηκαν ελάχιστα σε σχέση με την περίοδο που καλύπτεται από την προηγούμενη έκθεση.

Η Εσθονία σημείωσε αξιόλογη πρόοδο όσον αφορά την προσαρμογή της βιομηχανικής πολιτικής της από τότε που εκδόθηκε η γνώμη του 1998. Το κεφάλαιο αυτό έχει κλείσει προσωρινά, δεν ζητήθηκε κανένα μεταβατικό καθεστώς και η Εσθονία τήρησε τις δεσμεύσεις της. Επιπλέον, πρέπει να ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων για να διευκολυνθεί η ενσωμάτωση στην ενιαία αγορά.

Για τις **ΜΜΕ**, η Εσθονία ενέκρινε, τον Ιανουάριο του 2002, το έγγραφο «Το επιχειρηματικό πρόσωπο της Εσθονίας». Σκοπός ήταν η προώθηση της επιχειρηματικότητας, της δημιουργίας θέσεων εργασίας και της ανταγωνιστικότητας των εσθονικών επιχειρήσεων. Εγκρίθηκε πρόγραμμα δράσης για το 2002.

Η Εσθονία προσχώρησε στον Ευρωπαϊκό χάρτη για τις μικρές επιχειρήσεις τον Απρίλιο του 2002.

Το επιχειρηματικό περιβάλλον βελτιώθηκε ιδίως χάρη στη μείωση των διοικητικών υποχρεώσεων που βάρυναν τις επιχειρήσεις. Θα πρέπει, ωστόσο, να ενισχυθεί η ενημέρωση των επιχειρήσεων όταν η κυβέρνηση τροποποιεί τη νομοθεσία της και να διευκολυνθεί η πρόσβαση στη χρηματοδότηση.

Από τη γνώμη του 1997, η Εσθονία σημείωσε αξιόλογη πρόοδο όσον αφορά την πολιτική υπέρ των ΜΜΕ. Το κεφάλαιο αυτό έχει κλείσει προσωρινά, δεν ζητήθηκε κανένα μεταβατικό καθεστώς και η Εσθονία τήρησε τις δεσμεύσεις της. Η Εσθονία θα πρέπει ιδίως να ευνοήσει το διάλογο μεταξύ των επιχειρήσεων και τη διάδοση των πληροφοριών και να διευκολύνει τη δημιουργία και την ανάπτυξη των επιχειρήσεων.

Η Εσθονία συμμετέχει στο 3ο πολυετές πρόγραμμα της ΕΕ υπέρ των ΜΜΕ¹

1.3. Λετονία

ΣΥΝΟΨΗ

Στην πρώτη γνώμη της, του **Ιουλίου 1997**, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εκτιμούσε ότι, αφού η κυβέρνηση της Λετονίας διέκοψε τις επιδοτήσεις προς την βιομηχανία, δεν είχε άλλη επιλογή από το να εδραιώσει το νέο βιομηχανικό της υπόβαθρο. Υπογράμμιζε επίσης ότι τα μέτρα που έπρεπε επειγόντως να ληφθούν αφορούσαν την ενίσχυση των μέτρων για την τόνωση της εσωτερικής κεφαλαιοποίησης και των άμεσων ξένων επενδύσεων και κατέληγε, επισημαίνοντας ότι η λετονική οικονομία αναμενόταν να είναι σε θέση να αντιμετωπίσει την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση σε μεσοπρόθεσμη φάση, εφόσον διατηρούνταν οι θετικές τάσεις όσον αφορά την ιδιωτικοποίηση, την αναδιάρθρωση των επιχειρήσεων και την ικανότητά τους να προσελκύουν άμεσες ξένες επενδύσεις.

Στην **έκθεση του Νοεμβρίου 1998**, διαπιστωνόταν η επιτέλεση ορισμένων βημάτων προόδου, κρινόταν όμως αναγκαία η ταχεία θέσπιση της υπό επεξεργασία βιομηχανικής πολιτικής, ούτως ώστε να υλοποιηθεί καλύτερα η βιομηχανική αναδιάρθρωση και να βελτιωθεί η ανταγωνιστικότητα. Πραγματοποιήθηκαν επίσης βήματα προόδου στον τομέα των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ).

Στην **έκθεση του Οκτωβρίου 1999**, τονιζόταν ότι η Λετονία είχε σημειώσει πρόοδο σχετικά με την εφαρμογή βασικών διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και την κατάρτιση ευνοϊκού ρυθμιστικού και στρατηγικού πλαισίου για την επιχειρηματική ανάπτυξη. Διδόταν επίσης μεγαλύτερη σημασία στη βελτίωση της βιομηχανικής ανταγωνιστικότητας.

Στην **έκθεση του Νοεμβρίου 2000**, η Επιτροπή επισήμαινε ότι η κυβέρνηση είχε εστιάσει τις προσπάθειές της στην προώθηση των ξένων επενδύσεων ενώ η ιδιωτικοποίηση και η αναδιάρθρωση των δημόσιων επιχειρήσεων είχαν σημειώσει μικρότερη πρόοδο.

Στην **έκθεση του Νοεμβρίου 2001** αναφερόταν ότι είχε σημειωθεί ελάχιστη πρόοδος σε θέματα βιομηχανικής πολιτικής. Ο κύριος όγκος της προσπάθειας είχε εστιαστεί στην προώθηση των επενδύσεων. Στον τομέα της ανταγωνιστικότητας καθώς και στον τομέα των ιδιωτικοποιήσεων και αναδιορθώσεων είχε σημειωθεί μικρή μόνο πρόοδος. Η κυβέρνηση είχε ενισχύσει τη συμμετοχή των επιχειρήσεων στη διαδικασία χάραξης της βιομηχανικής πολιτικής. Το Μάρτιο 2001 είχαν εγκριθεί οι "Κατευθυντήριες γραμμές για την βιομηχανική ανάπτυξη στη Λετονία" - ένα έγγραφο που αφορούσε τη βιομηχανική πολιτική και τις ΜΜΕ. Θα έπρεπε να διαμορφωθεί μια πιο ολοκληρωμένη προσέγγιση της βιομηχανικής πολιτικής. Όσον αφορά τις ΜΜΕ, το περιβάλλον των επιχειρήσεων είχε βελτιωθεί και προβλεπόταν η φορολογική ελάφρυνσή τους.

Στην **έκθεση του Οκτωβρίου 2002** υπογραμμίζονται οι προσπάθειες που κατέβαλε η Λετονία ιδίως όσον αφορά την προσέγγιση της βιομηχανικής πολιτικής παρόλο που η εφαρμογή της σημείωσε μικρή μόνο πρόοδο. Ο κύριος όγκος της προσπάθειας εστιάστηκε στις επενδύσεις. Σημειώθηκε μικρή μόνο πρόοδος στον τομέα της ενίσχυσης της διοικητικής ικανότητας. Σε επίπεδο ΜΜΕ, σημειώθηκε μικρή μόνο πρόοδος όσον αφορά την επανεξέταση της βιομηχανικής

¹ Απόφαση του Συμβουλίου Ένωσης των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των κρατών μελών, αφενός, και της Δημοκρατίας της Εσθονίας, αφετέρου, της 4ης Νοεμβρίου 1998 για τον καθορισμό των προϋποθέσεων και των διατυπώσεων συμμετοχής της Εσθονίας στο κοινοτικό πρόγραμμα των ΜΜΕ

πολιτικής και το σύστημα στήριξης των επιχειρήσεων. Το περιβάλλον των επιχειρήσεων βελτιώθηκε.

Στην **έκθεση του Νοεμβρίου 2003** εκτιμάται ότι η Λετονία τηρεί τις υποχρεώσεις της όσον αφορά τη βιομηχανική πολιτική καθώς και την πολιτική υπέρ των ΜΜΕ. Πρέπει ωστόσο να ενισχύσει περαιτέρω τη διοικητική ικανότητά της.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Στον τομέα της **βιομηχανικής στρατηγικής**, η Λετονία βελτίωσε την ανταγωνιστικότητά της ενθαρρύνοντας τις επενδύσεις. Πρέπει να ενισχυθούν περισσότερο οι διοικητικές δομές. Το ίδιο ισχύει και για τις ενώσεις επιχειρήσεων. Το κεφάλαιο αυτό κλείνει προσωρινά.

Στο πλαίσιο της πολιτικής υπέρ των ΜΜΕ, η Λετονία επικύρωσε τον ευρωπαϊκό χάρτη για τις μικρές επιχειρήσεις. Οι εν λόγω αρχές ενσωματώνονται στη νέα στρατηγική υπέρ των ΜΜΕ (2002-2206). Σημειώθηκε πρόοδος όσον αφορά την πρόσβαση σε πηγές χρηματοδότησης και στην ενημέρωση. Παρόλο που τα συμφέροντα των ΜΜΕ αρχίζουν να λαμβάνονται υπόψη, η διοικητική ικανότητα εξακολουθεί να παρουσιάζει αδυναμίες. Πρέπει να διευκολυνθεί, επίσης, η πρόσβαση στις πηγές χρηματοδότησης των διαρθρωτικών ταμείων και να ενισχυθούν οι υπηρεσίες παροχής στήριξης. Από την γνωμοδότηση του 1977 και ύστερα, η Λετονία σημείωσε πρόοδο όσον αφορά τη διαμόρφωση πολιτικής υπέρ των ΜΜΕ σύμφωνα με τις αρχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το κεφάλαιο αυτό κλείνει προσωρινά, δεν ζητήθηκαν μεταβατικές ρυθμίσεις και η Λετονία τήρησε τις υποχρεώσεις της. Η Λετονία πρέπει να ενισχύσει τη διοικητική ικανότητά της και να βελτιώσει την εφαρμογή της.

1.4. Μάλτα

ΣΥΝΟΨΗ

Στη γνώμη του **1999** υπογραμμιζόταν ο προστατευτικός χαρακτήρας της οικονομίας της Μάλτας, η δυσκολία εκτίμησης της ικανότητας της βιομηχανίας της εν λόγω χώρας να αντισταθεί στην ανταγωνιστική πίεση στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ), καθώς και η προφανής ανάγκη αναδιάρθρωσης της τοπικής βιομηχανίας πριν από μια ενδεχόμενη προσχώρηση.

Στην έκθεση του **1999** διαπιστωνόταν ότι η Μάλτα οφείλει να αναδιαρθρώσει τη βιομηχανία της και τον ιστό των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ).

Στην **έκθεση του Νοεμβρίου 2000**, η Επιτροπή επισημαίνει ότι η Μάλτα έχει σημειώσει πρόοδο στην κατεύθυνση χάραξης μιας βιομηχανικής στρατηγικής. Η κυβέρνηση έχει λάβει μέτρα για τη βελτίωση του περιβάλλοντος των επιχειρήσεων.

Η **έκθεση του Νοεμβρίου του 2001** αναφέρει ότι η Μάλτα συνέχισε να σημειώνει πρόοδο στον τομέα της χάραξης μιας βιομηχανικής πολιτικής και της προώθησης των επενδύσεων. Οι εξελίξεις στους τομείς των ιδιωτικοποιήσεων και της αναδιάρθρωσης είναι περισσότερο αργές. Όσον αφορά τις ΜΜΕ, σημειώθηκε πρόοδος στον τομέα της πολιτικής για τις επιχειρήσεις και της έγκρισης μέτρων με στόχο τη διευκόλυνση της ανάπτυξής τους.

Στην **έκθεση του Οκτωβρίου 2002**, διαπιστωνόταν η πρόοδος της Μάλτας στον τομέα της βιομηχανικής πολιτικής και της πολιτικής υπέρ των ΜΜΕ, ιδίως όσον αφορά τη βελτίωση του περιβάλλοντος των επιχειρήσεων.

Στην **έκθεση του Νοεμβρίου 2003** αναγνωρίζεται ότι η Μάλτα τηρεί στους τομείς της βιομηχανικής πολιτικής και της πολιτικής υπέρ των ΜΜΕ τις υποχρεώσεις που ανέλαβε και τις απαιτήσεις που απορρέουν από τις διαπραγματεύσεις για την προσχώρηση.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Η Μάλτα συνεχίζει την ανάπτυξη της βιομηχανικής πολιτικής της. Η επιχειρηματική κοινότητα είναι καλύτερα συνδεδεμένη με τη διαδικασία λήψης αποφάσεων. Η προώθηση των επενδύσεων δεν σημείωσε πρόοδο. Η διαδικασία ιδιωτικοποίησης σημείωσε μικρή πρόοδο. Η Μάλτα πρέπει να επιταχύνει τις ιδιωτικοποιήσεις και τις αναδιρθρώσεις. Πρέπει να ενισχυθούν οι διοικητικές δυνατότητες των υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών Υποθέσεων που είναι υπεύθυνο για τις ιδιωτικοποιήσεις.

Ύστερα από τη γνωμοδότηση του 1997, η Μάλτα προχώρησε στην κατάρτιση και στην εφαρμογή μιας βιομηχανικής πολιτικής. Το κεφάλαιο αυτό έχει κλείσει προσωρινά, δεν ζητήθηκε κανένα μεταβατικό καθεστώς και η Μάλτα τήρησε τις δεσμεύσεις της. Πριν την προσχώρηση, η Μάλτα πρέπει να ολοκληρώσει τη βιομηχανική στρατηγική της, την ιδιωτικοποίηση και την αναδιάρθρωση του ναυπηγικού κλάδου.

Όσον αφορά την πολιτική υπέρ των ΜΜΕ, εφαρμόστηκε ένα πρόγραμμα επωαστηρίου επιχειρήσεων. Η Μάλτα προσχώρησε στον ευρωπαϊκό χάρτη για τις μικρές επιχειρήσεις τον Απρίλιο του 2002.

Για τη βελτίωση του περιβάλλοντος, οργανώθηκαν ορθολογιστικά οι υπηρεσίες υποστήριξης των επιχειρήσεων. Ο ορισμός των ΜΜΕ δεν είναι ακόμα πλήρως συμβατός με το κοινοτικό κεκτημένο.

Ύστερα από τη γνωμοδότηση του 1997, η Μάλτα προσαρμοσε τη βιομηχανική πολιτική της. Το κεφάλαιο αυτό έχει κλείσει προσωρινά, δεν ζητήθηκε κανένα μεταβατικό καθεστώς και η Μάλτα τήρησε τις δεσμεύσεις της. Πριν την προσχώρηση, η Μάλτα πρέπει να βοηθήσει την αναδιάρθρωση των ΜΜΕ και να συνεχίσει την απλοποίηση του περιβάλλοντος των επιχειρήσεων.

1.5. Ουγγαρία

ΣΥΝΟΨΗ

Στη γνώμη που εξέδωσε τον Ιούλιο του 1997 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θεωρούσε ότι, λαμβανομένων υπόψη των σημαντικών προσπαθειών αναδιάρθρωσης και εκσυγχρονισμού που είχαν αναληφθεί μέχρι τότε στην Ουγγαρία, εικάζοταν ευλόγως ότι μεσοπρόθεσμα το μεγαλύτερο μέρος των βιομηχανικών κλάδων της Ουγγαρίας μπορούσε να καταστεί επιχειρησιακά ανταγωνιστικό στα πλαίσια της ενιαίας αγοράς, κυρίως στους τομείς που θα ήταν αποδέκτες άμεσων εξωτερικών επενδύσεων (IED).

Στην έκθεση του Νοεμβρίου του 1998 διαπιστώθηκε η πραγματοποίηση ορισμένων προόδων και, ειδικότερα, η ανάπτυξη της ανταγωνιστικότητας της ουγγρικής βιομηχανίας χάρη στη συνεργασία με την κοινοτική βιομηχανία και το υψηλό επίπεδο των επενδύσεων, συμπεριλαμβανομένων των αλλοδαπών επενδύσεων, καθώς και χάρη στην έγκριση των κοινοτικών διατάξεων στα θέματα τυποποίησης και αξιολόγησης της πιστότητας. Στην έκθεση εντούτοις υπογραμμίζοταν η ανάγκη να συνεχιστεί η αναδιάρθρωση του σιδηρουργικού τομέα.

Στην έκθεση του Οκτωβρίου του 1999 διαπιστωνόταν σημαντικός βαθμός σύγκλισης μεταξύ της ουγγρικής βιομηχανικής πολιτικής και της βιομηχανικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η αναδιάρθρωση των βιομηχανιών συνεχιζόταν, παρά τις καθυστερήσεις που σημειώθηκαν στη βιομηχανία σιδήρου και χάλυβα. Οι άμεσες ξένες επενδύσεις (ΑΞΕ) διαδραμάτιζαν σημαντικό ρόλο στη διεύρυνση του εν λόγω τομέα. Όσον αφορά τις ΜΜΕ, εγκρίθηκε μια νέα στρατηγική για τη στήριξη της ανάπτυξής τους. Η συμμετοχή της Ουγγαρίας στο

τρίτο πολυετές κοινοτικό πρόγραμμα για τις ΜΜΕ (1997-2000) εμφάνιζε θετικά αποτελέσματα.

Η **έκθεση του Νοεμβρίου του 2000** ανέφερε ότι η ιδιωτικοποίηση ουσιαστικά είχε ολοκληρωθεί. Η βιομηχανική αναδιάρθρωση συνεχίστηκε και μετά από την τελευταία πρακτική έκθεση. Καθοριστικό ρόλο εξακολουθούσαν να διαδραματίζουν οι ξένες επενδύσεις.

Η **έκθεση του Νοεμβρίου του 2001** ανέφερε ότι η Ουγγαρία συνέχισε να προοδεύει στον τομέα της βιομηχανικής πολιτικής. Έτσι ενεθάρρυνε καινοτόμα μέτρα, τη δημιουργία δικτύων και τις ξένες επενδύσεις. Η βιομηχανική αναδιάρθρωση καθώς και οι ιδιωτικοποιήσεις συνεχίστηκαν. Για τις ΜΜΕ, η ουγγρική στρατηγική αποσκοπούσε να εξασφαλίσει την ανάπτυξή τους, να παγιώσει την οικονομική τους βάση, και να τις βοηθήσει να έχουν πρόσβαση στην καινοτομία και τις ξένες αγορές. Εξάλλου ελήφθησαν μέτρα για την απλοποίηση του περιβάλλοντός τους.

Η **έκθεση του Οκτωβρίου 2002** σημειώνει τις προσπάθειες που καταβλήθηκαν από την Ουγγαρία στο πλαίσιο της βιομηχανικής πολιτικής και στον τομέα της πολιτικής υπέρ των ΜΜΕ.

Η **έκθεση του Νοεμβρίου 2003** εκτιμά ότι η Ουγγαρία τηρεί κατά το σημαντικότερο μέρος τις υποχρεώσεις που ανέλαβε στον τομέα υπέρ της βιομηχανικής πολιτικής και της πολιτικής υπέρ των ΜΜΕ. Οφείλει εντούτοις να συνεχίσει το πρόγραμμά της ιδιωτικοποιήσεων και αναδιρθρώσεων.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Η Ουγγαρία συνεχίζει στον τομέα της βιομηχανικής πολιτικής να προσδίδει την προτεραιότητα στην προαγωγή της ουγγρικής βιομηχανίας και στις εθνικές και ξένες επενδύσεις. Η διαδικασία ιδιωτικοποίησης θα πρέπει να συνεχισθεί.

Η Ουγγαρία προόδευσε ικανοποιητικά από τη γνώμη του 1996 εκσυγχρονίζοντας τη βιομηχανική πολιτική. Θα πρέπει πάντως να εξαλειφθούν οι περιφερειακές ανισορροπίες και να βελτιωθεί η κατάσταση των τοπικών μικρών επιχειρήσεων σε σχέση με τις πολυεθνικές. Το κεφάλαιο αυτό έχει προσωρινά κλίσει, δεν έχει ζητηθεί η εφαρμογή κανενός μεταβατικού καθεστώτος και η Ουγγαρία τήρησε τις υποχρεώσεις της.

Σε ό,τι αφορά τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, η Ουγγαρία ενέκρινε τον Ευρωπαϊκό χάρτη για τις μικρές επιχειρήσεις. Το σχέδιο Szechenyi που εκπονήθηκε για την ενθάρρυνση των ΜΜΕ, άρχισε να εφαρμόζεται το 2001. Το σχέδιο πρόκειται να αναθεωρηθεί και να επικεντρωθεί στις ΜΜΕ και τα σχέδια προέκταξης.

Η Ουγγαρία συνέχισε τις προσπάθειές της για τη βελτίωση του οικονομικού περιβάλλοντος των επιχειρήσεων. Η πρόσβαση στη χρηματοδότηση παραμένει δύσκολη και ο ορισμός των ΜΜΕ δεν είναι απόλυτα σύμφωνος προς το κοινοτικό κεκτημένο. Προσπάθειες πρέπει επίσης να καταβληθούν στον τομέα των υπηρεσιών υποστήριξης προς τις ΜΜΕ.

Η Ουγγαρία προχώρησε ικανοποιητικά από τη γνώμη του 1997 προοδεύοντας στον εκσυγχρονισμό της βιομηχανικής της πολιτικής. Θα πρέπει όμως να διευκολύνει την πρόσβαση των ΜΜΕ στις χρηματοδοτήσεις, να βελτιώσει τα προγράμματα και τις υπηρεσίες υποστήριξης.

Το κεφάλαιο αυτό έχει προσωρινά κλίσει, κανένα μεταβατικό καθεστώς δεν ζητήθηκε και η Ουγγαρία τήρησε τις υποχρεώσεις της.

Από το 1998, η Ουγγαρία συμμετέχει στο τρίτο πολυετές κοινοτικό πρόγραμμα υπέρ των ΜΜΕ (1997-2000)²

² Απόφαση του Συμβουλίου Σύνδεσης μεταξύ των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των κρατών μελών τους, αφενός, και της Δημοκρατίας της Ουγγαρίας, αφετέρου, της 23ης Νοεμβρίου 1998,

1.6. Σλοβακία

ΣΥΝΟΨΗ

Στη γνώμη της του **Ιουλίου 1997**, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έκρινε ότι η ενσωμάτωση της βιομηχανίας της Σλοβακίας στην ευρωπαϊκή αγορά θα μπορούσε να προσκρούσει σε δυσχέρειες μεσοπρόθεσμα. Προκειμένου να αποφευχθούν, κάλεσε την Σλοβακία να προχωρήσει σε μεγαλύτερη διαφοροποίηση των δραστηριοτήτων της βιομηχανίας, η οποία είναι ως επί το πλείστον προσανατολισμένη προς τη βαριά βιομηχανία, καθώς και σε αποτελεσματικότερη αναδιάρθρωση των επιχειρήσεων. Η Επιτροπή θεώρησε επίσης ότι μείζον εμπόδιο στις προσπάθειες αναδιάρθρωσης και διαφοροποίησης αποτελεί η έλλειψη επενδυτικών κεφαλαίων. Αυτό οφείλεται στο χαμηλό επίπεδο ξένων επενδύσεων, στην χρέωση της χώρας και στην ελάχιστα διαφανή διαδικασία ιδιωτικοποίησης, που αφορά μόνον τους μνημένους.

Στην έκθεση του **Νοεμβρίου 1998**, διαπιστωνόταν ότι πραγματοποιήθηκε πρόοδος όσον αφορά τη χάραξη της βιομηχανικής πολιτικής, πλην όμως είναι αναγκαίο να παρακολουθηθεί με προσοχή η εφαρμογή της. Πρέπει επίσης να καταβληθούν σημαντικές προσπάθειες για την καλύτερη ενσωμάτωση του ανταγωνιστικού στοιχείου στα μέτρα αναδιάρθρωσης της βιομηχανίας και των επιχειρήσεων, ώστε να υπάρξει διαφανής διαχείριση των εγχειρημάτων ιδιωτικοποίησης και να προαχθούν οι άμεσες ξένες επενδύσεις.

Στη **γνώμη του Οκτωβρίου 1999**, τονιζόταν το γεγονός ότι ορισμένα προβλήματα, ιδίως η κατάσταση του χρηματοπιστωτικού συστήματος, αποτελούσαν εμπόδια για την οικονομική ανάπτυξη. Η νέα σλοβακική κυβέρνηση κατέβαλλε προσπάθειες να βελτιώσει την κατάσταση της βιομηχανίας της χώρας.

Στην **έκθεση του Νοεμβρίου 2000** επισημαίνεται ότι η βιομηχανική πολιτική της Σλοβακίας έχει πλησιάσει εκείνη της ΕΕ, πλην όμως εξακολουθούν να υπάρχουν προβλήματα, ιδίως όσον αφορά την τήρηση των κοινοτικών κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις. Πρόοδος σημειώθηκε με την έγκριση της μακροπρόθεσμης βιομηχανικής στρατηγικής. Οι διοικητικές υπηρεσίες για την εφαρμογή της βιομηχανικής πολιτικής κρίνονται επαρκείς. Η φορολόγηση των ΜΜΕ απλοποιήθηκε και τα προγράμματα ενίσχυσης των ΜΜΕ οργανώθηκαν με ορθολογικό τρόπο.

Στην **έκθεση του Νοεμβρίου 2001** επισημαίνεται ότι έχει σημειωθεί πρόοδος στον τομέα της ιδιωτικοποίησης και της προώθησης των επενδύσεων. Μικρή ήταν η βελτίωση όσον αφορά την προώθηση της ανταγωνιστικότητας, καθώς και τη χάραξη και το συντονισμό της πολιτικής. Πρόοδος σημειώθηκε επίσης όσον αφορά τις πολιτικές υπέρ των ΜΜΕ και για τη βελτίωση του περιβάλλοντός τους.

Στην **έκθεση του Οκτωβρίου 2002** επισημαίνεται ότι έχει σημειωθεί πρόοδος από τη Σλοβακία στον τομέα της βιομηχανικής πολιτικής και ιδίως στους τομείς της προώθησης των επενδύσεων και της ιδιωτικοποίησης. Αναθεωρήθηκε η πολιτική υπέρ των ΜΜΕ και βελτιώθηκε το περιβάλλον των επιχειρήσεων.

Στην **έκθεση του Νοεμβρίου 2003** διαπιστώνεται ότι η Σλοβακία τηρεί σε γενικές γραμμές τις δεσμεύσεις και τις απαιτήσεις που απορρέουν από τις διαπραγματεύσεις προσχώρησης στον τομέα της βιομηχανικής πολιτικής και ειδικότερα στον τομέα των ΜΜΕ.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Το 2002, η Σλοβακία ενοποίησε το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο στον τομέα της **βιομηχανικής πολιτικής**. Ωστόσο, πρέπει ακόμη να καταβληθούν προσπάθειες για να διασφαλιστεί η αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας, ιδίως στους τομείς της πτώχευσης και της αφερεγγυότητας. Υπάρχουν οι αναγκαίες διοικητικές δομές. Οι ξένες επενδύσεις αυξάνονται και έχουν αναληφθεί προσπάθειες για την ενθάρρυνση των επενδύσεων γενικά. Οι αναδιρθρώσεις και οι ιδιωτικοποιήσεις προχωρούν ικανοποιητικά.

Μετά τη γνωμοδότηση του 1997, η Σλοβακία σημείωσε πρόοδο όσον αφορά τη διαμόρφωση βιομηχανικής πολιτικής που να συμφωνεί με τις κοινοτικές αρχές. Το κεφάλαιο αυτό έχει κλείσει προσωρινά και δεν έχει ζητηθεί κανένα μεταβατικό καθεστώς. Η Σλοβακία θα πρέπει να μεριμνήσει για το συντονισμό των διοικητικών της δομών και να βελτιώσει την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεών της.

Όσον αφορά την πολιτική υπέρ των **MME**, η Σλοβακία αναθεώρησε τη συνολική στρατηγική για την περίοδο 2002-2006 που αποσκοπεί ιδίως στη βελτίωση του περιβάλλοντος των επιχειρήσεων.

Ο ευρωπαϊκός χάρτης για τις μικρές επιχειρήσεις εγκρίθηκε τον Απρίλιο του 2002 και πρέπει εξάλλου να συνεχιστεί.

Οι διοικητικές δομές προσαρμόστηκαν για την καλύτερη συνεκτίμηση των αναγκών των MME. Το ίδιο ισχύει και όσον αφορά τις υπηρεσίες υποστήριξης των επιχειρήσεων. Ωστόσο θα πρέπει ακόμη να βελτιωθεί η πρόσβαση στη χρηματοδότηση.

Μετά τη γνωμοδότηση του 1997, η Σλοβακία σημείωσε πρόοδο όσον αφορά τη διαμόρφωση πολιτικής της υπέρ των MME. Το κεφάλαιο αυτό έχει κλείσει προσωρινά, δεν έχει ζητηθεί κανένα μεταβατικό καθεστώς και η Σλοβακία έχει τηρήσει τις δεσμεύσεις της.

Η Σλοβακία συμμετέχει στο τρίτο πολυετές κοινοτικό πρόγραμμα υπέρ των MME³.

1.7. Σλοβενία

ΣΥΝΟΨΗ

Στη γνώμη της του Ιουλίου 1997, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εκτιμούσε ότι το σημερινό επίπεδο ανταγωνιστικότητας της σλοβενικής βιομηχανίας στο σύνολο της, επέτρεπε την άποψη ότι θα ήταν σε θέση να αντιμετωπίσει μεσοπρόθεσμα την πίεση του ανταγωνισμού και τις δυνάμεις της αγοράς στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Υπογράμμιζε ωστόσο την παρουσία ορισμένων προβλημάτων που συνδέονταν με κάποιες δυσκαμψίες της αγοράς απασχόλησης καθώς και των κλάδων και επιχειρήσεων που δεν είχαν ακόμη αναδιρθρωθεί.

Η **έκθεση του Νοεμβρίου 1998** διαπίστωνε την επίτευξη κάποιας προόδου, ιδίως σε ό,τι αφορά την χάραξη της στρατηγικής για την βιομηχανική πολιτική, αλλά ζητούσε επίσης να τεθεί υπό παρακολούθηση η εφαρμογή της.

Η **έκθεση του Οκτωβρίου του 1999** εκτιμούσε ότι είχαν συντελεστεί κάποια βήματα προόδου, παρά την συνεχιζόμενη ύπαρξη διαρθρωτικών προβλημάτων.

Η **έκθεση του Νοεμβρίου 2000** επισήμαινε ότι η Σλοβενία είχε προοδεύσει όσον αφορά την προώθηση της ανταγωνιστικότητας της βιομηχανίας της μέσω της

³ Απόφαση του Συμβουλίου συνδέσεως, μεταξύ των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των κρατών μελών τους, αφενός, και της Δημοκρατίας της Σλοβακίας, αφετέρου, της 4ης Νοεμβρίου 1998, για την έγκριση των όρων και προϋποθέσεων συμμετοχής της Δημοκρατίας της Σλοβακίας στο κοινοτικό πρόγραμμα στον τομέα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

Επίσημη Εφημερίδα L 35, 9.02.1999

αναδιάρθρωσης των επιχειρήσεων. Όσον αφορά την πολιτική υπέρ των ΜΜΕ, η Σλοβενία είχε σημειώσει πρόοδο από την τελευταία τακτική έκθεση, κυρίως ως προς τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος.

Στην **έκθεση του Νοεμβρίου 2001** καταγράφονταν οι προσπάθειες που καταβάλλονταν από τη Σλοβενία όσον αφορά τη βιομηχανική πολιτική και την πολιτική υπέρ των ΜΜΕ.

Στην **έκθεση του Οκτωβρίου 2002** παρουσιαζόταν η πρόοδος που είχε πραγματοποιήσει η Σλοβενία όσον αφορά τη βιομηχανική πολιτική και την πολιτική υπέρ των ΜΜΕ.

Η **έκθεση του Νοεμβρίου του 2003** εκτιμά ότι η Σλοβενία τηρεί ουσιαστικά τις δεσμεύσεις που απορρέουν από τις διαπραγματεύσεις προσχώρησης όσον αφορά τη βιομηχανική στρατηγική και τις αρχές της κοινής πολιτικής για τις ΜΜΕ.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Η **βιομηχανική στρατηγική** της Σλοβενίας συνάδει ουσιαστικά προς τις ιδέες και τις αρχές της κοινής βιομηχανικής στρατηγικής στο βαθμό που είναι σταθερή, προβλέψιμη και βασίζεται στο μηχανισμό της αγοράς. Ήδη λειτουργούν οι απαραίτητες για τον συγκεκριμένο τομέα διοικητικές δομές.

Στον τομέα των ιδιωτικοποιήσεων και της αναδιάρθρωσης, οι άμεσες ξένες επενδύσεις αυξάνουν ενώ οι ενέργειες αναδιάρθρωσης και οι ιδιωτικοποιήσεις συνεχίζονται. Όσον αφορά τις πρώτες, θα χρειαστεί να διασφαλιστεί η εφαρμογή των απαραίτητων χρηματοπιστωτικών μέσων.

Από τη γνώμη του 1997, η Σλοβενία σημείωσε πρόοδο ως προς την προσαρμογή της βιομηχανικής πολιτικής της. Το κεφάλαιο αυτό έχει κλείσει προσωρινά, δεν ζητήθηκε κανένα μεταβατικό καθεστώς και η Σλοβενία τήρησε τις δεσμεύσεις της. Η Σλοβενία θα πρέπει να ενισχύσει την ανταγωνιστικότητα της βιομηχανίας της προκειμένου να την ενσωματώσει στην ενιαία αγορά.

Όσον αφορά την **πολιτική για τις ΜΜΕ**, το Μάρτιο του 2002 εγκρίθηκε πρόγραμμα για την περίοδο 2002 - 2006 το οποίο αποβλέπει στην ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και της ανταγωνιστικότητας. Ο ευρωπαϊκός χάρτης για τις μικρές επιχειρήσεις εγκρίθηκε τον Απρίλιο του 2002 και αναμένεται να τεθεί σε εφαρμογή.

Ως προς τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, εφαρμόστηκε πρόγραμμα δράσης για την άρση των διοικητικών εμποδίων. Η πρόσβαση στη χρηματοδότηση διευκολύνθηκε χάρη στη θέσπιση δέκα περιφερειακών ταμείων εγγυήσεων. Η Σλοβενία πρέπει να εξακολουθήσει να βελτιώνει τις εν λόγω πτυχές. Πρέπει επίσης να ευθυγραμμιστεί προς τον κοινοτικό ορισμό των ΜΜΕ.

Από τη γνώμη του 1997, η Σλοβενία εφάρμοσε πολιτική για τις ΜΜΕ. Το κεφάλαιο αυτό έχει κλείσει προσωρινά, δεν ζητήθηκε κανένα μεταβατικό καθεστώς και η Σλοβενία τήρησε τις δεσμεύσεις της. Η Σλοβενία θα πρέπει να διευκολύνει την πρόσβαση των ΜΜΕ στη χρηματοδότηση και στην καινοτομία, να ενισχύσει τις δεξιότητες των επιχειρηματιών της και να συνεχίσει την καταπολέμηση της γραφειοκρατίας.

1.8.Δημοκρατία της Τσεχίας

ΣΥΝΟΨΗ

Στη **γνώμη της του Ιουλίου 1997**, η Επιτροπή εκτιμούσε ότι οι περισσότεροι τομείς της τσεχικής βιομηχανίας δεν θα αντιμετωπίσουν σοβαρά προβλήματα κατά την ενσωμάτωσή τους στην αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με την προϋπόθεση ότι η Τσεχική Δημοκρατία θα συνεχίσει τις προσπάθειες που καταβάλλει για την αναδιάρθρωση και τον εκσυγχρονισμό της, και θα εντείνει τις

προσπάθειές της όσον αφορά τη βαριά βιομηχανία. Υπογράμμισε επίσης, ότι θα έπρεπε μακροπρόθεσμα, να στραφεί προς ανταγωνιστικότητα εκτός τιμών και ενισχυμένη παραγωγικότητα της τσεχικής βιομηχανίας, για να διατηρηθεί η ανταγωνιστικότητα ενόψει ενδεχομένων αυξήσεων των μισθών και του κόστους παραγωγής.

Η έκθεση του Νοεμβρίου 1998 επέμενε στην ανάγκη να καταβληθούν προσπάθειες σε θέματα ιδιωτικοποίησης στρατηγικών επιχειρήσεων, καθώς και σε θέματα αναδιάρθρωσης, ειδικότερα στις χαλυβουργικές επιχειρήσεις και σε άλλες βαριές βιομηχανίες.

Η έκθεση του Οκτωβρίου 1999 υπογράμμισε ότι, μετά την τελευταία έκθεση, η τσεχική βιομηχανική πολιτική είχε επαναπροσδιοριστεί προκειμένου να συνεχιστεί η ανάκαμψη της βιομηχανίας. Η ιδιωτικοποίηση είχε προχωρήσει καλά, αλλά σε ορισμένους τομείς, όπως της χαλυβουργίας, ήταν απαραίτητο να καταβληθούν συμπληρωματικές προσπάθειες. Όσον αφορά τις ΜΜΕ είχε σημειωθεί πρόοδος.

Η έκθεση του Νοεμβρίου 2000 επισήμαινε ότι η κυβέρνηση είχε ενθαρρύνει την αναδιάρθρωση των επιχειρήσεων και είχε επισπεύσει τις ιδιωτικοποιήσεις, κυρίως μέσω του οργανισμού οικονομικής αναζωογόνησης, εκτός από τον τομέα της χαλυβουργίας.

Η έκθεση του Νοεμβρίου 2001 κατέγραφε πρόοδο στη χάραξη της βιομηχανικής πολιτικής και υπογράμμισε τη βραδύτητα των ιδιωτικοποιήσεων και των αναδιρθρώσεων. Η εφαρμογή της πολιτικής υπέρ των ΜΜΕ προχωρούσε.

Η έκθεση του Οκτωβρίου 2002 καταγράφει τη νέα πρόοδο που σημείωσε η Τσεχική Δημοκρατία στον τομέα της βιομηχανικής πολιτικής, και ιδίως όσον αφορά τις ιδιωτικοποιήσεις και τις αναδιρθρώσεις, καθώς και στην πολιτική υπέρ των ΜΜΕ.

Η έκθεση του Νοεμβρίου 2003 εκτιμά ότι η τσεχική νομοθεσία σχετικά με τη βιομηχανική πολιτική και εκείνη σχετικά με τις ΜΜΕ ευθυγραμμίζονται σε μεγάλο βαθμό με την κοινοτική νομοθεσία. Ωστόσο, η διαδικασία ιδιωτικοποίησης και αναδιάρθρωσης δεν ολοκληρώθηκε στους τομείς της ενέργειας, των τηλεπικοινωνιών και της χαλυβουργίας.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Στον τομέα της βιομηχανικής στρατηγικής, η Τσεχική Δημοκρατία εφαρμόζει το "επιχειρησιακό πρόγραμμα του τομέα της βιομηχανίας" (2001 - 2006) , το οποίο αποσκοπεί στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και στην προετοιμασία για τη χρησιμοποίηση των διαρθρωτικών ταμείων.

Ο νόμος για την προώθηση των επενδύσεων τέθηκε σε ισχύ τον Ιανουάριο του 2002. Οι ιδιωτικοποιήσεις και οι αναδιρθρώσεις προχωρούν, αλλά δεν ολοκληρώθηκαν στους τομείς της ενέργειας, των τηλεπικοινωνιών και της χαλυβουργίας. Θα πρέπει ακόμη να επαληθευτεί ότι είναι συμβατές με το καθεστώς των κρατικών ενισχύσεων και να επιταχυνθούν οι αναδιρθρώσεις.

Από τη γνώμη του 1997 και μετά η Τσεχική Δημοκρατία έχει καταβάλει προσπάθειες σε όλους τους τομείς. Το κεφάλαιο αυτό έχει προσωρινά κλείσει· δεν ζητήθηκε κανένα μεταβατικό καθεστώς και η Τσεχική Δημοκρατία έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις της.

Όσον αφορά την πολιτική υπέρ των ΜΜΕ, ο νόμος σχετικά με την παροχή βοήθειας στις ΜΜΕ άρχισε να ισχύει τον Ιανουάριο του 2003, πράγμα που επιτρέπει στην Τσεχική Δημοκρατία να συμμορφωθεί προς τον κοινοτικό ορισμό των ΜΜΕ.

Η Τσεχική Δημοκρατία προσχώρησε στον ευρωπαϊκό χάρτη των μικρών επιχειρήσεων το 2002 και, επίσης, συνέχισε τη μεσοπρόθεσμη στρατηγική της υπέρ των ΜΜΕ (2001 - 2004).

Ωστόσο, πρέπει να καταβληθούν περαιτέρω προσπάθειες για τη βελτίωση του περιβάλλοντος των επιχειρήσεων, την ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας της υπηρεσίας ΜΜΕ του υπουργείου Βιομηχανίας και Εμπορίου και τη δημιουργία μιας «ενιαίας θυρίδας» ΜΜΕ.

Από το 1997 η Τσεχική Δημοκρατία σημείωσε σημαντική πρόοδο. Το κεφάλαιο αυτό έχει προς το παρόν κλείσει· δεν ζητήθηκε κανένα μεταβατικό καθεστώς και η Τσεχική Δημοκρατία έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις της. Πρέπει να διευκολυνθεί η πρόσβαση στη χρηματοδότηση και να βελτιωθεί το νομικό πλαίσιο.

Από το 1998 η Τσεχική Δημοκρατία συμμετέχει στο τρίτο κοινοτικό πρόγραμμα υπέρ των ΜΜΕ για το χρονικό διάστημα 1997-2000⁴.

1.9. Πολωνία

ΣΥΝΟΨΗ

Στη γνώμη της του Ιουλίου 1997, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή τόνιζε ότι η πολωνική βιομηχανία χαρακτηριζόταν από την συνύπαρξη ενός νέου ιδιωτικού τομέα που αναπτύσσεται συνεχώς, είναι δυναμικός και κατά πάσα πιθανότητα ικανός να ανταποκριθεί στον ανταγωνισμό στο πλαίσιο της κοινής αγοράς με άλλους μεγάλους βιομηχανικούς κλάδους που συγκροτούνται ως επί το πλείστον από κρατικές επιχειρήσεις που χρειάζονται επείγοντως αναδιάρθρωση για να καταστούν ανταγωνιστικές.

Στην έκθεση του Νοεμβρίου 1998 παρατηρείται ότι η Πολωνία έχει σημειώσει πρόοδο όσον αφορά την τήρηση των βραχυπρόθεσμων προτεραιοτήτων στη συνεργασία προσχώρησης ιδίως στον τομέα της βιομηχανικής αναδιάρθρωσης, τονίζεται όμως επίσης η ανάγκη να συνεχισθούν οι προσπάθειες για την αποτελεσματική υλοποίηση του προγράμματος αναδιάρθρωσης της χαλυβουργίας.

Η έκθεση Οκτωβρίου 1999 ανέφερε ότι μια βιομηχανική πολιτική είχε θεσπιστεί για την περίοδο 1999-2002, βασισμένη στις ίδιες αρχές με εκείνες της κοινοτικής πολιτικής. Πάντως, υπήρξαν αποκλίσεις μεταξύ της πολιτικής για την πραγματική υλοποίησή της. Καθυστερήσεις υπήρχαν ακόμη στην ενσωμάτωση νομοθεσίας σχετικά με τις τεχνικές προδιαγραφές, την ασφάλεια των προϊόντων και τους κανόνες του ανταγωνισμού. Αν και η Πολωνία ακολουθεί τη διαδικασία της κωδικοποίησης στη βιομηχανία, ορισμένοι τομείς, κυρίως της βιομηχανίας σιδήρου και χάλυβα, θα συνεχίσει αναμφισβήτητα να αντιμετωπίζει πολυάριθμες δυσκολίες. Στο πλαίσιο των ΜΜΕ αντίθετα, τα αποτελέσματα ήταν γενικά ικανοποιητικά, πάντως η Πολωνία πέτυχε ένα καλό επίπεδο συμμόρφωσης της νομοθεσίας της προς το κοινοτικό κεκτημένο.

Η έκθεση του Νοεμβρίου 2000 ανέφερε ότι η Πολωνία είχε προοδεύσει πολύ στην εφαρμογή ενός νομικού περιβάλλοντος ευνοϊκού για τις επιχειρήσεις. Αυτό αποδείχθηκε με τη ροή άμεσων εξωτερικών επενδύσεων και από το ρυθμό ανάπτυξης του ιδιωτικού τομέα. Οι πολιτικές ήταν γενικά καλά προσδιορισμένες, αλλά η εφαρμογή τους παρέμενε ενίοτε περιορισμένη. Η ανταγωνιστικότητα της πολωνικής βιομηχανίας ήταν ακόμη αδύναμη. Χρειαζόταν ακόμη να καταβληθούν προσπάθειες ως προς την καινοτομία και την ιδιωτικοποίηση, καθώς και στην προσέγγιση της πολωνικής κανονιστικής βάσης προς εκείνη της Κοινότητας. Η

⁴ Απόφαση αριθ. 3/98 του συμβουλίου σύνδεσης μεταξύ των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των κρατών μελών τους, αφενός, και της Τσεχικής Δημοκρατίας, αφετέρου, της 25ης Νοεμβρίου 1998 για την έγκριση των όρων και προϋποθέσεων συμμετοχής της Τσεχικής Δημοκρατίας στο κοινοτικό πρόγραμμα στον τομέα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

Επίσημη Εφημερίδα L 6, 12.01.1999

ιδιωτικοποίηση των κρατικών επιχειρήσεων είχε διαδραματίσει πολύ μεγάλο ρόλο στην πολωνική οικονομία, επιταχύνοντας τη διαδικασία αναδιάρθρωσης.

Η έκθεση του Νοεμβρίου 2001 υπογράμμισε την μικρή πρόοδο που πραγματοποιήθηκε στην Πολωνία στα θέματα της βιομηχανικής πολιτικής. Μια μεγαλύτερη σημασία δόθηκε στην προώθηση των επενδύσεων. Οι ιδιωτικοποιήσεις και αναδιρθώσεις συνεχίστηκαν. Αντίθετα, σημαντικές προσπάθειες καταβλήθηκαν για την εφαρμογή μιας συνολικής πολιτικής υπέρ των ΜΜΕ. Έτσι, πέραν της αύξησης της δημοσιονομικής κάλυψης, σημειώθηκε πρόοδος στον τομέα της πρόσβασης στη χρηματοδότηση και της βελτίωσης του περιβάλλοντος των επιχειρήσεων.

Η έκθεση του Οκτωβρίου 2002 αναφέρει ότι η Πολωνία συνέχισε να προοδεύει στον τομέα της βιομηχανικής πολιτικής και της πολιτικής υπέρ των ΜΜΕ.

Η έκθεση του Νοεμβρίου 2003 εκτιμά ότι η Πολωνία είναι σε θέση να εφαρμόσει το κεκτημένο στα θέματα της βιομηχανικής πολιτικής και της πολιτικής υπέρ των ΜΜΕ. Μένουν ακόμη να ολοκληρωθούν προσπάθειες στον τομέα της αναδιάρθρωσης και των ιδιωτικοποιήσεων.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Η εκπόνηση της βιομηχανικής πολιτικής επιταχύνθηκε το 2002.

Στον τομέα της βιομηχανικής στρατηγικής, εκπονήθηκε από την κυβέρνηση μια μεσοπρόθεσμη στρατηγική για τα έτη 2002 - 2005. Η κυβέρνηση επιθυμεί επίσης να βελτιώσει το περιβάλλον των επιχειρήσεων και να ευνοήσει τις επενδύσεις. Ένα πρόγραμμα κατά της κρίσης που αποσκοπεί στη μείωση της ανεργίας και την ενίσχυση της ανάπτυξης εγκρίθηκε τον Ιούλιο του 2002.

Ως προς τις αναδιρθώσεις και τις ιδιωτικοποιήσεις, πραγματοποιήθηκαν κάποιες εξελίξεις αλλά ο ρυθμός παραμένει αργός. Η Πολωνία οφείλει κυρίως να φροντίζει ώστε η εφαρμογή της πολιτικής της αναδιάρθρωσης να είναι σύμφωνη προς το κεκτημένο σχετικά με τον ανταγωνισμό και τις κρατικές ενισχύσεις. Η Πολωνία καλείται επίσης να δώσει νέα ώθηση στην ιδιωτικοποίηση των τομέων και των επιχειρήσεων που δεν έχουν ακόμα ιδιωτικοποιηθεί. Οι απαιτούμενες διοικητικές δομές στον τομέα αυτό θα πρέπει να ενισχυθούν.

Από τη γνώμη της Επιτροπής το 1997, η Πολωνία πραγματοποίησε πολλές προόδους και η αναδιάρθρωση συνεχίζεται.

Το κεφάλαιο αυτό έχει προσωρινά κλείσει, κανένα μεταβατικό καθεστώς δεν ζητήθηκε και η Πολωνία σεβάστηκε τις υποχρεώσεις της.

Η Πολωνία θα πρέπει ακόμη να προχωρήσει ώστε να ευθυγραμμίσει τη νομοθεσία της προς το κεκτημένο και να ολοκληρώσει τη διαδικασία αναδιάρθρωσης.

Αναφορικά με τις ΜΜΕ, η Πολωνία υιοθέτησε τη μεσοπρόθεσμη στρατηγική. Πρόκειται συγκεκριμένα για την ενίσχυση του επιχειρηματικού πνεύματος. Με το πακέτο κατά της κρίσης, η πρόσβαση χρηματοδότησης βελτιώθηκε.

Η Πολωνία ενέκρινε τον ευρωπαϊκό Χάρτη των μικρών επιχειρήσεων τον Απρίλιο του 2002. Προσπάθειες καταβλήθηκαν για τη διευκόλυνση της εφαρμογής της πολιτικής υπέρ των ΜΜΕ, ιδίως χάρη στην συγχώνευση του πολωνικού οργανισμού για την ανάπτυξη των επιχειρήσεων και του πολωνικού οργανισμού για την περιφερειακή ανάπτυξη.

Ο προϋπολογισμός που διατίθεται για τις ΜΜΕ πέρασε από τα 18 εκατ. ευρώ το 2001 στα 14 εκατ. ευρώ το 2002. Με άλλα λόγια, λίγες αξιοσημείωτες εξελίξεις έλαβαν χώρα στο πλαίσιο της βελτίωσης του περιβάλλοντος των ΜΜΕ. Θα πρέπει να είναι αποτελεσματική η εφαρμογή των προγραμμάτων που αφορούν

τον εν λόγω τομέα. Η εκπροσώπηση των επιχειρήσεων θα πρέπει επίσης να ενισχυθεί.

Από την εποχή της γνώμης του 1997 η Πολωνία κατέβαλε προσπάθειες για να εφαρμόσει μία πολιτική των ΜΜΕ πρακτικά προσαρμοσμένη στο κεκτημένο. Το κεφάλαιο αυτό έχει προσωρινά κλείσει, κανένα μεταβατικό καθεστώς δεν ζητήθηκε και η Πολωνία τήρησε τις υποχρεώσεις της. Θα πρέπει να βελτιωθούν οι διοικητικές δομές και να διατεθούν γι' αυτό επαρκή δημοσιονομικά μέσα.

Η Πολωνία συμμετέχει, από το Δεκέμβριο του 1998, στο τρίτο πολυετές πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης υπέρ των ΜΜΕ (1997-2000)⁵

1.10. Κύπρος

ΣΥΝΟΨΗ

Στη γνώμη της του **Ιουλίου 1993**, η Επιτροπή εκτιμούσε ότι η ενσωμάτωση της Κύπρου στην ενιαία αγορά δεν θα παρουσίαζε ιδιαίτερες δυσκολίες. Σημείωνε ωστόσο την ύπαρξη σημαντικών ελλείψεων σε τεχνολογικό επίπεδο, σε επίπεδο εξειδίκευσης του εργατικού δυναμικού και ποιότητας της παραγωγής.

Η έκθεση του **Νοεμβρίου του 1998** αναγνώριζε ότι οι γενικές αρχές της βιομηχανικής πολιτικής της Κύπρου ευθυγραμμίζονταν με αυτές της ΕΕ, συνιστούσε όμως επίσης την καταβολή περαιτέρω προσπαθειών για την αναδιάρθρωση της βιομηχανίας.

Στην έκθεση του **1999**, η Επιτροπή διαπίστωνε ότι είχαν καταβληθεί σημαντικές προσπάθειες αναδιάρθρωσης, προκειμένου να αντισταθμιστούν ορισμένες αδυναμίες του κυπριακού βιομηχανικού ιστού.

Η έκθεση του **Νοεμβρίου του 2000** υπογραμμίζει ότι έχει επιτελεστεί κάποια πρόοδος στη βιομηχανική πολιτική, ιδίως όσον αφορά την προώθηση των επενδύσεων. Αντίθετα, στον τομέα των ιδιωτικοποιήσεων και της αναδιάρθρωσης έγινε ελάχιστη πρόοδος. Όσον αφορά την πολιτική για τις ΜΜΕ, η σημαντικότερη πρόοδος ήταν η βελτίωση της πρόσβασης των επιχειρήσεων στα μέσα χρηματοδότησης.

Η έκθεση του **Νοεμβρίου του 2001** επισημαίνει ότι η Κύπρος εξακολούθησε να εντείνει τις προσπάθειές της για την προώθηση των επενδύσεων. Για τις ΜΜΕ, έγινε πρόοδος όσον αφορά την υλοποίηση μιας πολιτικής για τις επιχειρήσεις, καθώς και για τη βελτίωση του περιβάλλοντος των επιχειρήσεων.

Η έκθεση του **Οκτωβρίου του 2002** επισημαίνει ότι η Κύπρος συνεχίζει να επιτελεί προόδους όσον αφορά τη βιομηχανική πολιτική και την προσαρμογή της πολιτικής της υπέρ των ΜΜΕ.

Η έκθεση του **Νοεμβρίου του 2003** εκτιμά ότι η κυπριακή νομοθεσία για τη βιομηχανική πολιτική και η νομοθεσία υπέρ των ΜΜΕ συνάδουν με τις δεσμεύσεις που απορρέουν από τις διαπραγματεύσεις προσχώρησης. Ωστόσο, η Κύπρος καλείται να συνεχίσει την ενίσχυση των διοικητικών της ικανοτήτων.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Η Κύπρος συνεχίζει την εφαρμογή της **βιομηχανικής της πολιτικής**. Στοχεύει κυρίως στην υποστήριξη της αναδιάρθρωσης των παραδοσιακών βιομηχανιών και

⁵ Απόφαση του Συμβουλίου σύνδεσης μεταξύ Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των κρατών μελών της, αφενός, και της πολωνικής δημοκρατίας αφετέρου, της 5ης Νοεμβρίου 1998, για τη θέσπιση των όρων και των διατυπώσεων συμμετοχής της Πολωνίας στο κοινοτικό πρόγραμμα για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις

Επίσημη Εφημερίδα L 315, 25.11.1998

στην προσέλκυση βιομηχανιών υψηλής τεχνολογίας και ξένων επενδύσεων. Οι επενδύσεις ενθαρρύνονται μέσω της συνέχισης του ανοίγματος της αγοράς και της μείωσης των διοικητικών διαδικασιών.

Στον τομέα των ιδιωτικοποιήσεων και της αναδιάρθρωσης, η Κύπρος πρέπει να μεριμνήσει ώστε η βιομηχανική πολιτική να εφαρμόζεται σύμφωνα με τους κοινοτικούς κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων και ανταγωνισμού. Πρέπει επίσης να ενισχυθούν το επιχειρηματικό πνεύμα και η ανταγωνιστικότητα τροποποιώντας το σύστημα κρατικών ενισχύσεων. Για την περίοδο 2004-2006 αναμένεται να εφαρμοστεί ένα εθνικό αναπτυξιακό σχέδιο, προκειμένου να εξασφαλιστεί η πλήρης αξιοποίηση των διαρθρωτικών ταμείων.

Από τη γνωμοδότηση του 1993 και την έκθεση του 1998 η Κύπρος πραγματοποίησε σημαντικές προόδους όσον αφορά την προσαρμογή της βιομηχανικής πολιτικής της. Πρέπει, ωστόσο, να αυξηθεί η παραγωγικότητα και να μειωθεί το κόστος παραγωγής.

Το κεφάλαιο αυτό έχει κλείσει προσωρινά. Δεν ζητήθηκε κανένα μεταβατικό καθεστώς και η Κύπρος τήρησε τις δεσμεύσεις της.

Όσον αφορά την πολιτική υπέρ των **MME**, η Κύπρος ενέκρινε, τον Απρίλιο του 2002, τον ευρωπαϊκό χάρτη των μικρών επιχειρήσεων. Καταβλήθηκαν προσπάθειες για τη βελτίωση του περιβάλλοντος των εταιρειών. Γίνονται κυρίως προσπάθειες για τη διευκόλυνση της πρόσβασης στις νέες τεχνολογίες, την ενίσχυση του επιχειρηματικού πνεύματος στους νέους και την ενθάρρυνση της πρόσβασης στη χρηματοδότηση. Ο ορισμός των MME συνάδει με το κοινοτικό κεκτημένο.

Από την έκθεση του 1999, η Κύπρος προόδευσε στον τομέα αυτόν. Θα πρέπει να διευκολυνθεί η πρόσβαση των MME στην καινοτομία, να ενισχυθούν οι διοικητικές δομές και να αυξηθούν οι δαπάνες για την έρευνα και την ανάπτυξη.

Το κεφάλαιο αυτό έχει κλείσει προσωρινά. Δεν ζητήθηκε κανένα μεταβατικό καθεστώς και η Κύπρος τήρησε τις δεσμεύσεις της.

2. ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΕΚΤΗΜΕΝΟ

Η κοινοτική βιομηχανική πολιτική έχει ως στόχο την αύξηση του ανταγωνισμού προκειμένου να επιτευχθεί ανύψωση του επιπέδου διαβίωσης και βελτίωση των συντελεστών απασχόλησης. Η πολιτική αυτή αποσκοπεί στο να διευκολύνει την δημιουργία περιβάλλοντος ευνοϊκού για την ανάληψη πρωτοβουλιών, την ανάπτυξη των επιχειρήσεων στην ΕΕ, τη βιομηχανική συνεργασία και τη βελτίωση της εκμετάλλευσης του βιομηχανικού δυναμικού των πολιτικών καινοτομιών, έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης. Η βιομηχανική πολιτική της Ευρωπαϊκής Κοινότητας συνδυάζει μέσα που προέρχονται από διαφορετικές κοινοτικές πολιτικές: ορισμένα αφορούν τη λειτουργία της αγοράς (προδιαγραφές των προϊόντων και πρόσβαση στην αγορά, εμπορική πολιτική, κρατικές ενισχύσεις και πολιτική ανταγωνισμού) ενώ άλλα αφορούν την ικανότητα των εταιρειών να προσαρμόζονται στις μεταβολές (σταθερό μακροοικονομικό περιβάλλον, τεχνολογία, κατάρτιση, κ.λπ.).

Η βιομηχανία των υποψηφίων χωρών θα πρέπει να προσεγγίσει συγκεκριμένο επίπεδο ανταγωνιστικότητας κατά την ένταξή τους προκειμένου να μπορέσει να ανταποκριθεί στις πιέσεις που θα ασκήσει ο ανταγωνισμός και οι δυνάμεις της αγοράς στην ΕΕ. Οι υποψήφιοι χώρες θα πρέπει να αποδείξουν ότι ασκούν πολιτική η οποία στοχεύει στη δημιουργία ανοικτών και ανταγωνιστικών αγορών σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 157 της συνθήκης για την ΕΕ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΤΟ ΝΕΟ ΠΡΟΣΩΠΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

Η διεύρυνση της ΕΕ με τα δέκα(10) νέα κράτη μέλη αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα γεγονότα στην εξελικτική πορεία της ενοποιητικής διαδικασίας, αφού επισφραγίζει την επανένωση της Ευρώπης. Η ένταξη των δέκα(10) νέων κρατών στην Ευρωπαϊκή οικογένεια δίνει νέα έμφαση στα ιδανικά, στις αξίες και στους στόχους της ΕΕΑξίες όπως η προώθηση της ειρήνης, της σταθερότητας, της δημοκρατίας και της ευημερίας.

Για τα νέα κράτη μέλη της κεντρικής και ανατολικής ευρώπης, η προσχώρηση στην ΕΕ συμβολίζει την επίσημη επιστροφή τους στον ανεπτυγμένο δυτικό κόσμο. Ωστόσο η επιτυχία της διεύρυνσης αλλάζει εξ ολοκλήρου τόσο τη μορφή όσο και τη λειτουργία της ΕΕ. Αυτό διαπιστώνει σε έκθεση της η Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία (Eurostat) με βάση ορισμένους κοινωνικοοικονομικούς δείκτες.

Η αύξηση του πληθυσμού της ΕΕ κατά 20% και της έκτασης της κατά 23% δεν θα είναι μεγαλύτερη από τις προηγούμενες διευρύνσεις. Η διεύρυνση του 1973 που περιλάμβανε την Βρετανία, τη Δανία και την Ιρλανδία ήταν αναλογικά μεγαλύτερη από την άποψη της έκτασης.

Για τα νέα κράτη μέλη τα οφέλη είναι αναλογικά πολύ μεγαλύτερα, αντανakλώνοντας το γεγονός ότι το 70% των εξαγωγών των χωρών αυτών κατευθύνονται σήμερα στην ΕΕ (μόνο το 4% των εξαγωγών της ΕΕ κατευθύνονται τη στιγμή αυτή στα νέα κράτη μέλη) και ότι το μέγεθος των οικονομιών τους είναι πολύ μικρότερο. Σχετικά με την επίπτωση των εμπορικών συναλλαγών στην ανάπτυξη προκύπτει ότι οι υποψήφιες χώρες ως σύνολο θα εποφελιθούν βραχυπρόθεσμα και μεσοπρόθεσμα, σε ποσοστό που θα κυμανθεί από 1,5%-8% ή ακόμη και 10% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (Α.Ε.Π).

Αύξηση της ανεργίας κατά 1% στην ΕΕ-25			
	Ποσοστό ανεργίας (%)2003	Ποσοστό ανεργίας (%)2004	Πληθωρισμός (%)
ΕΕ-25		9.0	
ΕΕ-10	8,1	8.0	
Τσεχία	7,5	8.0	0.1
Εσθονία	10,2	9.5	1.4
Κύπρος	4,3	4.7	4
Λετονία	10,7	10.5	2.9
Λιθουανία	13,4	11.7	-1.1
Ουγγαρία	5,8	5.9	4.71
Μάλτα	7,4	8.8	1.9
Πολωνία	19,3	19.1	0.7
Σλοβενία	6,6	6.4	5.7
Σλοβακία	17,6	16.6	8.5

Στο 2% ο ετήσιος πληθωρισμός για την ΕΕ-25 το 2003

	Όλα τα προϊόντα	Τρόφιμα & ποτά	Οινοπνευματώδη και καπνός	Κατοικία	Μεταφορές	Επικοινωνίες	Εστιατόρια και ξενοδοχεία
ΕΕ-25	2.0	1.6	4.5	2.8	2.5	-0.4	3.2
ΕΕ-10	2.0	1.9	4.9	2.6	2.5	-0.5	3.2
Τσεχία	-0.1	-2.0	0.9	0.7	0.4	-2.8	2.4
Εσθονία	1.4	-1.9	3.0	3.2	-0.3	5.0	3.7
Κύπρος	4.0	5.2	18.0	11.0	0.2	-13.5	5.8
Λετονία	2.9	2.6	1.6	4.6	3.5	-3.9	2.6
Λιθουανία	-1.1	-3.7	3.3	0.3	1.9	-0.5	0.0
Ουγγαρία	4.7	1.4	11.1	7.6	4.3	1.6	8.9
Μάλτα	-	-	-	-	-	-	-
Πολωνία	0.7	-1.2	-2.5	3.3	4.6	-0.1	1.2
Σλοβενία	5.7	4.4	11.8	5.7	4.5	1.1	8.6
Σλοβακία	8.8	3.3	12.1	22.2	9.4	3.0	7.8

Αύξηση κατά 5% του ΑΕΠ

Αναμφισβήτητη η ένταξη των δέκα έων κρατών-μελών αναμένεται να αυξήσει την οικονομική επιρροή της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο διεθνές οικονομικό περιβάλλον.

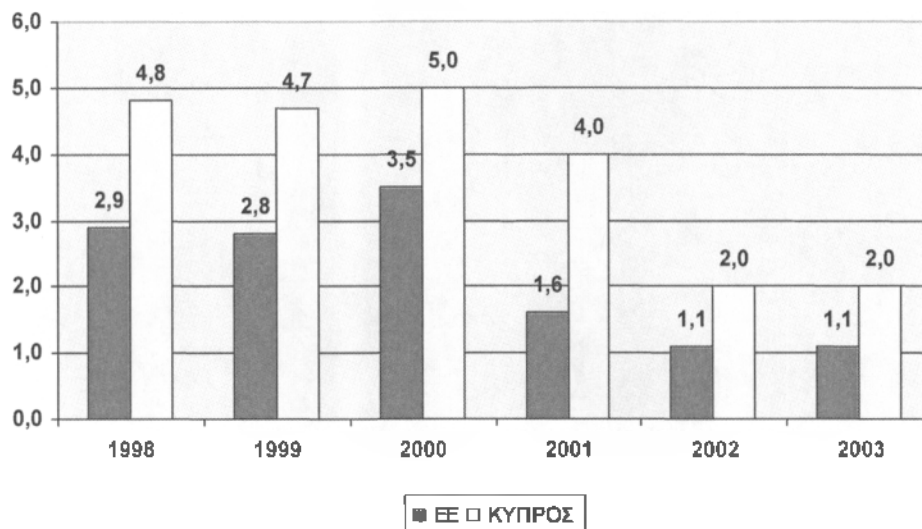
	Δισ. Ευρώ, 2002	ΑΕΠ Κατά κεφαλήν ΑΕΠ	Ετήσια αύξηση	Ποσοστιαία μεταβολή των τομέων της οικονομίας		
		ΕΕ-15=100 2002		3 ^ο τρίμηνο 2003	Γεωργία	Βιομηχανία
ΕΕ-25	9613	91	0.5	2.1	27.2	70.7
ΕΕ-10	9163	100	0.4	2.0	27.0	71.0
Τσεχία	75	62	3.4	3.2	37.3	59.5
Εσθονία	7	40	4.6	5.4	29.3	65.3
Κύπρος	11	77	2.2	4.1	20.3	7.6
Λετονία	9	35	7.3	4.7	24.7	70.6
Λιθουανία	15	39	8.8	7.1	30.5	62.4
Ουγγαρία	69	53	2.9	3.7	30.7	65.6
Μάλτα	4	69	1.9	2.8	28.1	69.1
Πολωνία	202	41	3.9	3.1	30.0	66.9
Σλοβενία	23	69	2.3	3.0	35.2	61.8
Σλοβακία	26	47	4.2	4.4	31.1	64.5

ΜΕΡΟΣ Β΄
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΟ 2003

Ο ρυθμός ανάπτυξης κυμάνθηκε γύρω στο 2% το 2003 σε πραγματικούς όρους, στα ίδια δηλαδή επίπεδα με το 2002.

Πίνακας 1: Ανάπτυξη, Κύπρος-ΕΕ, 1998-2003

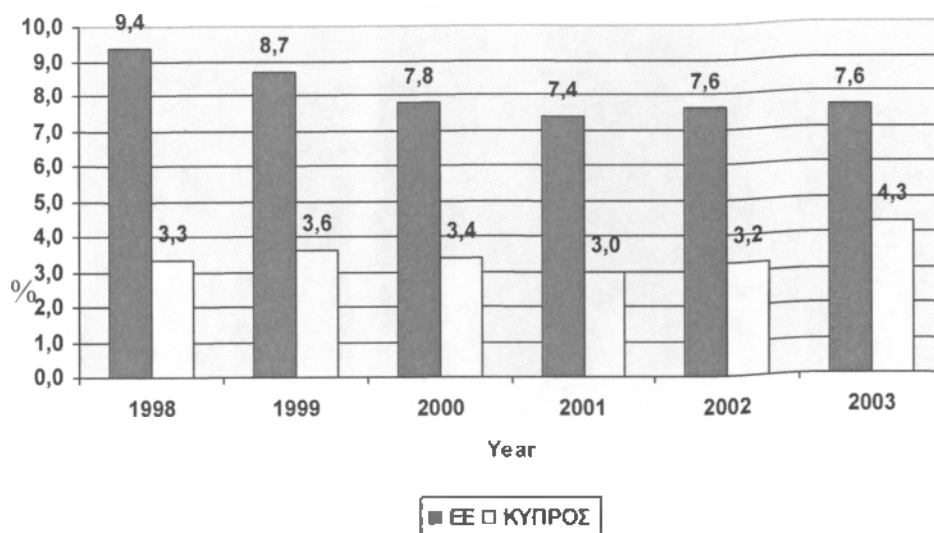
Σε γενικές γραμμές, η κυπριακή οικονομία παρουσίασε κατά το πρώτο εξάμηνο του 2003 περιορισμένη μόνο ανάπτυξη, κυρίως λόγω των δυσμενών επιπτώσεων στην εγχώρια ζήτηση από το κλίμα αβεβαιότητας που επικράτησε αρνητικά από το όλο σκηνικό του πολέμου στο Ιράκ και στην καθυστέρηση που παρατηρήθηκε στην πορεία ανάκαμψης των οικονομικών των κυριοτέρων τουριστικών μας αγορών.

Το δεύτερο εξάμηνο του 2003 οι προοπτικές διαγράφονται πιο θετικές, δεδομένης της μερικής ανάκαμψης του τομέα του τουρισμού και των σαφών ενδείξεων για συνέχιση της βελτίωσης της πορείας του τουρισμού κατά τους υπόλοιπους μήνες του χρόνου, καθώς και των ενδείξεων για βελτίωση του κλίματος εμπιστοσύνης και των προσδοκιών μεταξύ του επιχειρηματικού κόσμου και του καταναλωτικού κοινού. Πρόσθετοι προωθητικοί παράγοντες για τις προοπτικές της κυπριακής οικονομίας αποτελούν τα μέτρα τόνωσης της οικονομικής δραστηριότητας που προωθεί η κυβέρνηση, οι πρόσφατες μειώσεις των επιτοκίων από την Κεντρική Τράπεζα καθώς και η αύξηση του πραγματικού διαθέσιμου εισοδήματος των νοικοκυριών, ως αποτέλεσμα της αύξησης των μισθών και της μείωσης του ανώτατου φορολογικού συντελεστή για φυσικά πρόσωπα από 40% σε 30% από την 1/1/2003

Από την σκοπιά των συνθηκών ζήτησης, η ανάπτυξη κατά το 2003 προήλθε από την εγχώρια ζήτηση και ειδικότερα από τη δημόσια και ιδιωτική κατανάλωση και από την επενδυτική ζήτηση για κατασκευαστικά έργα. Από τομεακής σκοπιάς, η ανάπτυξη, κατά το 2003, στηρίζεται κυρίως στον τομέα των κατασκευών και στους τριτογενείς τομείς των υπηρεσιών, εξαιρούμενου του τομέα των ξενοδοχείων και εστιατορίων. Ο τομέας των ξενοδοχείων και εστιατορίων επηρεάστηκε αρνητικά από τη μείωση της τουριστικής κίνησης προς την Κύπρο, ενώ μείωση σημείωσε και ο τομέας της μεταποίησης, εξέλιξη που οφείλεται στον περιορισμό της εξωτερικής ζήτησης και στη συγκράτηση της εγχώριας ζήτησης.

Οι συνθήκες περιορισμένης μόνο ανάπτυξης αντικατοπτρίζονται και στην αγορά εργασίας. Κατά το 2003 η ανεργία κυμαίνεται γύρω στο 4,3% σε σύγκριση με το 2002, που κρίνεται θετική επίδοση, υπο τις περιστάσεις. Η αυξητική τάση αφορά κυρίως τους κλάδους /δραστηριότητες που συνδέονται με τον τουρισμό.

Πίνακας 2: Ανεργία, Κύπρος-ΕΕ, 2003

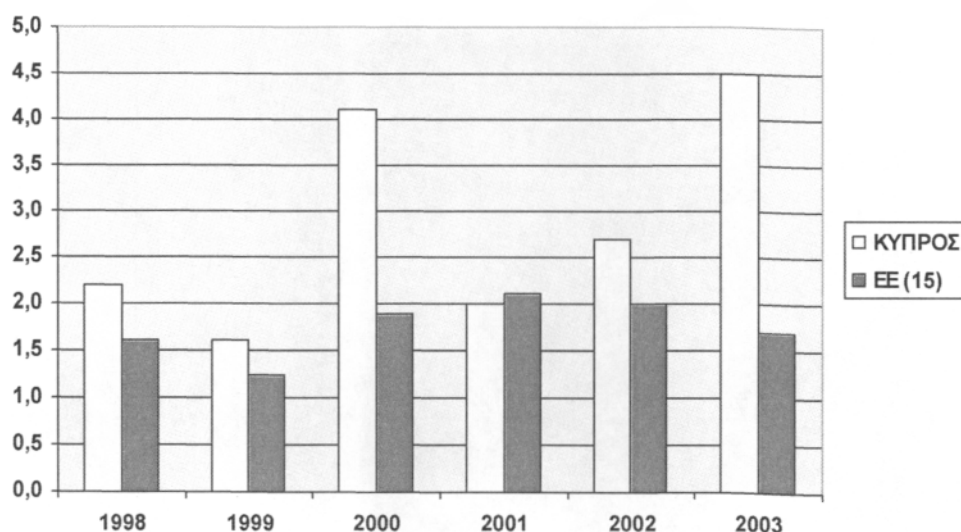

Η Κυπριακή οικονομία έχει εμπεδώσει συνθήκες μακροοικονομικής σταθερότητας. Ο ρυθμός πληθωρισμού το 2001 περιορίστηκε στο 2% από το 4% το 2000.

Για το 2002 ο ρυθμός πληθωρισμού, εξαιρουμένων των προσωρινών επιπτώσεων από την αύξηση του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α) και άλλων έμμεσων φόρων, κυμαίνεται γύρω στο 2-2,5% ικανοποιώντας το σχετικό κριτήριο του Μάαστριχτ. Ο πληθωρισμός, ωστόσο, το 2003 παρουσίασε ανοδική τάση και κυμάνθηκε γύρω στο 4 - 4,5% λόγω προσωρινών παραγόντων. Ο δομικός πληθωρισμός, που λαμβάνει υπόψη τους προσωρινούς παράγοντες, παράμεινε σε ελεγχόμενα επίπεδα, κάτω του 2%. Η επιτάχυνση στο ρυθμό πληθωρισμού αποδίδεται κυρίως στη σημαντική αύξηση του Φ.Π.Α. από 10% σε 13% από την 1/7/2002 και από 13% σε 15% την 1/1/2003 καθώς και στις αυξήσεις στους φόρους κατανάλωσης κυρίως στα πετρελαιοειδή, που επιβλήθηκαν την 1/7/2002 και 1/1/2003.

Το δημοσιονομικό έλλειμμα διαμορφώνεται στο 2,6 του Α.Ε.Π, που, επίσης ικανοποιεί το κριτήριο της Συνθήκης του Μάαστριχτ. Εντός τροχιάς Μάαστριχτ βρίσκεται και το δημόσιο χρέος, το οποίο έχει ανέλθει στο 56% του Α.Ε.Π.

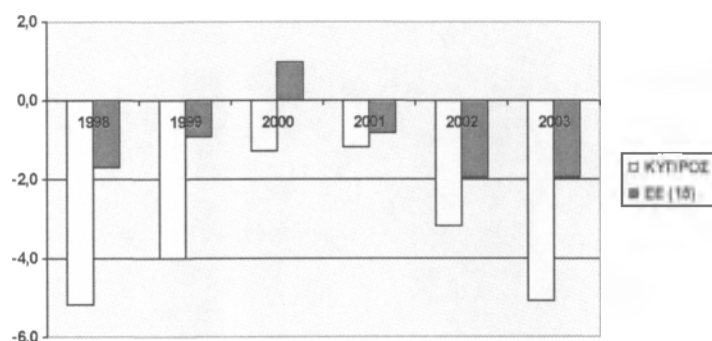
Πίνακας 3: Πληθωρισμός, Κύπρος ΕΕ, 1998-2003

Ανησυχητική παραμένει η κατάσταση σ'ότι αφορά τα δημοσιονομικά. Το δημοσιονομικό έλλειμμα ξεπέρασε το 5% του Α.Ε.Π. Τόσο το δημοσιονομικό έλλειμμα όσο και το δημόσιο χρέος αποκλίνουν από τα κριτήρια σύγκλισης της Συνθήκης Μάαστριχτ.

Σημειώνεται ότι η σημειωθήσα επιδείνωση στα δημόσια οικονομικά δεν οφείλεται αποκλειστικά στην συγκράτηση του ρυθμού οικονομικής ανάπτυξης και στις δυσμενείς προεκτάσεις στα δημόσια έσοδα. Οφείλεται, παράλληλα, σε διαρθρωτικούς παράγοντες που σχετίζονται με τις ψηλές αυξήσεις σε ορισμένες κατηγορίες δημοσίων δαπανών τα τελευταία χρόνια.

Πίνακας 4: Δημοσιονομικό Έλλειμμα, Κύπρος-ΕΕ, 1998-2003

Το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών του Ισοζυγίου Πληρωμών, ως ποσοστού του Α.Ε.Π, συγκρατήθηκε στο 4,5% περίπου του Α.Ε.Π., από 5,3% το 2002, παρά την αναμενόμενη περαιτέρω μείωση των εσόδων από τον τουρισμό.

1.1. ΖΗΤΗΣΗ

Η εγχώρια ζήτηση παρουσίασε επιβράδυνση το 2003 και θα διευρύνθηκε κατά 1,7% σε σύγκριση με 4,9% το 2002.

1.1.1. ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ

Κατά το πρώτο εξάμηνο του 2003, η ιδιωτική κατανάλωση παρουσίασε συγκράτηση, λόγω του γενικότερου κλίματος απαισιοδοξίας που επικράτησε κατά την περίοδο που προηγήθηκε του πολέμου στο Ιρακ και συνεχίστηκε και κατά τη διάρκεια του, καθώς και στους πιο πρόσφατους μήνες λόγω των επιπτώσεων της μείωσης της τουριστικής κίνησης προς την Κύπρο.

Η ιδιωτική καταναλωτική ζήτηση για αγαθά σημείωσε μείωση κατά το πρώτο εξάμηνο του 2003 όπως φαίνεται από το δείκτη όγκου λιανικών πωλήσεων, ο οποίος μειώθηκε κατά 3,2% έναντι αύξησης 1,2% την αντίστοιχη περίοδο του 2002. Η συγκράτηση της ιδιωτικής κατανάλωσης για αγαθά αντικατοπτρίζει κυρίως, μείωση στις αγορές προϊόντων μεγάλων πολυκαταστημάτων, επίπλων, ηλεκτρικών συσκευών και παιγνιδιών. Η συγκράτηση της ιδιωτικής κατανάλωσης αντικατοπτρίστηκε και στις εισαγωγές καταναλωτικών αγαθών για εγχώρια χρήση.

Κατά τη διάρκεια του δεύτερου εξαμήνου του 2003, θετικά στη διεύρυνση της ιδιωτικής κατανάλωσης επίδρασε η βελτίωση των προσδοκιών μεταξύ των καταναλωτών, λόγω της ανάκαμψης του τουρισμού από τον Αύγουστο και μετέπειτα, καθώς και η αύξηση του διαθέσιμου εισοδήματος των νοικοκυριών, ως αποτέλεσμα της μείωσης του ανωτάτου φορολογικού συντελεστή για φυσικά πρόσωπα από 40% σε 30% από την 1/1/2003.

Συνολικά για ολόκληρο το 2003 η ιδιωτική κατανάλωση διευρύνθηκε κατά 3% περίπου.

1.1.2. ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

Με βάση την εξέλιξη των σχετικών δεικτών διαφαίνεται ότι η ανάκαμψη της επενδυτικής δραστηριότητας σε κατασκευαστικά έργα που παρατηρείται από το 2001 συνεχίζεται και το 2003. Συγκεκριμένα, ο όγκος πωλήσεων τσιμέντου στην εγχώρια αγορά αυξήθηκε σημαντικά κατά 8,4% κατά την περίοδο Ιανουαρίου-Ιουλίου του 2003, σε συνέχεια αύξησης 9,7% την αντίστοιχη περίοδο του 2002. Πρόσθετα, σημειώνεται ότι ο όγκος των εγκριμένων αδειών οικοδομής σε κατοικίες, εμπορικά κτίρια και τουριστικά καταλύματα αυξήθηκε κατά 19,6% το πρώτο εξάμηνο του 2003, σε συνέχεια αύξησης 10,8% για ολόκληρο το 2002, στοιχείο που αποτελεί ένδειξη ως προς την αναμενόμενη συνέχιση της αυξητικής τάσης της ιδιωτικής επενδυτικής δραστηριότητας σε κατασκευαστικά έργα.

Αντίθετα, η περιορισμένη ανάπτυξη της οικονομίας κατά τους πρώτους μήνες του χρόνου συνέχισε να επιδρά ανασταλτικά στην επενδυτική δραστηριότητα σε μηχανικό εξοπλισμό. Η επενδυτική δραστηριότητα σε μεταφορικό εξοπλισμό παρουσίασε επίσης μείωση κατά τους πρώτους μήνες του 2003.

Η επενδυτική ζήτηση ενισχύθηκε από την επενδυτική δραστηριότητα του ευρύτερου δημόσιου τομέα. Η Κεντρική Κυβέρνηση αύξησε τις επενδυτικές τις δαπάνες κατά 34% το πρώτο εξάμηνο του 2003, μέσα στα πλαίσια της προσπάθειας αναζωογόνησης της οικονομίας που επηρεάστηκε από τον πόλεμο στο Ιράκ. Σημαντική αύξηση σημείωσαν, κατά το πρώτο εξάμηνο του 2003 και οι επενδυτικές δαπάνες της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (Α.Η.Κ), εξέλιξη που αποδίδεται στις αυξημένες δαπάνες για επέκταση του συστήματος μεταφοράς και διανομής και στην έναρξη των εργασιών για την επέκταση του συστήματος μεταφοράς και διανομής και στην ένταξη των εργασιών για την κατασκευή της τρίτης μονάδας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στο Βασιλικό. Αντίθετα, οι επενδυτικές δαπάνες της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου (Α.Τ.Η.Κ) για το πρώτο εξάμηνο του 2003 παρουσιάζονται μειωμένες έναντι του πρώτου εξαμήνου του 2002.

1.1.3. ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΖΗΤΗΣΗ

Η εξωτερική ζήτηση αγαθών και υπηρεσιών παρουσίασε αύξηση της τάξης του 1% το 2003, λόγω κυρίως της ανάκαμψης του τουρισμού από τον Αύγουστο και μετά και της συνεχιζόμενης ικανοποιητικής επίδοσης των εξαγωγών των υπόλοιπων υπηρεσιών, πέραν του τουρισμού.

Α. Εξωτερική ζήτηση για αγαθά.

- Η εξωτερική ζήτηση για εγχώρια παραγόμενα προϊόντα και επανεξαγωγές, συμπεριλαμβανομένων και των προμηθειών για ανεφοδιασμό πλοίων και αεροσκαφών, παρουσίασε μείωση, 7,2% , σε ονομαστικούς όρους, κατά την περίοδο Ιανουαρίου-Ιουνίου 2003, σε συνέχεια μείωσης 19,1% την αντίστοιχη περίοδο του 2002. Παράγοντες που επέδρασαν ανασταλτικά στην πορεία των εξαγωγών κατά τους πρώτους μήνες του 2003 αποτέλεσαν το κλίμα αβεβαιότητας που επικράτησε διεθνώς κατά την διάρκεια των πρώτων μηνών του 2003, ο πόλεμος στο Ιράκ που επικράτησε όχι μόνο έμμεσα (μέσω της επιδείνωσης του διεθνούς κλίματος εμπιστοσύνης), αλλά και άμεσα στην εξωτερική ζήτηση προς τις αραβικές χώρες, καθώς και η καθυστέρηση στην πορεία ανάκαμψης της διεθνούς οικονομίας, συμπεριλαμβανομένων και των εμπορικών μας εταιριών. Πρόσθετα, επιπτώσεις στην εξωτερική ζήτηση επέφερε και η σημαντική μείωση της αξίας του δολαρίου έναντι του ευρώ και κατ'επέκταση και της κυπριακής λίρας δεδομένης της σύνδεσης της με το ευρώ.

- Η αξία των εγχώριων εξαγωγών μειώθηκε κατά 7,5% την περίοδο Ιανουαρίου-Ιουνίου 2003, έναντι χαμηλότερης μείωσης 3,8% την αντίστοιχη περίοδο του 2002, αντικατοπτρίζοντας κυρίως μείωση της εξωτερικής ζήτησης για τα εγχώρια μεταποιημένα προϊόντα. Για το πρώτο εξάμηνο του 2003, η αξία των εξαγωγών μεταποιημένων προϊόντων σημείωσε μείωση της τάξης του 17,3% έναντι αύξησης 5% την αντίστοιχη περίοδο του 2002, κυρίως ως αποτέλεσμα της συνέχισης της πτωτικής πορείας των εξαγωγών ειδών ένδυσης και υπόδησης, αντικατοπτρίζοντας τα χρόνια διαρθρωτικά προβλήματα που αντιμετωπίζει ο κλάδος. Οι εξαγωγές τσιγάρων συνέχισαν επίσης την πτωτική τάση του προηγούμενου χρόνου, εξέλιξη που αποδίδεται σε διαφοροποίηση της πολιτικής των πολυεθνικών εταιριών για ικανοποίηση της πρόσθετης ζήτησης από μη κυπριακές θυγατρικές τους εταιρίες.
- Πτώση σημείωσαν και οι εξαγωγές φαρμακευτικών προϊόντων και ειδών χάρτινης. Η μείωση των εξαγωγών φαρμακευτικών προϊόντων αποδίδεται κυρίως στις επιπτώσεις του πολέμου του Ιράκ, που επέδρασε ανασταλτικά στην εξωτερική ζήτηση από τις αραβικές χώρες και στη μείωση της ανταγωνιστικότητας τους λόγω της αύξησης της αξίας της κυπριακής λίρας έναντι του δολαρίου, δεδομένου ότι μεγάλο μέρος των εξαγωγών γίνεται σε αμερικάνικα δολάρια.
- Από γεωγραφικής σκοπιάς παρατηρήθηκε μικρή μείωση των εγχώριων εξαγωγών μεταποιημένων προϊόντων προς τις χώρες της ΕΕ και προς τις χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης, κυρίως λόγω των μειωμένων εξαγωγών φαρμακευτικών προϊόντων και ειδών ένδυσης.
- Η αξία των γεωργικών εξαγωγών παρουσίασε μείωση 4% το πρώτο πεντάμηνο του 2003 σε σύγκριση με αύξηση 7% την αντίστοιχη περίοδο του 2002, λόγω κυρίως της μείωσης της αξίας των εξαγωγών εσπεριδοειδών, λόγω των προβλημάτων ανταγωνιστικότητας που αντιμετώπισαν στις εξωτερικές μας αγορές.
- Η αξία των επανεξαγωγών μειώθηκε κατά 12,3% την περίοδο Ιανουαρίου-Ιουνίου 2003 σε συνέχεια πτώσης 28,6% την αντίστοιχη περίοδο του 2002. Η εξέλιξη αυτή αποδίδεται στην κάθετη μείωση των επανεξαγωγών προς τις αραβικές χώρες, λόγω και των επιπτώσεων του πολέμου στο Ιράκ, καθώς και προς τις χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης. Αντίθετα οι επανεξαγωγές προς τις χώρες της ΕΕ σημείωσαν πολύ ικανοποιητική αύξηση.

B. Εξωτερική ζήτηση για υπηρεσίες-τουριστική ζήτηση.

- Η τουριστική κίνηση παρουσίασε πτώση της τάξης του 10% την περίοδο Ιανουαρίου-Ιουλίου 2003, σε συνέχεια μείωσης 12,9% την ίδια περίοδο του 2002, κυρίως ως αποτέλεσμα του πολέμου στο Ιράκ και του κλίματος ανασφάλειας που δημιουργήθηκε, καθώς και της καθυστέρησης που παρατηρείται στη σταδιακή ανάκαμψη των οικονομιών των κυριοτέρων τουριστικών μας αγορών. Τον Αύγουστο σημειώθηκε αύξηση στις αφίξεις τουριστών όπως και αναμενόταν, της τάξης του 7,8% σε σύγκριση με 18,8% μείωση για τον ίδιο μήνα του 2002. Η έντονη προβολή του κυπριακού τουριστικού προϊόντος στο εξωτερικό και η συγκρατημένη τιμολογιακή πολιτική που ακολουθήθηκε από τους ιδιοκτήτες τουριστικών καταλυμάτων απέτρεψαν μεγαλύτερες μειώσεις ως αποτέλεσμα της κρίσης στο Ιράκ και οδήγησαν στην ανάκαμψη που σημειώθηκε τον Αύγουστο. Για το πρώτο οκτάμηνο, ως σύνολο η μείωση στις αυξήσεις των τουριστών περιορίστηκε στο 6,7% έναντι μείωσης 14% την αντίστοιχη περίοδο του 2002.
- Αρνητική εξέλιξη κατά τους πρώτους επτά μήνες του χρόνου, για το οποίο υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία, αποτέλεσε και η πτώση της κατά κεφαλή

δαπάνης των τουριστών. Σύμφωνα, με τα αποτελέσματα της έρευνας της Στατιστικής Υπηρεσίας η κατά κεφαλή δαπάνη μειώθηκε κατά 4,4% την περίοδο Ιανουαρίου-Ιουλίου 2003, εξέλιξη που αποδίδεται, πιθανότατα στις χαμηλές τιμές που πρόσφεραν οι ιδιοκτήτες των τουριστικών καταλυμάτων σε οργανωτές ταξιδιών, στην προσπάθεια των ξενοδόχων για συγκράτηση της πτώσης της εξωτερικής ζήτησης.

Γ. Εξωτερική ζήτηση για άλλες υπηρεσίες.

- Οι εξαγωγές άλλων υπηρεσιών, πέραν του τουρισμού, εκτιμάται ότι θα συνεχίσουν την πορεία ικανοποιητικής διεύρυνσης τους και κατά το 2003 όπως άλλωστε διαφαίνεται από προκαταρκτικά στοιχεία για τους πρώτους μήνες του χρόνου. Συναφώς επισημαίνεται η θετική πορεία των διεθνών επιχειρηματικών δραστηριοτήτων.

1.1.4. ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ

Κατά το 2003, ο ρυθμός επέκτασης της δημόσιας κατανάλωσης, εξαιρουμένης της άμυνας, κυμαίνεται γύρω στο 4,5% , σε πραγματικούς όρους, έναντι αύξησης 5,3% το 2002. Η συγκριτικά ψηλή διεύρυνση της δημόσιας κατανάλωσης αντικατοπτρίζει, από τη μία, τη μερική επεκτατική δημοσιονομική πολιτική, που ακολούθησε η κυβέρνηση στα πλαίσια στήριξης της οικονομίας από τις αρνητικές επιπτώσεις του πολέμου στο Ιράκ, και από την άλλη, την ανάγκη περαιτέρω ενίσχυσης των υφιστάμενων δομών ή δημιουργίας νέων για αποτελεσματική εφαρμογή του Κοινοτικού Κεκτημένου.

1.1.5. ΕΓΧΩΡΙΑ ΠΡΟΣΦΟΡΑ-ΤΟΜΕΑΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

Κύριο χαρακτηριστικό των τομεακών εξελίξεων κατά τους πρώτους μήνες του 2003, υπήρξε η υποτονική ανάπτυξη των πλείστων τομέων οικονομικής δραστηριότητας, ως αποτέλεσμα της μείωσης της τουριστικής ζήτησης, και της σημαντικής συγκράτησης του ρυθμού διεύρυνσης της εγχώριας ζήτησης. Ο τομέας των ξενοδοχείων και εστιατορίων σημείωσε μείωση του όγκου παραγωγής του, ενώ πτώση σημειώθηκε και στον τομέα της μεταποίησης και του εμπορίου. Αντίθετα, ικανοποιητική κρίνεται η διεύρυνση του τομέα των κατασκευών.

1.1.6. ΠΡΩΤΟΓΕΝΕΙΣ ΤΟΜΕΙΣ

1. Γεωργία

Ο όγκος της γεωργικής παραγωγής, ως σύνολο, διαφαίνεται ότι αυξήθηκε κατά τους πρώτους μήνες του 2003, αντικατοπτρίζοντας ικανοποιητική αύξηση του όγκου παραγωγής των σιτηρών και της κτηνοτροφικής παραγωγής. Για ολόκληρο το 2003, η παραγωγή του τομέα της γεωργίας παρουσίασε διεύρυνση της τάξης του 2%, σε πραγματικούς όρους, σε συνέχεια αύξησης 5,7% το 2002.

2. Μεταλλεία-Λατομεία

Ο τομέας των μεταλλείων και λατομείων σημείωσε ικανοποιητική ανάπτυξη, όπως άλλωστε διαφαίνεται και από την αύξηση του δείκτη του όγκου παραγωγής του τομέα το πρώτο εξάμηνο του 2003, λόγω της αυξημένης κατασκευαστικής δραστηριότητας. Ο ρυθμός ανάπτυξης του τομέα κυμαίνεται στο 3,5% το 2003, σε συνέχεια αύξησης 7% το 2002.

1.1.7. ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΕΙΣ ΤΟΜΕΙΣ

1. Μεταποίηση

Ο τομέας της μεταποίησης σημείωσε πτώση κατά το πρώτο εξάμηνο του 2003, όπως φαίνεται από τη μείωση του δείκτη του όγκου παραγωγής του τομέα κατά 4,7% το πρώτο εξάμηνο του 2003, σε συνέχεια μείωσης του κατά 2,2% την αντίστοιχη περίοδο του 2002. Η πτώση της παραγωγής του τομέα, οφείλεται κυρίως στη μείωση της εξωτερικής και της τουριστικής ζήτησης και στη συγκράτηση της εγχώριας ζήτησης.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της Έρευνας Οικονομικής Συγκυρίας του Ιουλίου και Αυγούστου του 2003, για την παρούσα οικονομική κατάσταση των επιχειρήσεων του τομέα, που διεξάγεται από Κυπριακή ιδιωτική εταιρία για λογαριασμό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, σημειώθηκε βελτίωση της κατάστασης στον τομέα τους μήνες Ιούλιο και Αύγουστο του 2003, έναντι των πρώτων έξι μηνών του χρόνου.

Όσον αφορά ολόκληρο το 2003, την προοπτική ανάκαμψης του τουρισμού από τον Αύγουστο και μετέπειτα, και τις πιο αισιόδοξες εκτιμήσεις των βιομηχάνων για τους επόμενους μήνες, είχε συγκράτηση της μείωσης στο 1,5% το 2003 σε σύγκριση με μείωση 2,2% το 2002.

1. Κατασκευές

Βάσει των διαφόρων επιμέρους δεικτών που έχουν αναλυθεί σε σχέση με την επενδυτική δραστηριότητα σε κατασκευαστικά έργα, εκτιμάται ότι ο τομέας των κατασκευών συνεχίζει την πορεία ικανοποιητικής ανάπτυξης, τάση που παρατηρείται από το 2001. Η πορεία αυτή αναμένεται να συνεχιστεί, ενόψει και του συνεχιζόμενου ενδιαφέροντος του ιδιωτικού τομέα που επεξηγείται κυρίως και από την αρνητική επίδοση των επενδύσεων στο ΧΑΚ, που αύξησε τη σχετική επικερδότητα των επενδύσεων σε ακίνητα, την πτώση των επιτοκίων, καθώς και από την αυξημένη εξωτερική ζήτηση για εξοχικές κατοικίες, όπως διαφαίνεται από τις αιτήσεις και εγκρίσεις για απόκτηση ακίνητης περιουσίας από ξένους.

Η θετική πορεία του τομέα διαφαίνεται και από την Έρευνα Οικονομικής Συγκυρίας στις Κατασκευές που διεξάγεται από κυπριακή ιδιωτική εταιρεία για λογαριασμό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Για ολόκληρο το 2003 έχει γίνει παρουσίαση στον τομέα των κατασκευών διεύρυνση της τάξης του 3,5% σε συνέχεια επέκτασης του κατά 4,5% το 2002.

2. Ηλεκτρισμός-Νερό-Υγραέριο

Για ολόκληρο το 2003 ο τομέας αυτός σημείωσε αύξηση της τάξης του 5% έναντι αύξησης 10,2% το 2002. Συναφώς, ο δείκτης του όγκου παραγωγής του τομέα παρουσίασε αύξηση 8,3% το πρώτο εξάμηνο του 2003 έναντι της αντίστοιχης περιόδου του 2002, αντικατοπτρίζοντας μεγάλη αύξηση στην παραγωγή και κατανάλωση ηλεκτρικού ρεύματος και μικρότερη αύξηση στην παραγωγή και κατανάλωση νερού.

1.1.8. ΤΡΙΤΟΓΕΝΕΙΣ ΤΟΜΕΙΣ

Ο τομέας των υπηρεσιών σημείωσε ικανοποιητικό υπό τις περιστάσεις ρυθμό ανάπτυξης, γύρω στο 2,2%, συνιστώντας για μία ακόμη χρονιά το βασικό μοχλό της οικονομίας, παρ' όλη τη μείωση που παρουσιάζει ο τομέας των ξενοδοχείων και εστιατορίων.

1. Ξενοδοχεία και εστιατόρια

Ο υποτομέας των ξενοδοχείων και των άλλων τουριστικών καταλυμάτων παρουσίασε μείωση των δραστηριοτήτων του κατά το πρώτο εξάμηνο του 2003, όπως διαφαίνεται από τη μείωση της τουριστικής κίνησης προς την Κύπρο. Τον Αύγουστο όμως σημειώθηκε ανάκαμψη στην έλευση των τουριστών με αύξηση της τάξης του 7,8% για τον Αύγουστο 2003 σε σύγκριση με μείωση της τάξης του 18,8% για τον ίδιο μήνα του 2002. Η μείωση της δραστηριότητας του υποτομέα συγκρατήθηκε, σε κάποιο βαθμό, από την αύξηση του εσωτερικού τουρισμού.

Ο τομέας των ξενοδοχείων και εστιατορίων εκτιμάται ότι θα σημειώσει μείωση της προστιθέμενης αξίας, σε πραγματικούς όρους, γύρω στο 4,5% το 2003, σε συνέχεια μεγαλύτερης μείωσης 7,5% το 2002

2. Εμπόριο

Ο τομέας του εμπορίου παρουσίασε μείωση του επιπέδου οικονομικής δραστηριότητας του κατά το πρώτο εξάμηνο του 2003, ως αποτέλεσμα της συγκράτησης της ιδιωτικής καταναλωτικής ζήτησης για αγαθά και της μείωσης της τουριστικής ζήτησης. Η τάση αυτή αναστράφηκε κατά το δεύτερο εξάμηνο του χρόνου λόγω της βελτίωσης του κλίματος εμπιστοσύνης μεταξύ των καταναλωτών και την ανάκαμψη του τουριστικού τομέα. Για ολόκληρο το 2003, προβλεπεται μικρή αύξηση της προστιθέμενης αξίας κατά 1,5% περίπου.

3. Μεταφορές-Επικοινωνίες

Ικανοποιητική διεύρυνση συνέχισε κατά το 2003 να επιδεικνύει ο κλάδος των τηλεπικοινωνιών, όπως διαφαίνεται από την αύξηση του δείκτη όγκου παραγωγής κατά 9,3% το πρώτο εξάμηνο του χρόνου.

Οι αερομεταφορές σημείωσαν μείωση της οικονομικής τους δραστηριότητας το πρώτο εξάμηνο του 2003, όπως φαίνεται από τη μείωση του όγκου παραγωγής του υποτομέα κατά το 4,9%, επηρεαζόμενες από τη μείωση της τουριστικής κίνησης προς την Κύπρο.

Η χρήση λεωφορίων και οι δραστηριότητες των ταξιδιωτικών γραφείων σημείωσαν αύξηση, το πρώτο εξάμηνο του χρόνου, όπως δείχνουν οι σχετικοί δείκτες του όγκου παραγωγής.

Για ολόκληρο το 2003, έχουμε αύξηση της προστιθέμενης αξίας του τομέα των μεταφορών και επικοινωνιών, γύρω στο 3%, σε σύγκριση με 3,5% το 2002.

4. Χρηματοοικονομικές Υπηρεσίες

Ο τομέας των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών έχει επιδείξει συγκράτηση διεύρυνσης της προστιθέμενης του αξίας, γύρω στο 1% κατά το 2003. Λόγω μειωμένης δανειοδοτικής ζήτησης και μείωσης του ενδιαφέροντος για επενδύσεις στο ΧΑΚ.

5. Άλλες Υπηρεσίες

(Κτηματομεσιτικές υπηρεσίες, επαγγελματικές υπηρεσίες, παιδεία, έρευνα και ανάπτυξη, υγεία, δημόσια διοίκηση)

Ο τομέας των άλλων υπηρεσιών επηρεάστηκε από την επιβράδυνση του ρυθμού ανάπτυξης της οικονομίας, αλλά σε μικρότερο βαθμό έναντι των άλλων τομεών οικονομικής δραστηριότητας. Σύμφωνα με την Έρευνα Οικονομικής Συγκυρίας στις Υπηρεσίες, κατά τους πρώτους μήνες του 2003 οι τομείς των

επαγγελματικών υπηρεσιών, της παιδείας, των κτηματομεσιτικών υπηρεσιών, της έρευνας και ανάπτυξης και οι ψυχαγωγικές. Πολιτιστικές και αθλητικές δραστηριότητες διεύρυναν τον κύκλο εργασιών τους.

Συνοπτικά, για ολόκληρο το 2003 έχουμε διεύρυνση της προστιθέμενης αξίας του ευρύτερου τομέα της διαχείρισης ακίνητης περιουσίας, εκμισθωμένης και επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, κατά 5% σε πραγματικούς όρους, σε σχέση με 5,2% το 2002 με τις κτηματομεσιτικές υπηρεσίες και την έρευνα και ανάπτυξη να παρουσιάζουν τα ψηλότερα ποσοστά διεύρυνσης. Ικανοποιητική υπό τις περιστάσεις διεύρυνση, παρουσίασαν και οι τομείς της εκπαίδευσης, υγείας και κοινωνικής μέριμνας, καθώς και οι άλλες κοινοτικές, κοινωνικές και προσωπικές δραστηριότητες.

6. Αγορά εργασίας

Οι συνθήκες περιορισμένης ανάπτυξης της οικονομίας που επικράτησαν κατά τους πρώτους μήνες του 2003 αντικατοπτρίστηκαν και στη αγορά εργασίας, με μικρή αύξηση του ποσοστού ανεργίας.

Από τομεακής σκοπιάς, η ανεργία αυξήθηκε σε όλους σχεδόν τους τομείς οικονομικής δραστηριότητας, εξαιρουμένων των κατασκευών, ως αποτέλεσμα της συνεχιζόμενης ικανοποιητικής ανάπτυξης του τομέα, των μεταφορών και μεταλλείων και λατομείων. Η μεγαλύτερη αύξηση της ανεργίας παρατηρήθηκε στον τομέα των εστιατορίων και ξενοδοχείων, αντικατοπτρίζοντας τη μείωση του όγκου παραγωγής του τομέα, ως αποτέλεσμα των δυσμενών επιπτώσεων του πολέμου στο Ιράκ. Για ολόκληρο το 2003 το ποσοστό ανεργίας έχει ανέλθει γύρω στο 3,5% σε σχέση με 3,2% το 2002.

7. Ρυθμός Πληθωρισμού

Ο ρυθμός αύξησης του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή κατά την περίοδο Ιανουαρίου-Αυγούστου 2003 σημείωσε επιτάχυνση έναντι του αντίστοιχου οκταμήνου του προηγούμενου χρόνου, εξέλιξη που ήταν αναμενόμενη και οφείλεται στην αύξηση του συντελεστή του Φ.Π.Α από 10% σε 13% από την 1/7/2002 και από 13% σε 15% από την 1/1/2003 και των φόρων στα πετρελαιοειδή από την 1/7/2002 και 1/1/2003, στα πλαίσια εναρμόνισης με τα ελάχιστα επίπεδα που προνοεί το Κοινοτικό Κεκτημένο. Αντισταθμιστικός παράγοντας στη περαιτέρω επέκταση του ρυθμού πληθωρισμού αποτέλεσε η ονομαστική ανατίμηση του δολαρίου και της βρετανικής στερλίνας έναντι της κυπριακής λίρας που οδηγεί σε συγκράτηση των εισαγόμενων προϊόντων. Ως σύνολο η αύξηση του Δείκτη Τιμών Κατανάλωσης ανήλθε στο 4,4% κατά τους πρώτους οκτώ μήνες του 2003 σε σύγκριση με 2,7% την αντίστοιχη περίοδο του 2002. Η επιτάχυνση του ρυθμού πληθωρισμού αποδίδεται κυρίως στις αυξήσεις των τιμών των εγχώριων προϊόντων ειδικότερα των βιομηχανικών καθώς και στις αυξημένες τιμές πετρελαιοειδών και του ηλεκτρισμού. Θετική εξέλιξη αποτελεί η αποκλιμάκωση του ρυθμού πληθωρισμού κατά τους πιο πρόσφατους μήνες, καθώς και η διατήρηση του δομικού πληθωρισμού ο οποίος δεν λαμβάνει υπόψη τους προσωρινούς παράγοντες, γύρω στο 2%. Ο ρυθμός πληθωρισμού για ολόκληρο το 2003 ανήλθε στο 4-4,5% ενώ ο δομικός πληθωρισμός να παραμείνει σε επίπεδα κάτω του 2%.

8. Νομισματικά

Ο ρυθμός μεγέθυνσης της συνολικής προσφοράς χρήματος σημείωσε επιβράδυνση κατά το πρώτο οκτάμηνο του 2003, καταγράφοντας αύξηση 5,8% τον Αύγουστο του 2003, σε σύγκριση του ρυθμού διεύρυνσης των τραπεζικών

χορηγήσεων προς τον ιδιωτικό τομέα και στη μείωση των καθαρών συναλλαγματικών διαθεσίμων.

Οι τραπεζικές χορηγήσεις προς τον ιδιωτικό τομέα επεκτάθηκαν με χαμηλότερο το πρώτο εξάμηνο του 2003, με τον ετήσιο ρυθμό αύξησης τον Αύγουστο του 2002, παραμένοντας σε επίπεδα χαμηλότερα της τιμής αναφοράς για τον ετήσιο ρυθμό αύξησης των τραπεζικών πιστώσεων προς τον ιδιωτικό τομέα για το 2003, που τέθηκε από την Κεντρική Τράπεζα στο 11%. Ο χαμηλός ρυθμός επέκτασης των τραπεζικών χορηγήσεων αποδίδεται στη μειωμένη ζήτηση για δάνεια από τον ιδιωτικό τομέα, λόγω της περαιτέρω επιβράδυνσης της οικονομικής δραστηριότητας καθώς και της πιο αυστηρής αξιολόγησης των αιτήσεων για παραχώρηση δανείων από τις τράπεζες.

9. Δημοσιονομικά

Η διεύρυνση του δημοσιονομικού ελλείματος κατά το τρέχον έτος αντικατοπτρίζει τη μεγάλη αύξηση των δημοσίων δαπανών σε συνδιασμό με τη χαμηλότερη έναντι των αρχικών προβλέψεων αύξησης των δημοσίων εσόδων. Αναλυτικότερα, τα δημόσια έσοδα αυξήθηκαν με ρυθμό της τάξης του 14,4% την περίοδο Ιανουαρίου-Ιουνίου 2003 έναντι αύξησης 1,8% την αντίστοιχη περίοδο του 2002. Έχουμε διεύρυνση των εσόδων από την έμμεση φορολογία, λόγω αύξησης του συντελεστή Φ.Π.Α καθώς και των αυξήσεων που επιβλήθηκαν σε συγκεκριμένους φόρους κατανάλωσης. Αντίθετα, τα έσοδα από την άμεση φορολογία σημείωσαν μείωση, λόγω κυρίως της μείωσης του ανώτατου φορολογικού συντελεστή για φυσικά πρόσωπα από 40% σε 30% καθώς και της εισαγωγής ενιαίας εταιρικής φορολογίας με συντελεστή 105 από την 1.1.2003. Οι δημόσιες δαπάνες σημείωσαν αύξηση της τάξης του 21,4% την περίοδο Ιανουαρίου-Ιουνίου 2003 έναντι μικρότερης αύξησης της τάξης του 6,6% την αντίστοιχη περίοδο του 2002. Η επέκταση του ρυθμού διεύρυνσης των τρεχουσών δαπανών αντικατοπτρίζει κυρίως την επέκταση των δαπανών για μισθούς και ημερομίσθια λόγω της αύξησης της τάξης του 7,5% στους βασικούς μισθούς των δημόσιων υπαλλήλων που παραχωρήθηκαν το 2003 και καλύπτουν τις αναδρομικές αυξήσεις για το 2001 και 2002, καθώς και των δαπανών για επιδοτήσεις (επιδότηση του πετρελαίου θέρμανσης) και των μεταβιβαστικών πληρωμών (αύξηση της χορηγίας προς τις τοπικές αρχές λόγω κατάργησης του επαγγελματικού φόρου). Το δημοσιονομικό έλλειμμα για ολόκληρο το 2003 έχει ξεπεράσει το 5% του Α.Ε.Π. αποκλίνοντας αισθητά από το αντίστοιχο κριτήριο της συνθήκης του Μάαστριχτ.

Δεδομένης της κατάστασης αυτής στα δημόσια οικονομικά, η κυβέρνηση διαμόρφωσε αναθεωρημένο πρόγραμμα δημοσιονομικής εξυγίανσης βασισμένο στις νέες δημοσιονομικές συνθήκες και προοπτικές, το οποίο στοχεύει σε σταδιακή μείωση του δημοσιονομικού ελλείματος και του δημόσιου χρέους κατά τα επόμενα χρόνια. Η βελτίωση της δημοσιονομικής κατάστασης έχει επέλθει με αύξηση των δημοσίων εσόδων, κυρίως μέσω της βελτίωσης της φοροεισπρακτικής ικανότητας των αρμοδίων τμημάτων/υπηρεσιών του κράτους και της πάταξης της φοροδιαφυγής σε συνδιασμό με τη συγκράτηση του ρυθμού διεύρυνσης των δημοσίων δαπανών και την αύξηση των τελών παροχής κυβερνητικών υπηρεσιών.

10. Ισοζύγιο Πληρωμών

Το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών, ως ποσοστό του Α.Ε.Π. συγκρατήθηκε στο 4,5% περίπου του Α.Ε.Π. από 5,5% το 2002, παρά την αναμενόμενη περαιτέρω μείωση των εσόδων από τον τουρισμό, λόγω της προβλεπόμενης μείωσης των εισαγωγών. Οι εισαγωγές σημείωσαν μείωση το

2003 λόγω της επιβράδυνσης της οικονομικής δραστηριότητας, αλλά και της ανατίμησης της κυπριακής λίρας έναντι της στερλίνας, του δολαρίου και του γέν.

11. Χρηματιστηριακή Αγορά

Η χρηματιστηριακή αγορά συνέχισε την καθοδική πορεία των τριών προηγούμενων χρόνων κατά το πρώτο οκτάμηνο του 2003. Καθοριστικός παράγοντας για την πορεία του χρηματιστηρίου αποτέλεσε η αρνητική ψυχολογία που εξακολούθησε να επικρατεί μεταξύ των επενδυτών. Ο πόλεμος στο Ιράκ και οι εξελίξεις στο κυπριακό επιδείνωσαν την ήδη αρνητική ψυχολογία των επενδυτών. Ανοδική ανάπαυλα στην πτωτική πορεία επέφερε ο Απρίλιος. Ο τερματισμός του πολέμου στο Ιράκ, η μείωση των επιτοκίων από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου τον ίδιο μήνα σε συνδιασμό με την υπογραφή της 16^{ης} Απριλίου 2003 της Συνθήκης Προσχώρησης των δέκα νέων κρατών μελών της ΕΕ, βελτίωσαν την ψυχολογία των επενδυτών το μήνα αυτό, με αποτέλεσμα ο Γενικός Δείκτης Τιμών του ΧΑΚ να κλείσει στις 92,67 μονάδες στις 30 Απριλίου 2003 σημειώνοντας κέρδη της τάξης του 14,2% έναντι του Μαρτίου, καλύπτοντας σχεδόν τη διαφορά της πτωτικής πορείας των προηγούμενων μηνών, μειώνοντας τις απώλειες από τις 31 Δεκεμβρίου 2002 στο 2%.

Άλλη σημαντική εξέλιξη κατά τη διάρκεια των πρώτων οκτώ μηνών του 2003 στη χρηματιστηριακή αγορά αποτέλεσε η έναρξη της λειτουργίας του νέου δείκτη FTSEMed100 στις 20 Ιουνίου 2003. Ο δείκτης FTSE-Mediterranean 100Index αποτελείται από τις αξίες 100 εταιριών από την Ελλάδα, το Ισραήλ και την Κύπρο (60 Ελληνικές, 5 Κυπριακές και 35 Ισραηλινές)και η βάση του είναι οι 5000 μονάδες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΟ 2006 ΚΑΙ ΜΕΤΑ

Οι προοπτικές της κυπριακής οικονομίας για το 2006 εξαρτώνται σε σημαντικό βαθμό από τις συνθήκες που θα διαμορφωθούν στο εξωτερικό της περιβάλλον, την ικανότητα προσαρμογής της στις νέες συνθήκες που συνεπάγεται η ένταξη της από 1^η Μαΐου του 2004 στην ΕΕ και στην ανταγωνιστικότητα των κυπριακών αγαθών και υπηρεσιών τόσο στην εγχώρια αγορά όσο και στη μεγάλη ενιαία αγορά της ΕΕ

Με βάση τις προβλέψεις διεθνών οργανισμών, το εξωτερικό περιβάλλον της Κύπρου για το 2006, διαγράφεται σαφώς ευνοϊκότερο σε σύγκριση με το 2003. Με την παραδοχή βελτίωσης του εξωτερικού περιβάλλοντος της Κύπρου και μη ουσιαστικής περαιτέρω διαφοροποίησης της συναλλαγματικής ισοτιμίας της κυπριακής λίρας έναντι του ρυθμού οικονομικής ανάπτυξης γύρω στο 4% και μικρή μείωση της ανεργίας στο 3,4% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού.

Ο ρυθμός πληθωρισμού εκτιμάται ότι θα περιοριστεί στο 2-2,5%. Αφού δεν αναμένονται πρόσθετες αυξήσεις στους φόρους κατανάλωσης.

Το δημοσιονομικό έλλειμμα εκτιμάται ότι θα σημειώσει μείωση και θα συγκρατηθεί στο 3,7% του Α.Ε.Π το 2003, ως αποτέλεσμα της εφαρμογής του αναθεωρημένου προγράμματος δημοσιονομικής εξυγίανσης.

Τέλος αναμένεται ουσιαστική μείωση του ελλείμματος του ισοζυγίου τρέχουσων συναλλαγών, κυρίως λόγω της προβλεπόμενης ανάκαμψης της τουριστικής ζήτησης.

Η κυπριακή οικονομία παρουσιάζει θετική εικόνα, με ικανοποιητικό ρυθμό ανάπτυξης, συνθήκες, σχεδόν, πλήρους απασχόλησης και μακροοικονομική σταθερότητα. Ταυτόχρονα, η Κυβέρνηση ενισχύει και αναβαθμίζει τον κοινωνικό ρόλο του Κράτους ενώ προωθεί σημαντικές διαρθρωτικές αλλαγές στα πλαίσια της εναρμόνισης της Κύπρου με το Κοινοτικό Κεκτημένο.

ΜΕΡΟΣ Γ΄
ΟΙ Μ.Μ.Ε ΚΑΙ ΟΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΤΥΧΕΣ ΤΗΣ
ΕΝΤΑΞΙΑΚΗΣ ΜΑΣ ΠΟΡΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΗΣ
ΕΝΤΑΞΗΣ ΣΤΗΝ ΕΕ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΟΙ Μ.Μ.Ε ΚΑΙ Ο ΕΥΡΩΠΑΙΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ

1.1.Ο ορισμός των μικρομεσαίων επιχειρήσεων

Η προϋπόθεση για να αναγνωριστεί ως ΜΜΕ μία επιχείρηση είναι για να τηρεί τα όρια αναφορικά με τον αριθμό του προσωπικού και, είτε τα όρια του συνόλου του ισολογισμού, είτε εκείνα του κύκλου εργασιών. Οι μεσαίες επιχειρήσεις διαθέτουν προσωπικό μεταξύ 50 και 249 ατόμων. Το όριο του κύκλου εργασιών θα αυξηθεί σε 50 εκατ. ευρώ και εκείνο του συνόλου του ισολογισμού σε 43 εκατ. ευρώ. Οι μικρές επιχειρήσεις διαθέτουν προσωπικό μεταξύ 10 και 49 ατόμων. Το όριο του κύκλου εργασιών και του συνόλου του ισολογισμού θα αυξηθούν στα 10 εκατ. ευρώ.

Οι μικροεπιχειρήσεις διαθέτουν προσωπικό μικρότερο των 10 ατόμων. Θα εισαχθεί ένα όριο 2 εκατ. ευρώ για τον κύκλο εργασιών και για το σύνολο του ισολογισμού.

Όσον αφορά τον υπολογισμό των ορίων του κύκλου εργασιών, ξεχωρίζουμε:

- Την αυτόνομη επιχείρηση με τα χρηματοοικονομικά στοιχεία και τον αριθμό του προσωπικού που βασίζονται αποκλειστικά στους λογαριασμούς της εν λόγω επιχείρησης.
- Την επιχείρηση η οποία διαθέτει συνεργαζόμενες επιχειρήσεις, της οποίας τα όρια του κύκλου εργασιών είναι το αποτέλεσμα της άθροισης των δεδομένων της επιχείρησης και των δεδομένων των συνεργαζόμενων εταιρειών.
- Την επιχείρηση που συνδέεται με άλλες επιχειρήσεις και που προστίθεται στα δεδομένα της το 100% των δεδομένων των επιχειρήσεων με τις οποίες αυτή συνδέεται.

Ο ορισμός των ΜΜΕ διακρίνει 3 τύπους επιχειρήσεων (αυτόνομη, με συνεργαζόμενες επιχειρήσεις και συνδεόμενη με άλλες επιχειρήσεις) συναρτήσει του τύπου σχέσης που αυτές διατηρούν με άλλες επιχειρήσεις όσον αφορά τη συμμετοχή στο κεφάλαιο, το δικαίωμα ψήφου ή το δικαίωμα άσκησης κυρίαρχης επιλογής.

1.1.1. Αυτόνομη επιχείρηση

Είναι η πλέον συχνή περίπτωση. Πρόκειται απλά για όλες τις επιχειρήσεις που δεν ανήκουν σε κανέναν από τους δύο άλλους τύπους επιχειρήσεων (συνεργαζόμενες ή συνδεόμενες). Μία επιχείρηση είναι αυτόνομη αν:

- δεν διαθέτει συμμετοχή 25% ή περισσότερο σε άλλη επιχείρηση·
- δεν κατέχεται άμεσα κατά 25% ή περισσότερο από άλλη επιχείρηση ή δημόσιο οργανισμό ή από κοινού από περισσότερες επιχειρήσεις συνδεόμενες μεταξύ τους ή από δημόσιους οργανισμούς, εκτός ορισμένων εξαιρέσεων·
- δεν συντάσσει πάγιους λογαριασμούς και δεν περιέχει στους λογαριασμούς μιας επιχείρησης η οποία συντάσσει πάγιους λογαριασμούς και δεν είναι κατά συνέπεια μια συνδεδεμένη επιχείρηση.

1.1.2.Συνεργαζόμενες επιχειρήσεις

Αυτός ο τύπος καθορίζει την κατάσταση επιχειρήσεων οι οποίες δημιουργούν σημαντικές χρηματοοικονομικές εταιρικές σχέσεις με άλλες επιχειρήσεις, χωρίς η μία να μπορεί να ασκεί άμεσα ή έμμεσα ουσιαστικό έλεγχο στην άλλη. Συνεταιρισμένες είναι οι επιχειρήσεις οι οποίες δεν είναι αυτόνομες αλλά ούτε συνδέονται μεταξύ τους. Μια επιχείρηση είναι «συνεργαζόμενη» με μία άλλη επιχείρηση όταν:

- κατέχει συμμετοχή μεταξύ 25% και κάτω του 50% σε αυτήν.

- αυτή η άλλη επιχείρηση έχει συμμετοχή μεταξύ 25% και κάτω του 50% στην αιτούσα επιχείρηση.
- η αιτούσα επιχείρηση δεν καταρτίζει πάγιους λογαριασμούς στους οποίους να περιλαμβάνεται η εν λόγω άλλη επιχείρηση και δεν περιλαμβάνεται μέσω παγίωσης στους λογαριασμούς εκείνης ή μιας επιχείρησης που συνδέονται με αυτή την τελευταία.

1.1.3.Συνδεδεμένη επιχείρηση

Αυτός ο τύπος αντιστοιχεί στην οικονομική κατάσταση επιχειρήσεων οι οποίες αποτελούν μέρος μιας ομάδας, μέσω του άμεσου ή έμμεσου ελέγχου της πλειοψηφίας του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου (συμπεριλαμβανομένων και μέσω των συμφωνιών ή, σε ορισμένες περιπτώσεις, μέσω μετόχων φυσικών προσώπων), ή μέσω της εξουσίας άσκησης κυρίαρχης επιρροής σε μια επιχείρηση. Πρόκειται λοιπόν για σπανιότερες περιπτώσεις που διακρίνονται γενικά κατά τρόπο ιδιαίτερα σαφή από τους δύο προηγούμενους τύπους.

1.2.ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΜΙΚΡΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Οι μικρές επιχειρήσεις αποτελούν τη ραχοκοκαλιά της ευρωπαϊκής οικονομίας. Είναι βασική πηγή δημιουργίας θέσεων απασχόλησης και χώρος ανάπτυξης επιχειρηματικών ιδεών. Οι προσπάθειες της Ευρώπης σχετικά με την εισαγωγή της νέας οικονομίας θα επιτύχουν μόνο αν οι μικρές επιχειρήσεις προωθηθούν στην κορυφή της ημερήσιας διάταξης.

Οι μικρές επιχειρήσεις είναι οι πλέον ευαίσθητες από όλες τις επιχειρήσεις στις μεταβολές του επιχειρηματικού περιβάλλοντος. Είναι οι πρώτες που θα υποφέρουν αν επιβαρυνθούν με υπερβολική γραφειοκρατία. Και είναι οι πρώτες που θα ευδοκιμήσουν αν υπάρξουν πρωτοβουλίες για τη μείωση της γραφειοκρατίας και την επιβράβευση της επιτυχίας.

Στη Λισσαβώνα τέθηκε στόχος για την Ευρωπαϊκή Ένωση να καταστεί παγκοσμίως η ανταγωνιστικότερη και δυναμικότερη οικονομία που θα βασίζεται στη γνώση, ικανή για την αιεφόρο οικονομική ανάπτυξη, για τη δημιουργία περισσότερων και καλύτερων θέσεων απασχόλησης και μεγαλύτερης κοινωνικής συνοχής.

Οι μικρές επιχειρήσεις πρέπει να θεωρούνται ως κινητήριοι μοχλοί της καινοτομίας, της απασχόλησης καθώς και της κοινωνικής και τοπικής ολοκλήρωσης στην Ευρώπη.

Θα πρέπει συνεπώς να δημιουργηθεί το βέλτιστο περιβάλλον για τις μικρές επιχειρήσεις και το επιχειρηματικό πνεύμα.

1.2.1.Αρχές

Για την προώθηση των ανωτέρω,

- Αναγνωρίζεται η δυνατότητα των μικρών επιχειρήσεων για ανταπόκριση στις νέες ανάγκες της αγοράς και για τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης.
- Τονίζετε η σπουδαιότητα των μικρών επιχειρήσεων στην ενθάρρυνση της κοινωνικής και περιφερειακής ανάπτυξης, ενώ παράλληλα θα συμπεριφέρονται ως παραδείγματα πρωτοβουλίας και ανάληψης των δεσμεύσεων.
- Αναγνωρίζεται ότι το επιχειρηματικό πνεύμα αποτελεί μία πολύτιμη και παραγωγική ζωτική δεξιότητα σε όλα τα επίπεδα ευθύνης.
- Χαιρετίζεται η επιτυχής επιχείρηση η οποία θα πρέπει να ανταμείβεται επαξίως.
- Θεωρείται ότι και η αποτυχία είναι συνεπακόλουθη της υπεύθυνης πρωτοβουλίας και της ανάληψης κινδύνων και θα πρέπει κυρίως να

αντιμετωπίζεται ως μια ευκαιρία απόκτηση εμπειριών.

- Αναγνωρίζοντε οι αξίες της γνώσης, της δέσμευσης και της ευελιξίας στη νέα οικονομία.

Η κατάσταση των μικρών επιχειρήσεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση μπορεί να βελτιωθεί με δράσεις τόνωσης του επιχειρηματικού πνεύματος, με την αξιολόγηση των υφιστάμενων μέτρων, και όταν απαιτείται, με το να καθίστανται αυτά φιλικά προς τις μικρές επιχειρήσεις, και να διασφαλίζεται ότι οι αρμόδιοι για τη χάραξη πολιτικής λαμβάνουν δεόντως υπόψη τις ανάγκες των μικρών επιχειρήσεων. Προς τον σκοπό αυτό δεσμευόμαστε :

- Να ενισχυθεί το καινοτόμο και επιχειρηματικό πνεύμα που επιτρέπει στις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις να αντιμετωπίζουν τις προκλήσεις.
- Να επιδιωχθεί ένα ρυθμιστικό, φορολογικό και διοικητικό πλαίσιο που θα διευκολύνει την επιχειρηματική δραστηριότητα και θα βελτιώσει την κατάσταση των επιχειρηματιών.
- Να διασφαλιστεί η πρόσβαση σε αγορές βάσει ελάχιστων απαιτήσεων οι οποίες συνάδουν με τους στόχους προτεραιότητας της δημόσιας τάξης.
- Να διευκολυνθεί η πρόσβαση στις βέλτιστες μεθόδους έρευνας και τεχνολογίας.
- Να διευκολυνθεί η πρόσβαση σε χρηματοδοτικά μέσα στη διάρκεια ολόκληρου του κύκλου ζωής μιας επιχείρησης.
- Να βελτιώσουν συνεχώς τις επιδόσεις μας ούτως ώστε η ΕΕ να παρέχει το καλύτερο περιβάλλον παγκοσμίως για τις μικρές επιχειρήσεις.
- Να αφουγκραστούν τη φωνή των μικρών επιχειρήσεων.
- Να προωθηθεί η άριστης ποιότητας υποστήριξη για τις μικρές επιχειρήσεις.

1.2.2. Γραμμές δράσης

Με την επικύρωση του Χάρτη αυτού, δεσμεύονται να εργαστούν σύμφωνα με τις ακόλουθες γραμμές δράσης, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τις ανάγκες των μικρών επιχειρήσεων.

1.2.2.1. Εκπαίδευση και επιμόρφωση για το επιχειρηματικό πνεύμα

Η Ευρώπη θα γαλουχήσει το επιχειρηματικό πνεύμα και τις νέες ικανότητες από μικρότερη ηλικία. Γενικές γνώσεις σχετικά με τις επιχειρήσεις και το επιχειρηματικό πνεύμα πρέπει να διδάσκονται σε όλα τα σχολικά επίπεδα. Ειδικές ενότητες σχετικές με τις επιχειρήσεις θα πρέπει να αποτελούν ουσιαστικό συστατικό των εκπαιδευτικών προγραμμάτων στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση και στα κολέγια και τα πανεπιστήμια.

Θα ενθαρρύνονται και θα προωθούνται επιχειρηματικές προσπάθειες των νέων και αναπτύσσονται κατάλληλα επιμορφωτικά προγράμματα για στελέχη σε μικρές επιχειρήσεις.

1.2.2.2. Φθηνότερη και ταχύτερη εκκίνηση

Το κόστος της εκκίνησης των επιχειρήσεων θα πρέπει να συγκαταλέγεται μεταξύ των ανταγωνιστικότερων στο κόσμο. Οι χώρες με τις μεγαλύτερες καθυστερήσεις και τις πιο πολύπλοκες διαδικασίες για την έγκριση νέων εταιρειών θα πρέπει να ενθαρρυνθούν να πλησιάσουν το επίπεδο των ταχύτερων χωρών. Θα πρέπει να αυξηθεί η απευθείας σύνδεση για την εγγραφή.

1.2.2.3. Καλύτερη νομοθεσία και ρυθμίσεις

Οι εθνικοί νόμοι περί χρεοκοπίας θα πρέπει να εξεταστούν βάσει της ορθής πρακτικής. Η γνώση από ασκήσεις συγκριτικής αξιολόγησης θα πρέπει να μας οδηγήσει στη βελτίωση των ισχύουσων πρακτικών στην ΕΕ.

Οι νέες ρυθμίσεις σε εθνικό και κοινοτικό επίπεδο πρέπει να εξεταστούν προσεκτικά, ώστε να αξιολογηθεί ο αντίκτυπος τους στις μικρές επιχειρήσεις και τους επιχειρηματίες. Όποτε είναι δυνατόν, οι εθνικοί και οι κοινοτικοί κανόνες πρέπει να απλοποιούνται. Οι κυβερνήσεις πρέπει να χρησιμοποιούν φιλικά προς τον χρήστη διοικητικά έγγραφα.

Οι μικρές επιχειρήσεις μπορούν να εξαιρούνται από ορισμένες υποχρεώσεις κανονιστικού χαρακτήρα. Στο πλαίσιο αυτό η Επιτροπή μπορεί να απλουστεύσει τη νομοθεσία περί ανταγωνισμού, έτσι ώστε να μειωθεί ο φόρτος συμμόρφωσης για τις μικρές επιχειρήσεις.

1.2.2.4. Διαθεσιμότητα των ικανοτήτων

Θα προσπαθήσουν να εξασφαλίσουν τα ιδρύματα επιμόρφωσης, τα οποία θα συμπληρώνονται από προγράμματα επιμόρφωσης εντός των επιχειρήσεων, θα παρέχουν κατάλληλες ικανότητες προσαρμοσμένες στις ανάγκες των μικρών επιχειρήσεων και θα προσφέρουν δια βίου επιμόρφωση και παροχή συμβουλών.

1.2.2.5. Βελτίωση της πρόσβασης σε απευθείας σύνδεση

Οι δημόσιες αρχές θα πρέπει να παροτρυνθούν να αυξήσουν την ηλεκτρονική επικοινωνία τους με τον τομέα των μικρών επιχειρήσεων. Έτσι, οι εταιρίες θα είναι σε θέση να δέχονται συμβουλές, να υποβάλουν αιτήσεις, να καταθέτουν φορολογικές δηλώσεις ή να λαμβάνουν απλές πληροφορίες σε απευθείας σύνδεση και, επομένως, ταχύτερα και φθηνότερα. Η Επιτροπή θα πρέπει να δώσει το παράδειγμα στον τομέα αυτό.

1.2.2.6. Περισσότερα οφέλη από την Ενιαία Αγορά

Οι μικρές επιχειρήσεις αισθάνονται τα οφέλη από τις μεταρρυθμίσεις που πραγματοποιούνται στην οικονομία της Ευρώπης. Επομένως, η Επιτροπή και τα κράτη μέλη πρέπει να συνεχίσουν τις μεταρρυθμίσεις που πραγματοποιούνται ήδη, με σκοπό την ολοκλήρωση, στην Ένωση, μιας πραγματικής εσωτερικής αγοράς, φιλικής προς τις μικρές επιχειρήσεις, σε ζωτικούς τομείς για την ανάπτυξη των μικρών επιχειρήσεων, περιλαμβανομένου του ηλεκτρονικού εμπορίου, των τηλεπικοινωνιών, των επιχειρήσεων κοινής ωφελείας, των δημοσίων προμηθειών και των συστημάτων διασυνοριακών πληρωμών.

Παράλληλα, οι ευρωπαϊκοί και εθνικοί κανόνες περί ανταγωνισμού θα πρέπει να εφαρμόζονται αυστηρά, για να εξασφαλιστεί ότι οι μικρές επιχειρήσεις θα έχουν όλες τις δυνατότητες να εισέρχονται σε νέες αγορές και να ανταγωνίζονται σε ισότιμη βάση.

1.2.2.7. Φορολογικά και χρηματοοικονομικά ζητήματα

Τα φορολογικά συστήματα θα πρέπει να αναπροσαρμοστούν ώστε να επιβραβεύεται η επιτυχία, να ενθαρρύνεται η έναρξη επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, να ευνοείται η επέκταση των μικρών επιχειρήσεων και η δημιουργία θέσεων απασχόλησης και να διευκολύνεται η δημιουργία και η διαδοχή όσον αφορά τις μικρές επιχειρήσεις. Τα κράτη-μέλη θα πρέπει να

εφαρμόζουν τη βέλτιστη πρακτική όσον αφορά τη φορολογία και τα κίνητρα προσωπικών επιδόσεων.

Οι επιχειρηματίες χρειάζονται χρηματοδότηση για να κάνουν τις φιλοδοξίες τους πραγματικότητα. Προκειμένου να βελτιωθεί η πρόσβαση των μικρών επιχειρήσεων στις χρηματοοικονομικές υπηρεσίες θα κάνουμε τα ακόλουθα :

- Θα εντοπίσουν και θα πάρουν τα εμπόδια στη δημιουργία μιας πανευρωπαϊκής αγοράς κεφαλαίων και στην εφαρμογή του Σχεδίου Δράσης για τις Χρηματοοικονομικές Υπηρεσίες και του Σχεδίου Δράσης για τα Επιχειρηματικά κεφάλαια.
- Θα βελτιώσουν τη σχέση ανάμεσα στο τραπεζικό σύστημα και τις μικρές επιχειρήσεις με τη δημιουργία των ενδεδειγμένων όρων πρόσβασης στις πιστώσεις και στο επιχειρηματικό κεφάλαιο.
- Θα βελτιώσουν την πρόσβαση στα διαρθρωτικά ταμεία και θα θεωρήσουμε ευπρόσδεκτες πρωτοβουλίες της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων για την αύξηση της χρηματοδότησης που είναι διαθέσιμη για τις νεοπαγείς επιχειρήσεις και τις επιχειρήσεις υψηλής τεχνολογίας, περιλαμβανομένων των τίτλων συμμετοχής στο κεφάλαιο.

1.2.2.8. Ενίσχυση των τεχνολογικών δυνατοτήτων των μικρών επιχειρήσεων

Θα ενισχύσουν τα υφιστάμενα προγράμματα που αποσκοπούν στην προώθηση της διάδοσης της τεχνολογίας προς τις μικρές επιχειρήσεις καθώς και τη δυνατότητα των μικρών επιχειρήσεων να εντοπίζουν, να επιλέγουν και να προσαρμόζουν τις τεχνολογίες.

Θα καλλιεργήσουν τη συνεργασία και τις ανταλλαγές στον τομέα της τεχνολογίας ανάμεσα σε εταιρίες διαφορετικών μεγεθών και ειδικότερα ανάμεσα στις ευρωπαϊκές μικρές επιχειρήσεις, θα αναπτύξουμε αποτελεσματικότερα ερευνητικά προγράμματα που θα εστιάζονται στην εμπορική εφαρμογή της γνώσης και της τεχνολογίας, και θα αναπτύξουμε και θα προσαρμόσουμε τα συστήματα ποιότητας και πιστοποίησης για τις μικρές επιχειρήσεις. Είναι σημαντικό να διασφαλισθεί ότι θα υπάρχει κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας και θα είναι εύκολα προσιτό στις μικρές επιχειρήσεις.

Θα καλλιεργήσουν τη συμμετοχή των μικρών επιχειρήσεων στη συνεργασία μεταξύ επιχειρήσεων, σε τοπικό, εθνικό ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο καθώς και τη συνεργασία μεταξύ μικρών επιχειρήσεων και ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης και ερευνητικών ιδρυμάτων.

Συνεπώς, θα πρέπει να υποστηριχθούν οι δράσεις σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο που αποσκοπούν στην ανάπτυξη ομίλων και δικτύων μεταξύ επιχειρήσεων, να αυξηθεί η πανευρωπαϊκή συνεργασία μεταξύ μικρών επιχειρήσεων που χρησιμοποιούν τεχνολογίες της πληροφορίας, να διαδοθεί η βέλτιστη πρακτική σε συμφωνίες συνεργασίας και να υποστηριχθεί η συνεργασία μεταξύ μικρών επιχειρήσεων έτσι ώστε να βελτιωθούν οι δυνατότητες τους να διεισδύουν σε πανευρωπαϊκές αγορές και να επεκτείνουν τις δραστηριότητες τους σε αγορές τρίτων χωρών.

1.2.2.9. Επιτυχημένα πρότυπα ηλεκτρονικών επιχειρήσεων και υποστήριξη κορυφαίων μικρών επιχειρήσεων

Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενθαρρύνουν τις μικρές επιχειρήσεις να εφαρμόζουν τη βέλτιστη πρακτική και να υιοθετούν επιτυχημένα επιχειρηματικά πρότυπα που θα τους παρέχουν τη δυνατότητα να ευδοκιμήσουν πραγματικά στη νέα οικονομία.

Θα συντονίσουν τις δραστηριότητες των κρατών-μελών και της ΕΕ για τη δημιουργία συστημάτων, δικτύων και υπηρεσιών πληροφόρησης και

επιχειρηματικής υποστήριξης, τα οποία να είναι εύκολα προσβάσιμα και κατανοητά, και να ανταποκρίνονται στις επιχειρηματικές ανάγκες. Θα διασφαλίσουμε πρόσβαση σε ευρωπαϊκό επίπεδο σε ό,τι αφορά την καθοδήγηση και υποστήριξη από μέντορες και "αγγέλους επιχειρήσεων" (Business Angels), μεταξύ άλλων και μέσω ιστοσελίδων, και θα εκμεταλλευτούμε το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο για τις ΜΜΕ.

1.2.2.10. Ανάπτυξη ισχυρότερης και αποτελεσματικότερης εκπροσώπησης των συμφερόντων των μικρών επιχειρήσεων σε επίπεδο της Ένωσης και σε εθνικό επίπεδο

Θα πρέπει να ολοκληρώσουν την επισκόπηση του τρόπου με τον οποίο εκπροσωπούνται τα συμφέροντα των μικρών επιχειρήσεων σε επίπεδο ΕΕ και σε εθνικό επίπεδο, μεταξύ άλλων μέσω του κοινωνικού διαλόγου.

Δεσμεύονται να σημειώσουν πρόοδο προς την επίτευξη των στόχων αυτών χρησιμοποιώντας την ανοικτή μέθοδο συντονισμού των εθνικών επιχειρηματικών πολιτικών. Προς τούτο, θα χρησιμοποιηθούν τα Πολυετή Προγράμματα για τις Επιχειρήσεις και το Επιχειρηματικό Πνεύμα, η διαδικασία του Κάρντιφ για τις οικονομικές μεταρρυθμίσεις, η διαδικασία του Λουξεμβούργου για τις πολιτικές απασχόλησης και άλλα κοινοτικά προγράμματα και πρωτοβουλίες. Θα παρακολουθούμε και θα αξιολογούμε ετησίως την πρόοδο με βάση έκθεση της Επιτροπής για τα σχετικά θέματα προς τις εαρινές Συνόδους Κορυφής.

Θα χρησιμοποιήσουν αποτελεσματικούς δείκτες για την αξιολόγηση της προόδου με την πάροδο του χρόνου και σε σχέση με τους καλύτερους στον κόσμο ώστε να ενισχύσουμε τις γνώσεις μας, αναζητώντας την καλύτερη πρακτική σε όλους τους τομείς που αφορούν τις μικρές επιχειρήσεις προκειμένου να βελτιώνουμε συνεχώς την επίδοσή μας.

1.3. Οικονομικά οφέλη της ένταξης σε επίπεδο προβλέψεων για τις ΜΜΕ της Κύπρου

Πάγια πολιτική στην Κύπρο ήταν να βοηθούνται οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις με διάφορα φορολογικά ή δασμολογικά κίνητρα. Όπως διατυπώθηκε στις Διαπραγματευτικές Θέσεις, η βιομηχανική πολιτική που ακολουθούσε η κυβέρνηση ήταν πλήρως εναρμονισμένη με τις αρχές της πολιτικής που εφάρμοζε η ΕΕ. Είχε δηλαδή ως στόχο τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της κυπριακής βιομηχανίας και την εξάλειψη των διαρθρωτικών της αδυναμιών, έτσι που να είναι σε θέση να επιβιώσει και να αναπτυχθεί μέσα στο ανταγωνιστικό περιβάλλον της ενιαίας αγοράς. Πιο συγκεκριμένα, αποσκοπούσε «στην προώθηση ενός ευέλικτου συστήματος βιομηχανικής παραγωγής, στην τεχνολογική αναβάθμιση και εισαγωγή νέων μεθόδων παραγωγής, στην ποιοτική αναβάθμιση των προϊόντων και την ενθάρρυνση της συνεργασίας μεταξύ των βιομηχανικών μονάδων».

Οι ευγενείς στόχοι δεν ήταν αρκετοί. Ενώ στις πρώτες δεκαετίες μετά την ανεξαρτησία παρατηρήθηκε σημαντική αύξηση της βιομηχανικής παραγωγής και απασχόλησης, στη συνέχεια, τη δεκαετία του '90, αντιστράφηκε η εικόνα. Έτσι, ο αριθμός των εργαζομένων από 30.000 ή 12,5% του συνόλου αυξήθηκε στις 46.608 το 1989, δηλαδή 19% του συνόλου. Η αξία της βιομηχανικής παραγωγής από 13,2 εκ. λίρες αυξήθηκε στα 334 εκ. λίρες και έφτασε το 15,1% του ΑΕΠ. Στη συνέχεια όμως, η συνεχής αύξηση του κόστους ζωής και των ημερομισθίων, καθώς και η ανάπτυξη του τομέα των υπηρεσιών και του τουρισμού έθεσαν τέρμα σε αυτή τη μορφή βιομηχανικής ανάπτυξης, που στηριζόταν σε ενδιάμεση τεχνολογία και σχετικά χαμηλά ημερομίσθια. Η συνολική αξία παραγωγής το 2002

ανερχόταν στα 1.380 εκ.λίρες, με συνεισφορά στο ΑΕΠ 10%, ακολουθώντας μια πτωτική τάση. Απασχολούνταν κάπου 38000 άτομα, δηλαδή γύρω στο 10% του εργατικού δυναμικού. Τώρα είναι ανάγκη να περάσουμε σε νέα μορφή βιομηχανικής ανάπτυξης, που να στηρίζεται στη νέα τεχνολογία και στο μεγάλο αριθμό Κυπρίων αποφοίτων πανεπιστημίων.

Η ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση θα βοηθήσει την Κύπρο στο να προσελκύσει ξένα κεφάλαια, επενδύσεις και αλλοδαπές επιχειρήσεις, γεγονός που θα συμβάλει στην υλοποίηση του στόχου για μετατροπή της σε επιχειρηματικό κέντρο της περιοχής. Η κυπριακή οικονομία παρ'όλα τα προβλήματα που αντιμετώπισε τα τελευταία δύο χρόνια, βασίζεται σε υγιείς και στερεές βάσεις. Πιστεύουμε ότι θα αναπτυχθεί ακόμη περισσότερο μετά την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ιδιαίτερα με την ελεύθερη και άμεση πρόσβαση που θα έχουν οι κύπριοι επιχειρηματίες και γενικότερα οι κύπριοι πολίτες στην ευρωπαϊκή αγορά. Θα πρέπει να δοθεί έμφαση στην εξυγίανση των δημοσίων οικονομικών, ιδιαίτερα των λειτουργικών και καταναλωτικών δαπανών του κράτους. Επίσης θα πρέπει οι κυπριακές επιχειρήσεις να εκσυγχρονισθούν και να προσαρμοσθούν ούτως ώστε να μπορούν να αντιμετωπίσουν τον εξωτερικό ανταγωνισμό και γενικά θα πρέπει να υιοθετηθούν μεταρρυθμίσεις που θα επιτρέπουν στην Κύπρο να λειτουργεί ανταγωνιστικά στην ευρωπαϊκή αγορά. Ιδιαίτερη έμφαση θα πρέπει να δοθεί στην ανάπτυξη υπηρεσιών εκτός από τον τουρισμό, όπως η έρευνα, η τεχνολογία, οι υπηρεσίες Υγείας, και άλλοι τομείς όπου η Κύπρος θα μπορεί να είναι ανταγωνιστική. Η ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση θα βοηθήσει την Κύπρο να προσελκύσει ξένα κεφάλαια και επενδύσεις για να καταστεί επιχειρηματικό κέντρο της περιοχής. Η Κύπρος θα προσφέρει το πλεονέκτημα ευρωπαϊκής χώρας που προσφέρει ευνοϊκό φορολογικό καθεστώς, υψηλό επίπεδο σε όλες της υπηρεσίες, εκτενές δίκτυο διεθνών συμβάσεων. Ο αυξημένος αριθμός εγγραφής εταιρειών διεθνών συμφερόντων τα τελευταία δύο χρόνια δείχνει ακριβώς ότι η Κύπρος συνεχίζει να είναι ελκυστικό κέντρο διεθνών επενδύσεων.

Τα οικονομικά δεδομένα της Κύπρου και η παρούσα συγκυρία, οπωσδήποτε, ευνοούν την επέκταση δραστηριοτήτων κυπριακών εταιριών στην Ελλάδα. Αυτό στηρίζεται, από μακροοικονομικής σκοπιάς, στα υγιή θεμελιώδη χαρακτηριστικά και στην οικονομική σταθερότητα που χαρακτηρίζουν την κυπριακή οικονομία, αλλά και στην διαδικασία εναρμόνισης της Κύπρου προς το κοινοτικό κεκτημένο, εξέλιξη που έφερε, από θεσμικής πλευράς της δύο οικονομίες πιο κοντά.

Η κυπριακή οικονομία χαρακτηρίζεται από υψηλούς ρυθμούς οικονομικής ανάπτυξης, συνθήκες σχεδόν πλήρους απασχόλησης, χαμηλό πληθωρισμό, υγιές ισοζύγιο πληρωμών και σταθερό νόμισμα, και παρουσιάζει υψηλό βαθμό πραγματικής και ονομαστικής σύγκλισης με τις πιο αναπτυγμένες χώρες της ΕΕ.

Ως μια μικρή και ανοικτή οικονομία η κυπριακή οικονομία έχει έντονο εξαγωγικό χαρακτήρα, κυρίως σε τομείς υπηρεσιών, όπως είναι ο εμπορικός και ο τουριστικός τομέας, η ναυτιλία, οι τηλεπικοινωνίες, ο χρηματοοικονομικός τομέας, οι συμβουλευτικές υπηρεσίες και η ανάπτυξη λογισμικών προγραμμάτων.

Οι κυπριακές επιχειρήσεις που, όπως αποδείχθηκε πολλές φορές στο παρελθόν διαθέτουν δυναμισμό και ευελιξία και την απαραίτητη επιχειρηματική τόλμη, είναι σε θέση να αξιοποιήσουν τις ευκαιρίες που διανοίγει η προδιαγραφόμενη ένταξη της Κύπρου στην ΕΕ

Υπό αυτές τις συνθήκες η ελληνική αγορά παρουσιάζει μεγάλο ενδιαφέρον και ήδη σημαντικός αριθμός κυπριακών επιχειρήσεων δραστηριοποιείται με επιτυχία στην ελληνική αγορά.

Η ένταξη της Κύπρου στην ΕΕ θα προωθήσει περισσότερες κυπριακές επιχειρήσεις προς την ελληνική αγορά κυρίως ένεκα της φιλελευθεροποίησης των επενδύσεων Κυπρίων στο εξωτερικό, των δυνατοτήτων που παρέχονται για κοινές επιχειρηματικές δραστηριότητες σε γειτονικές χώρες αλλά και της

συμμετοχής της Κύπρου σε κοινοτικά προγράμματα που διανοίγουν ένα ευρύ πεδίο δυνατοτήτων για συνεργασίες.

Η πρόνοια για ενίσχυση της δραστηριοποίησης και εγκατάστασης κυπριακών εταιρειών στο εξωτερικό προωθήθηκε στο πλαίσιο της τελευταίας φορολογικής μεταρρύθμισης.

Συγκεκριμένα, όσες κυπριακές επιχειρήσεις εγκαθίστανται στο εξωτερικό απαλλάσσονται από το φόρο στην Κύπρο, τηρουμένων κάποιων προϋποθέσεων.

Περαιτέρω, πρέπει να επισημανθεί ότι η επιχειρηματική συνεργασία μεταξύ των δύο χωρών προωθείται έμπρακτα και μέσω της προχωρημένης συνεργασίας που έχει εμπειρωθεί ανάμεσα στα δύο εμποροβιομηχανικά επιμελητήρια τα οποία έχουν διοργανώσεις, συμπόσια και διαφημιστικές εκστρατείες για προώθηση των εμπορικών τους δραστηριοτήτων.

Οι οικονομικές σχέσεις μεταξύ της Κύπρου Ελλάδας ενισχύθηκαν σημαντικά τα τελευταία χρόνια στον επιχειρηματικό τομέα, στον τουρισμό, στην ανάπτυξη επιχειρηματικών δραστηριοτήτων κτλ.

Σχετικά με τα θέματα συνεργασίας για διείσδυση της Κύπρου και της Ελλάδας στις γειτονικές οικονομίες θα πρέπει να τονιστούν η έντονη επιχειρηματική δραστηριότητα που αναπτύσσεται ιδιωτικά από έλληνες και κύπριους επιχειρηματίες, αξιοποιώντας αφενός τη στενή οικονομική συνεργασία που η Ελλάδα έχει αναπτύξει με τις βαλκανικές χώρες και αφετέρου τη στρατηγική γεωγραφική θέση που κατέχει η Κύπρος στη Μέση Ανατολή. Οι κυβερνήσεις της Κύπρου και της Ελλάδας ενθαρρύνουν δραστηριότητες για κοινή επιχειρηματική δράση μέσω είτε επαγγελματικών φορέων είτε των εμποροβιομηχανικών επιμελητηρίων των δύο χωρών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΤΥΧΕΣ ΤΗΣ ΕΝΤΑΞΙΑΚΗΣ ΜΑΣ ΠΟΡΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

2.1 Εισαγωγή

• Η ενταξιακή πορεία της Κύπρου προς την ΕΕ και η συνεπαγόμενη ανάγκη εναρμόνισης με το Κοινοτικό Κεκτημένο, καθώς και η τελική κατάληξη ένταξης της Κύπρου στην ΕΕ συνεπάγονται ουσιαστικές διαφοροποιήσεις του επιχειρηματικού και γενικότερα του οικονομικού περιβάλλοντος.

2.2. Διαφοροποιήσεις του οικονομικού περιβάλλοντος

2.2.1. Κατάργηση των εναπομενουσών στρεβλώσεων που παρεμποδίζουν την αποδοτική λειτουργία του μηχανισμού της αγοράς

Η υιοθέτηση και αποτελεσματική εφαρμογή του Κοινοτικού Κεκτημένου υπαγορεύει ουσιαστικά την πλήρη ελευθεροποίηση της οικονομίας και την κατάργηση των εναπομενουσών στρεβλώσεων που παρεμποδίζουν την αποδοτική λειτουργία του μηχανισμού της αγοράς. Ενδεικτικά, επιβαλλόταν:

- Η κατάργηση του διά νόμου καθορισμού ανώτατου ορίου επιτοκίου, διότι δεν συνάδει με την αρχή της οικονομίας της αγοράς.
- Η κατάργηση των περιορισμών στην ελεύθερη διακίνηση κεφαλαίων.
- Η κατάργηση των περιορισμών στη μη ελεύθερη πρόσβαση στην αγορά στους τομείς δημοσίας ωφελείας (τηλεπικοινωνίες, ηλεκτρισμός, ταχυδρομικές υπηρεσίες και αερομεταφορές).

2.2.2. Κατάργηση του δια νόμου καθορισμού ανωτάτου επιτοκίου από την 1.1.2001

Επιπτώσεις

- Διαφοροποίηση της δομής των επιτοκίων ανάλογα με τον κίνδυνο, καθιστώντας δυνατή τη χρηματοδότηση επενδύσεων με πιο ψηλό επιχειρηματικό κίνδυνο αλλά με παράλληλα αναμενόμενη ψηλότερη απόδοση.
- Αποδοτικότερη κατανομή των χρηματοδοτικών πόρων της οικονομίας, όπως επίσης και αποτελεσματικότερη άσκηση της νομισματικής πολιτικής, δεδομένου ότι καθίσταται δυνατή η επίτευξη των στόχων της νομισματικής πολιτικής μέσω του επηρεασμού των βραχυπρόθεσμων επιτοκίων.

2.2.3. Ελευθεροποίηση της διακίνησης κεφαλαίων

Επιπτώσεις

- Η ελευθεροποίηση της διακίνησης κεφαλαίων αυξάνει τον ανταγωνισμό στο εγχώριο χρηματοπιστωτικό σύστημα π.χ. με την προσφορά νέων προϊόντων (δάνεια σε ξένο συνάλλαγμα) καθώς και της δυνατότητας δανεισμού από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα του εξωτερικού. Ως εκ τούτου, μειώνεται το κόστος δανεισμού του επιχειρηματικού κόσμου.
- Αύξηση των άμεσων ξένων επενδύσεων και των επενδύσεων χαρτοφυλακίου, καθώς και των στρατηγικών συμμαχιών Κυπρίων με ξένους, με θετικές προεκτάσεις στη μεταφορά τεχνογνωσίας, την ανάπτυξη και την απασχόληση.
- Αυξημένος κίνδυνος λόγω της έκθεσης της οικονομίας στην αστάθεια των βραχυπρόθεσμων ροών κεφαλαίου, καθώς και πραγματικής ανατίμησης της

Κυπριακής λίρας με αρνητικές προεκτάσεις στην ανταγωνιστικότητα των Κυπριακών αγαθών και υπηρεσιών.

2.2.4.Ελευθεροποίηση των τομέων δημοσίας ωφελείας

Επιπτώσεις

- Αύξηση των συνθηκών ανταγωνισμού και αναμενόμενη είσοδος νέων παροχών τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών και ηλεκτρικής ενέργειας, με αναμενόμενη αύξηση του όγκου της παραγωγής και της απασχόλησης στους συγκεκριμένους τομείς.
- Συγκράτηση του κόστους και βελτίωση της ποιότητας των προσφερόμενων υπηρεσιών με θετικές προεκτάσεις στην ανταγωνιστικότητα των κυπριακών αγαθών και υπηρεσιών, δεδομένου ότι οι τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες και η ηλεκτρική ενέργεια αποτελούν ενδιάμεσα αγαθά στους υπόλοιπους τομείς οικονομικής δραστηριότητας.
- Αναίσορρόπηση των τελών για να αντικατοπτρίζουν το κόστος των προσφερόμενων υπηρεσιών. Ως εκ τούτου, επιβαλλόταν η κατάργηση της επιδότησης ορισμένων υπηρεσιών με άλλες. Στην περίπτωση των τηλεπικοινωνιών η αναίσορρόπηση τελών συνεπαγόταν μείωση των τελών της διεθνούς τηλεφωνίας και αύξηση των τελών της εγχώριας τηλεφωνίας, ενώ στην περίπτωση της ηλεκτρικής ενέργειας συνεπάγεται αύξηση των τελών για οικιακή χρήση και μείωση των τελών για βιομηχανική χρήση. Γενικά, η αναίσορρόπηση των τελών οδηγεί σε περαιτέρω μείωση των κόστων των ενδιάμεσων αγαθών για τις επιχειρηματικές μονάδες.

2.2.5. Αερομεταφορές

- Κατά το παρελθόν υπήρχαν περιορισμοί που έχουν πλέον καταργηθεί στην περίπτωση των δρομολογημένων πτήσεων, οι οποίες ρυθμίζονται με διμερείς συμφωνίες (αεροπορικές εταιρείες, πτήσεις και ύψος εισιτηρίων), ενώ οι ναυλωμένες πτήσεις είναι κατά κανόνα ελεύθερες.
- Η ελευθεροποίηση επέρχεται σταδιακά καθώς η χώρα εναρμονίζεται με το Κοινοτικό Κεκτημένο, νομοθεσία, που ψηφίστηκε από τη Βουλή των Αντιπροσώπων.

Επιπτώσεις

μείωση του κόστους των αερομεταφορών, αύξηση των δρομολογίων, ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας ορισμένων τομέων οικονομικής δραστηριότητας.

2.2.6. Πολιτική Ανταγωνισμού

Το Κεκτημένο αποδίδει ιδιαίτερη σημασία στη διασφάλιση συνθηκών υγιούς ανταγωνισμού. Πρόσθετα, το κράτος απαγορεύεται να χορηγεί κρατικές ενισχύσεις, εκτός σε εξειδικευμένες περιπτώσεις που υπόκεινται στην έγκριση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Επιπτώσεις

Ενίσχυση των συνθηκών υγιούς ανταγωνισμού στην εγχώρια αγορά με την ενίσχυση της Επιτροπής Ανταγωνισμού και εξορθολογισμό των δημοσίων ενισχύσεων ανάγκη κατάργησης των μη συμβατών κρατικών ενισχύσεων. Συναφώς, η χορήγηση κρατικών ενισχύσεων αποδείχθηκε ότι σε πολλές περιπτώσεις, οδηγεί σε στρεβλώσεις στην άριστη κατανομή των συντελεστών

παραγωγής με αρνητικές επιπτώσεις στο ρυθμό μεγέθυνσης του ΑΕΠ και στην απασχόληση.

2.2.7. Φορολογία

- Ανάγκη συμμόρφωσης με τον κώδικα δεοντολογίας για τη φορολογία των επιχειρήσεων κατάργηση μέτρων που θεωρούνται επιζήμια με την έννοια ότι έχουν ή μπορεί να έχουν αισθητές επιπτώσεις στην επιλογή του τόπου εγκατάστασης επιχειρηματικών δραστηριοτήτων στην Κοινότητα.
- Ως αποτέλεσμα της ανάγκης συμμόρφωσης με τον Κώδικα δεοντολογίας για τη φορολογία επιχειρήσεων και της κατάργησης μη συμβατών κρατικών ενισχύσεων, επιβαλλόταν η κατάργηση της προτιμησιακής φορολογικής μεταχείρισης των εταιρειών διεθνών δραστηριοτήτων και η εισαγωγή ενιαίας εταιρικής φορολογίας.
- Παράλληλα, υπήρχε και η ανάγκη υιοθέτησης των ελάχιστων επιπέδων έμμεσης φορολογίας που προνοεί το Κοινοτικό Κεκτημένο.
- Η ευρύτερη φορολογική μεταρρύθμιση που εγκρίθηκε από τη Βουλή των Αντιπροσώπων τον Ιούλιο του 2002 προνοεί για την εισαγωγή ενιαίας εταιρικής φορολογίας, σημαντική μείωση της φορολογικής επιβάρυνσης των συντελεστών παραγωγής εργασίας και κεφάλαιο και μετακύληση του φορολογικού βάρους στην κατανάλωση, με θετικές προεκτάσεις στις αποταμιεύσεις και στη συσσώρευση κεφαλαίου καθώς επίσης και στα κίνητρα για εργασία.

2.3. Αλλαγές στο επιχειρηματικό κλίμα από την ένταξη στην ΕΕ και στην ενιαία αγορά

Το όλο οικονομικό κλίμα θα διαφοροποιηθεί από την ένταξη της Κύπρου στην ΕΕ και την ενιαία αγορά, ένα χώρο όπου διασφαλίζονται οι τέσσερις αποκαλούμενες θεμελιώδεις ελευθερίες, δηλαδή της ελεύθερης διακίνησης προϊόντων, υπηρεσιών, ατόμων και κεφαλαίων.

2.3.1. Ελεύθερη διακίνηση προϊόντων

- Άρση όλων των περιορισμών στη διακίνηση προϊόντων.
- Για τη διαφύλαξη της ασφάλειας, της υγείας των καταναλωτών και την προστασία του περιβάλλοντος, η ΕΕ εισήγαγε κανονισμούς, οδηγίες και αποφάσεις, με τις οποίες προσδιορίζονται οι απαιτήσεις (ή οι ελάχιστες προϋποθέσεις) σε σχέση με την ποιότητα των προϊόντων που διοχετεύονται στην αγορά. Οι τεχνικές λεπτομέρειες καθορίζονται με ευρωπαϊκά πρότυπα που ετοιμάζονται από ειδικούς ευρωπαϊκούς οργανισμούς. Δεδομένου ότι τα πρότυπα δεν είναι δεσμευτικά και η συμμόρφωση προς αυτά είναι εθελοντική, ο κατασκευαστής μπορεί να επιλέξει να μην τα ακολουθεί, αποτελεί όμως δική του ευθύνη να αποδείξει ότι τα προϊόντα που παράγει πληρούν τις απαραίτητες προϋποθέσεις.

2.3.2. Ελεύθερη διακίνηση υπηρεσιών

- Η ελεύθερη διακίνηση υπηρεσιών άπτεται τόσο του δικαιώματος εγκατάστασης όσο και του δικαιώματος ελεύθερης παροχής υπηρεσιών.
- Το δικαίωμα εγκατάστασης καλύπτει τη διασφάλιση της ανάληψης και άσκησης ανεξάρτητων επαγγελματικών δραστηριοτήτων, την ίδρυση και διεύθυνση επιχειρήσεων, όπως επίσης και την ίδρυση πρακτορείων, υποκαταστημάτων ή

θυγατρικών εταιρειών. Από το δικαίωμα εγκατάστασης εξαιρούνται μόνο οι δραστηριότητες που συνδέονται με την άσκηση δημόσιας εξουσίας.

- Η άσκηση της ελευθερίας παροχής υπηρεσιών συνεπάγεται τη διέλευση με κάποια μορφή, των εσωτερικών συνόρων της Κοινότητας.
- Επισημαίνεται ότι στο κοινοτικό κεκτημένο σε θέματα ελευθερίας παροχής υπηρεσιών, αποδίδεται ιδιαίτερη έμφαση στις χρηματοοικονομικές υπηρεσίες. Συνοπτικά, οι κοινοτικές ρυθμίσεις στοχεύουν στη δημιουργία ενιαίας χρηματοοικονομικής αγοράς με την εναρμόνιση των ελάχιστων απαιτήσεων για εγγραφή και λειτουργία χρηματοοικονομικών ιδρυμάτων και την αποδοχή της αρχής του ελέγχου από την εποπτική αρχή του κράτους μέλους καταγωγής, όπως επίσης της μίας και μοναδικής άδειας λειτουργίας.

2.3.3. Ελεύθερη διακίνηση προσώπων

- Η ελεύθερη διακίνηση ατόμων στοχεύει στην εξάλειψη των ελέγχων στη διακίνηση προσώπων μεταξύ των εθνικών συνόρων των κρατών μελών της ΕΕ, παρέχοντας το δικαίωμα σε κάθε πολίτη της ΕΕ να διακινείται και να εγκαθίσταται ελεύθερα στην επικράτεια της.
- Γενικά, ένας καταρτισμένος επαγγελματίας μπορεί να ασκήσει ένα ρυθμιζόμενο επάγγελμα σε μια χώρα μέλος της ΕΕ, νοουμένου ότι οι υπηρεσίες που θα προσφέρει είναι οι ίδιες με εκείνες που προσέφερε, με την ίδια επαγγελματική ιδιότητα, στη χώρα καταγωγής του. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, και εφόσον στη χώρα υποδοχής απαιτείται ουσιαδώς διαφορετική εκπαίδευση και κατάρτιση για την άσκηση ενός επαγγέλματος, θα μπορεί να ζητά από τον ενδιαφερόμενο, είτε να παρακαθήσει σε εξετάσεις ικανότητας, είτε να τύχει πρακτικής εξάσκησης για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα.

2.3.4. Ελεύθερη διακίνηση κεφαλαίων

- Το κοινοτικό κεκτημένο προνοεί πλήρη ελευθερία στη διακίνηση κεφαλαίων μεταξύ των κρατών μελών. Έναντι τρίτων χωρών ισχύει επίσης η γενική αρχή της ελεύθερης διακίνησης κεφαλαίων, παρέχεται όμως η ευχέρεια, βάσει του άρθρου 57 (προηγούμεν. 73γ) της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, διατήρησης των περιορισμών που βρίσκονταν σε ισχύ έναντι τρίτων χωρών την 31η Δεκεμβρίου 1993 στους ακόλουθους τομείς:
 - άμεσες επενδύσεις, στις οποίες περιλαμβάνονται οι επενδύσεις σε ακίνητα
 - δικαίωμα εγκατάστασης
 - παροχή χρηματοοικονομικών υπηρεσιών
 - εισδοχή τίτλων σε κεφαλαιαγορές

Επιπτώσεις

- Συνοπτικά, η ένταξη στην ΕΕ και την ενιαία αγορά συνεπάγεται τη δημιουργία συνθηκών εντεινόμενου ανταγωνισμού στην εγχώρια αγορά με την απρόσκοπτη διακίνηση Κοινοτικών αγαθών και υπηρεσιών καθώς και την αυξημένη παρουσία Ευρωπαίων παροχέων αγαθών και υπηρεσιών στην Κύπρο.
- Οι συνθήκες εντεινόμενου ανταγωνισμού δημιουργούν κινδύνους για τις επιχειρηματικές μονάδες και τους τομείς οικονομικής δραστηριότητας, που δεν θα μπορέσουν να προσαρμοστούν σε σύντομο χρονικό διάστημα στις συνθήκες ενός διαρκώς εντεινόμενου ανταγωνισμού.

- Παράλληλα, δημιουργούνται πρόσθετες ευκαιρίες από την απρόσκοπτη πρόσβαση των κυπριακών αγαθών και υπηρεσιών στη μεγάλη ενιαία αγορά της ΕΕ, καθώς και από τη βελτίωση της ποιότητας των κυπριακών προϊόντων, λόγω της υιοθέτησης των Ευρωπαϊκών προτύπων.
- Διεύρυνση των επιλογών του καταναλωτή και ελκυστικότερες τιμές.

2.4. Συνθήκες μακροοικονομικής σταθερότητας

- Η νομική κατοχύρωση της ανεξαρτησίας της Κεντρικής Τράπεζας και η απαγόρευση δανεισμού της Κυβέρνησης από την Κεντρική Τράπεζα που επιβάλλονται από το Κοινοτικό Κεκτημένο, και έχουν ενσωματωθεί στον νέο περί Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου νόμο που τέθηκε σε ισχύ από τις 5 Ιουλίου 2002, εξυπακούουν ότι η Κυβέρνηση θα δανείζεται σε όρους της αγοράς και ως εκ τούτου θα αυξηθεί η πίεση για δημοσιονομική πειθαρχία, ενώ θα εκλείψουν και οι πληθωριστικές πιέσεις της χρηματοδότησης των ελλειμμάτων από την Κεντρική Τράπεζα με τη δημιουργία χρήματος.
- Παράλληλα, η πίεση για δημοσιονομική πειθαρχία έγινε πιο έντονη ήδη κατά την προενταξιακή περίοδο με τη διαδικασία δημοσιονομικής εποπτείας στην οποία υπόκεινται οι υποψήφιοι για ένταξη χώρες. Η δημοσιονομική εποπτεία διαλαμβάνει τα ακόλουθα:
 - Ετήσια ενημέρωση από τις ενταγμένες χώρες της Γενικής Διεύθυνσης για Οικονομικά και Χρηματοδοτικά θέματα αναφορικά με το δημόσιο χρέος και το δημοσιονομικό έλλειμμα (annual debt and deficit notification).
 - Ετοιμασία Ενταξιακού Οικονομικού Προγράμματος των Προγραμμάτων Σύγκλισης / Σταθερότητας (Pre-accession Economic Programme).
- Ετησίως πριν τα μέσα κάθε έτους υποβάλλεται ειδικό πρόγραμμα σύγκλισης-σταθερότητας (15.5.2004)
- Από τα πιο πάνω, προκύπτει ότι αναμένεται εμπέδωση των συνθηκών μακροοικονομικής σταθερότητας, με θετικές προεκτάσεις στο επενδυτικό κλίμα ειδικότερα (χαμηλά επιτόκια) και στις προσδοκίες όλων των οικονομικών φορέων.

2.5. Πολιτικό όφελος

Ενίσχυση των συνθηκών ασφάλειας στο νησί με την ένταξη μας στην ΕΕ. Τέτοιες συνθήκες θα επιδράσουν επίσης θετικά στις προσδοκίες όλων των οικονομικών φορέων και κατ' επέκταση και στο επίπεδο οικονομικής δραστηριότητας και στην απασχόληση.

2.6. Ένταξη στη Ζώνη Ευρώ

Υιοθέτηση κοινού νομίσματος, κοινής νομισματικής πολιτικής και επιβολή αυστηρής δημοσιονομικής πειθαρχίας.

Επιπτώσεις

- Περαιτέρω εμπέδωση συνθηκών μακροοικονομικής σταθερότητας, που θα επιδράσει θετικά στην επενδυτική ζήτηση και στο ρυθμό οικονομικής ανάπτυξης μέσω της συγκράτησης ή και περαιτέρω μείωσης των επιτοκίων και της διαμόρφωσης ευνοϊκών προσδοκιών των οικονομικών φορέων.
- Η συμμετοχή στην ΟΝΕ και η υιοθέτηση του ευρώ αναμένεται να δώσει ώθηση στις κυπριακές εξαγωγές ενόψει της εξάλειψης του κόστους μετατροπής και

του συναλλαγματικού κινδύνου στις ενδοκοινοτικές συναλλαγές και γενικότερα του κόστους συναλλαγών στην Ευρώ ζώνη, παρά τα μεταβατικής φύσεως πρόσθετα κόστη στο αρχικό στάδιο.

- Περαιτέρω ενίσχυση των συνθηκών ανταγωνισμού με τη διαφάνεια που προσφέρει η σύγκριση των τιμών στο ίδιο νόμισμα, καθώς και η εξάλειψη του κόστους μετατροπής και του συναλλαγματικού κινδύνου.
- Απώλεια των εργαλείων που προσφέρει η νομισματική και συναλλαγματική πολιτική για άσκηση μακροοικονομικής πολιτικής και σημαντικοί περιορισμοί στη δυνατότητα άσκησης αυτόνομης δημοσιονομικής πολιτικής. Συμπερασματικά, περιορίζεται σε μεγάλο βαθμό η ευχέρεια βραχυπρόθεσμης διαχείρισης της οικονομίας, που ασκείται κυρίως μέσω demand management policies, και το βάρος της μακροοικονομικής πολιτικής, σε εθνικό επίπεδο, μετατοπίζεται στην πολιτική για αναδιάρθρωση, τεχνολογική αναβάθμιση και εκσυγχρονισμό της οικονομίας, σε supply-side policies, πολιτικές δηλαδή που έχουν μεσοπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο χαρακτήρα.

Συμπεράσματα

Συνοπτικά, οι επιπτώσεις της πορείας εναρμόνισης και ένταξης μας στην ΕΕ είναι οι ακόλουθες:

- Μεσοπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο, αναμενόμενη αποδοτικότερη κατανομή των συντελεστών παραγωγής προς τις δραστηριότητες όπου η Κύπρος διαθέτει ή μπορεί να αποκτήσει συγκριτικά πλεονεκτήματα με θετικές προεκτάσεις στον όγκο της παραγωγής και στην απασχόληση. Η αποδοτικότερη κατανομή θα είναι κυρίως το αποτέλεσμα:
 - Της ελεύθερης πρόσβασης χωρίς οποιουσδήποτε περιορισμούς, των κυπριακών αγαθών και υπηρεσιών στη μεγάλη ενιαία αγορά, και αντίστροφα, αλλά και γενικότερα της διασφάλισης των τεσσάρων βασικών ελευθεριών που διέπουν την ενιαία αγορά
 - Της κατάργησης των εναπομεινουσών στρεβλώσεων που παρεμποδίζουν την αποδοτική λειτουργία του μηχανισμού της αγοράς, (περιορισμοί στην ελεύθερη διακίνηση κεφαλαίων και στην μη ελεύθερη πρόσβαση στην αγορά στους τομείς δημοσίας ωφελείας (ηλεκτρισμός και αερομεταφορές)
 - Περαιτέρω ενδυνάμωσης των συνθηκών υγειούς ανταγωνισμού με την αποτελεσματική εφαρμογή της κοινοτικής πολιτικής ανταγωνισμού και τον εξορθολογισμό των παρεχόμενων κρατικών ενισχύσεων.
- Στο μακροοικονομικό επίπεδο αναμένεται συνέχιση και εμπέδωση των συνθηκών μακροοικονομικής σταθερότητας με την ένταξη μας σε ένα χώρο που χαρακτηρίζεται από συνθήκες μακροοικονομικής σταθερότητας, με θετικές προεκτάσεις στο επενδυτικό κλίμα ειδικότερα και στις προσδοκίες όλων των οικονομικών φορέων (μέσω των χαμηλότερων επιτοκίων και του χαμηλότερου ρυθμού πληθωρισμού).
- Βελτίωση της ποιότητας των κυπριακών προϊόντων λόγω της εισαγωγής των Ευρωπαϊκών προτύπων και προδιαγραφών. Επομένως διεύρυνση των εξαγωγικών προοπτικών των Κυπριακών προϊόντων.
- Παροχή προς τον καταναλωτή περισσότερων επιλογών σε χαμηλότερες τιμές, λόγω ενίσχυσης και παράλληλης διασφάλισης συνθηκών υγειούς ανταγωνισμού.
- Αύξηση του τουριστικού ρεύματος από την ΕΕ λόγω κοινού νομίσματος, ελευθεροποίησης των αερομεταφορών, κατάργησης διαβατηρίων, ελευθερία εγκατάστασης κλπ.

Άλλα οφέλη

- Διασφάλιση των δικαιωμάτων του πολίτη.
- Προαγωγή της προστασίας του καταναλωτή (από πλευράς ασφάλειας και υγείας).
- Βελτίωση των συνθηκών υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων στο χώρο εργασίας.
- Αύξηση της προστασίας των εργαζομένων σε περίπτωση αφερεγγυότητας του εργοδότη.
- Αναβάθμιση του περιβάλλοντος και γενικά της ποιότητα ζωής.

Κόστη

- Οικονομικό κόστος από την εναρμόνιση, που καθίσταται δυσανάλογα ψηλό λόγω του μικρού μεγέθους της Κύπρου, ιδιαίτερα στους τομείς του περιβάλλοντος και της ενέργειας. Μεταβατικές περιόδους.
- Κόστος εναρμόνισης που δεν επιφέρει κατ' ανάγκη βελτιώσεις (π.χ. αποθέματα ασφάλειας στα πετρελαιοειδή κλπ.)
- Βραχυπρόθεσμο κόστος προσαρμογής στις συνθήκες εντεινόμενου ανταγωνισμού (ενδεχόμενη αποτυχία ταχείας προσαρμογής οδηγεί σε κλείσιμο παραγωγικών μονάδων, μείωση του όγκου παραγωγής και της απασχόλησης).
- Με την ένταξη στην Ευρώ – Ζώνη σημαντικοί περιορισμοί στην άσκηση βραχυπρόθεσμης μακροοικονομικής πολιτικής.

2.7. Οικονομικό όφελος

- Ένταξη της Κύπρου σε ένα χώρο οικονομικής σταθερότητας και ανάπτυξης. Η υιοθέτηση των κριτηρίων του Μάαστριχτ για χαμηλότερο πληθωρισμό, επιτόκια, δημοσιονομικό έλλειμμα και δημόσιο χρέος, εκτός από υποχρέωση αποτελεί, ταυτόχρονα προϋπόθεση μιας συνετής οικονομικής πολιτικής.
- Υιοθέτηση των φιλόδοξων στόχων που συμφωνήθηκαν στη Σύνοδο της Λυσσαβώνας για να καταστεί η ΕΕ μέχρι το 2010, η πιο ανταγωνιστική και δυναμική οικονομία γνώσεως, όπου θα επικρατούν συνθήκες οικονομικής ανάπτυξης, περισσότερες και καλύτερες θέσεις εργασίας και κοινωνικής συνοχής.
- Οι κυπριακές εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών θα αποκτήσουν πρόσβαση στην ενιαία ευρωπαϊκή αγορά, που, με την διεύρυνση, θα ανέρχεται πλέον στα 370 εκ. άτομα και θα καταστεί η μεγαλύτερη αγορά παγκοσμίως.
- Η ένταξη στην ΕΕ θα προσελκύσει περαιτέρω επενδύσεις προς την Κύπρο, τόσο από ευρωπαϊκά όσο και από ξένα κεφάλαια μια και η Κύπρος θα θεωρείται μέρος του ευρωπαϊκού οικονομικού χώρου. Η Κύπρος μπορεί έτσι να εκμεταλλευτεί περαιτέρω τα συγκριτικά της πλεονεκτήματα και να αναβαθμίσει το ρόλο της ως διεθνές επιχειρηματικό κέντρο.
- Ο στρατηγικός στόχος της Κύπρου θα είναι η όσο το δυνατό συντομότερη ένταξη στην ΟΝΕ (2006) και η επίτευξη του στόχου της υιοθέτησης του ευρώ θα έχει ως αποτέλεσμα τη διευκόλυνση των συναλλαγών και την ένταξη σε μια οικονομική ζώνη όπου επικρατούν συνθήκες μακροοικονομικής σταθερότητας.
- Η Κύπρος θα λαμβάνει χρηματοδότηση σε ευαίσθητους τομείς όπως η γεωργία, η ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού, η νέα οικονομία και η έρευνα από τα κοινοτικά ταμεία.

ΜΕΡΟΣ Δ΄
ΣΧΕΔΙΟ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΩΝ
ΧΟΡΗΓΙΩΝ ΚΑΙ ΧΟΡΗΓΙΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΕ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1:ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΕΣ ΧΟΡΗΓΙΕΣ

1.1. ΟΔΗΓΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΤΗΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Πολύ σύντομα η Κύπρος, όπως και οι υπόλοιπες εννέα υπό ένταξη χώρες, θα αποτελεί μέρος της ευρωπαϊκής οικογένειας και παράλληλα με τα πλεονεκτήματα και άλλα ωφελήματα που θα απολαμβάνει, αναλαμβάνει την ανέκκλητη υποχρέωση να ενεργεί και να συμπεριφέρεται στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού κεκτημένου σε όλους τους τομείς και να συμμετάσχει στη διαμόρφωση και βελτίωση της παραπέρα πολιτικής, γενικότερος στόχος της οποίας είναι η ευημερία των κατοίκων των κρατών-μελών και η παγκόσμια ειρηνική συνύπαρξη και συνεργασία.

Στον οικονομικό τομέα, η περίοδος της εναρμόνισης και προσαρμογής με το ευρωπαϊκό κεκτημένο, έχει ουσιαστικά εξαντληθεί και είναι πλέον εμφανές ότι ζούμε σε μια ελεύθερη οικονομία η οποία στηρίζεται σε ένα σύστημα πλήρους ανταγωνισμού, χωρίς προστατευτικά μέτρα και περιορισμούς, όπου η ποιότητα, η τεχνολογία, η εξυπηρέτηση των αναγκών του σύγχρονου καταναλωτή και η προστασία της υγείας και του περιβάλλοντος, αποτελούν προσδιοριστικούς παράγοντες της επιτυχίας, ιδιαίτερα για τις επιχειρήσεις που προσφέρουν προϊόντα και υπηρεσίες.

Είναι γι' αυτό που οι κυπριακές επιχειρήσεις του μεταποιητικού τομέα επιβάλλεται να εναρμονισθούν και να προσαρμοσθούν πλήρως στις νέες συνθήκες της ενιαίας αγοράς, γιατί όπως η μεγάλη ευρωπαϊκή αγορά αποτελεί πρόκληση για τους Κύπριους επιχειρηματίες, έτσι και η κυπριακή αγορά ευρίσκεται χωρίς κανένα εμπόδιο στη διάθεση κάθε Ευρωπαίου επιχειρηματία.

Όπως είναι γνωστό, η κυπριακή βιομηχανία και πιο συγκεκριμένα ο μεταποιητικός της τομέας, δημιουργήθηκε και αναπτύχθηκε σταδιακά σε ένα προστατευτικό περιβάλλον, με αποτέλεσμα μετά τη δραστική μείωση της προστασίας λόγω της προσχώρησης της Κύπρου στο Διεθνή Οργανισμό Εμπορίου και της ενταξιακής της πορείας προς την Ευρώπη, να αντιμετωπίζει σοβαρά προβλήματα ανταγωνιστικότητας.

Η πορεία αυτή του τομέα, που επί σειρά ετών συνοδευόταν με άλλες χρόνιες αδυναμίες όπως η χαμηλή παραγωγικότητα, το συγκριτικά ψηλό εργατικό κόστος, η έλλειψη εξειδικευμένου προσωπικού, τεχνολογίας και τεχνογνωσίας και άλλοι ανασταλτικοί παράγοντες, είχαν ως αποτέλεσμα τη μείωση του μεριδίου του στο Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν, από 18% που ήταν το 1982, σε λιγότερο από 10% το 2002 και τη μείωση του μεριδίου του στην απασχόληση, από 18% το 1981 σε 12% περίπου το 2002.

Παρά το γεγονός ότι η Κυπριακή Κυβέρνηση από το 1997 υιοθέτησε κάποια μέτρα στήριξης του τομέα και στη συνέχεια από το 1999 υιοθέτησε πακέτο μέτρων και κινήτρων στο πλαίσιο της Νέας Βιομηχανικής Πολιτικής, η οποία συνέβαλε θετικά στην ανακοπή της πτωτικής του πορείας, εντούτοις τα βασικά του προβλήματα συνεχίζουν να υφίστανται και ο ρυθμός ανάπτυξης του να παρουσιάζεται κατά τα τελευταία χρόνια από πολύ χαμηλός μέχρι αρνητικός.

Ενόψει της κατάστασης αυτής, το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, θα συνεχίσει την εφαρμογή των διαφόρων μέτρων, κινήτρων και προγραμμάτων ενίσχυσης της μεταποιητικής βιομηχανίας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και της επιχειρηματικότητας, τα οποία περιλαμβάνονται στον Οδηγό αυτό και παράλληλα, θα συνεχίσει να μελετά την υιοθέτηση πρόσθετων κινήτρων που θα συνάδουν με το Πρόγραμμα Πολιτικής του Προέδρου της Δημοκρατίας κ. Τάσσου Παπαδόπουλου για τη βιομηχανία και τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

1.1.1. ΣΧΕΔΙΟ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΩΝ ΧΟΡΗΓΙΩΝ ΓΙΑ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΚΑΙ ΜΕΣΑΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΤΟΥ ΜΕΤΑΠΟΙΗΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ

Σκοπός του Σχεδίου είναι η παροχή κινήτρων και βοήθειας υπό μορφή κυβερνητικών χορηγιών:

(α) Σε **ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΕΣ** μικρομεσαίες επιχειρήσεις του μεταποιητικού τομέα που θα αγοράσουν καινούργια μηχανήματα ή/και εξοπλισμό με στόχο την αύξηση της παραγωγικότητας τους ή/και βελτίωση της ποιότητας των προϊόντων τους, ή/και εκσυγχρονισμό του συστήματος διοίκησης, οργάνωσης και ελέγχου των επιχειρήσεών τους.

ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ επιχείρηση σημαίνει την επιχείρηση η οποία κατά το έτος που προηγήθηκε του έτους της ημερομηνίας υποβολής αίτησης της, στο πλαίσιο του εν λόγω Σχεδίου, εξασκούσε μεταποιητική δραστηριότητα με τη χρήση μηχανημάτων και εξοπλισμού άλλων από τα μηχανήματα και εξοπλισμό που περιλαμβάνει η αίτηση της, για εξασφάλιση χορηγίας.

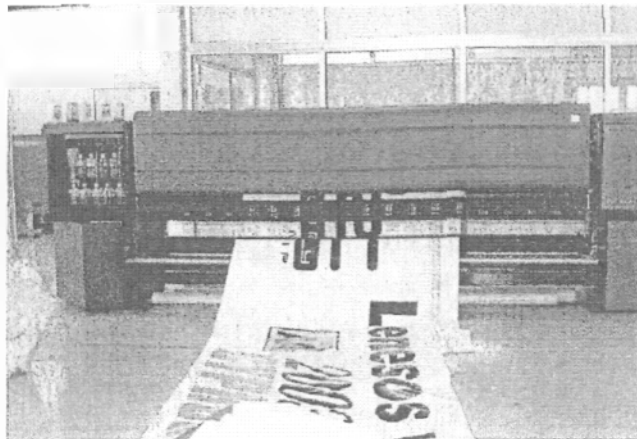
(β) Σε **ΝΕΕΣ** μικρομεσαίες επιχειρήσεις του μεταποιητικού τομέα για επενδύσεις (αγορά) σε καινούργια μηχανήματα ή/και εξοπλισμό.

ΝΕΑ επιχείρηση σημαίνει την επιχείρηση η οποία άρχισε ή θα αρχίσει να ασχολείται με μεταποιητικές δραστηριότητες με τη χρήση των μηχανημάτων και εξοπλισμού που περιλαμβάνονται στην αίτηση της, για εξασφάλιση χορηγίας.

Ο τομέας στον οποίο αναφέρεται το Σχέδιο, είναι η μεταποίηση και περιλαμβάνει όλες τις δραστηριότητες όπως αυτές καθορίζονται στον τίτλο Δ, στους Στατιστικούς Κώδικες Οικονομικών Δραστηριοτήτων (με βάση το Σύστημα Ταξινόμησης Οικονομικών Δραστηριοτήτων - ΝΑΟΕ, Αναθ. 1 της Ευρωπαϊκής Ένωσης).

Για τους σκοπούς του Σχεδίου, ο ορισμός "καινούργια μηχανήματα και εξοπλισμός" σημαίνει τα μηχανήματα και τον εξοπλισμό (περιλαμβανομένων εργαλείων, ηλεκτρονικών υπολογιστών και λογισμικού) που χρησιμοποιούνται στις δραστηριότητες αποθήκευσης πρώτων υλών, στο σχεδιασμό, παραγωγή, συσκευασία και έλεγχο ποιότητας των προϊόντων, καθώς επίσης, και στο σύστημα διοίκησης, οργάνωσης και ελέγχου της επιχείρησης. Περιλαμβάνονται επίσης, εξειδικευμένες επενδύσεις τοίχων, πατωμάτων, οροφών, κλπ. στους χώρους παραγωγής, σφαγείων και εργοστασίων που ασχολούνται με την επεξεργασία φρέσκου γάλακτος και νωπών κρεάτων, καθώς επίσης και ψυγεία και ψυκτικούς θαλάμους (εκτός των οικοδομικών εργασιών) για την αποθήκευση των τελικών προϊόντων τους. Ο ορισμός "καινούργια μηχανήματα και εξοπλισμός" δεν περιλαμβάνει:

- Καινούργια μηχανήματα ή εξοπλισμό της ίδιας τεχνολογίας με υφιστάμενα μηχανήματα της ίδιας επιχείρησης ή μηχανήματα που αποτελούν συνήθη αντικατάσταση υφιστάμενων μηχανημάτων.
- Μεταχειρισμένα ή επισκευασμένα μηχανήματα και εξοπλισμό ή/και ανταλλακτικά για επιδιόρθωση υφιστάμενων μηχανημάτων.

Διαδικασία

Δικαιούχοι και περίοδος υποβολής αιτήσεων. Υφιστάμενες ή νέες μικρομεσαίες μεταποιητικές μονάδες που προτίθενται να επενδύσουν (να εκτελωνίσουν ή να αγοράσουν από την ντόπια αγορά) σε καινούρια μηχανήματα και εξοπλισμό αξίας τουλάχιστον €20.000 ανά διετία, δικαιούνται να υποβάλουν αίτηση για εξασφάλιση χορηγίας μόνο για τα καινούργια μηχανήματα ή και εξοπλισμό που θα αγοράσουν. Δικαιούχοι του Σχεδίου είναι, επίσης, μεγάλες επιχειρήσεις που ασχολούνται με την πρωτογενή επεξεργασία προϊόντων γεωργικής, κτηνοτροφικής και αλιευτικής προέλευσης που πληρούν τις πρόνοιες του Σχεδίου.

Η πρώτη χρονική περίοδος για την οποία οι ενδιαφερόμενοι θα κληθούν να υποβάλουν τις αιτήσεις τους θα είναι τα έτη 2002 - 2003 και θα καλύψει για σκοπούς χορηγίας τις επενδύσεις σε καινούργια μηχανήματα και εξοπλισμό που θα υλοποιήσουν μέσα στην ίδια περίοδο.

Νοείται ότι, βιομηχανική μονάδα που έτυχε οποιασδήποτε χορηγίας από άλλο σχέδιο για τα ίδια μηχανήματα και εξοπλισμό δεν δικαιούται χορηγία μέσω του σχεδίου αυτού.

Κριτήρια αξιολόγησης αιτήσεων

A) Για υφιστάμενες επιχειρήσεις

- I) Οικονομικά αποτελέσματα των δραστηριοτήτων της επιχείρησης βάσει αριθμοδεικτών που θα εξαγονται από τους εξηλεγμένους οικονομικούς λογαριασμούς των επιχειρήσεων για τα δύο έτη που προηγήθηκαν της επένδυσης (Βαρύτητα 15%).
- II) Οργανωτική και διοικητική δομή της επιχείρησης (Βαρύτητα 10%)
Λαμβάνονται υπόψη
 - Η καταλληλότητα της οργανωτικής δομής και στελέχωσης στους τομείς της διοίκησης, παραγωγής, πωλήσεων και εμπορίας –marketing.
 - Η καταλληλότητα του συστήματος της παραγωγικής διαδικασίας και ο προγραμματισμός του συστήματος ελέγχου.
 - Η ύπαρξη εκπαιδευμένου προσωπικού ή η δυνατότητα εκπαίδευσης προσωπικού για τη λειτουργία και σωστή αξιοποίηση της νέας επένδυσης.
 - Η εξασφάλιση (υποχρεωτικών και μη) προτύπων και η εφαρμογή τους στον τομέα της οργάνωσης διοίκησης παραγωγής ελέγχου ποιότητας πωλήσεων και εμπορίας.
 - Η χρησιμοποίηση ηλεκτρονικών υπολογιστών και λογισμικού από την επιχείρηση.
 - Η εκπαίδευση του προσωπικού της επιχείρησης και η συνεχής ενημέρωση του για την εξέλιξη της τεχνολογίας στους τομείς της δραστηριότητας της.
- III) Βιωσιμότητα της νέας επένδυσης (Βαρύτητα 20%)
Λαμβάνονται υπόψη
 - Τα αποτελέσματα της τεχνοοικονομικής μελέτης που θα υποβάλλεται (Καθαρή Παρούσα Αξία (N.P.V.) και Εσωτερική Απόδοση (I.R.R)).
 - Τα προϊόντα που θα παράγονται και οι δυνατότητες προώθησής τους στην αγορά σε σχέση με τη γενική κατάσταση της αγοράς.
 - Το μέγεθος της επένδυσης σε σχέση με τις οικονομικές δυνατότητες της εταιρείας.
 - Το ποσοστό της ίδιας συμμετοχής της εταιρείας στη νέα επένδυση (ίδια/δανειακά κεφάλαια).
 - Η τάση των πωλήσεων της εταιρείας, και οι προοπτικές τους.

- Σημειώνεται ότι η υποβολή τεχνοοικονομικής μελέτης είναι απαραίτητη όταν η επένδυση σε μηχανήματα και εξοπλισμό είναι ίση ή ψηλότερη από £50.000 και όταν αυτή είναι ίση ή ψηλότερη από £150.000, η μελέτη να περιλαμβάνει και τον υπολογισμό των αριθμοδεικτών N.P.V. και I.R.R.

IV) Τεχνολογία της νέας επένδυσης (Βαρύτητα 20%)

Λαμβάνονται υπόψη

- Το επίπεδο τεχνολογίας της νέας επένδυσης.
- Αν πρόκειται για νέα μηχανήματα νέας τεχνολογίας που δεν αποτελούν συνήθη αντικατάσταση υφισταμένων (να υποβάλλονται αποδεικτικά στοιχεία).
- Η βελτίωση της μεθόδου παραγωγής.
- Η ποιοτική αναβάθμιση του προϊόντος.

V) Βελτίωση της παραγωγικότητας εργασίας ως αποτέλεσμα της νέας επένδυσης (Βαρύτητα 20%).

Λαμβάνονται υπόψη

- Προβλέψεις για βελτίωση της παραγωγικότητας εργασίας.

VI) Δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης (Βαρύτητα 7.5%)

Λαμβάνεται υπόψη

- Ο Αριθμός των νέων θέσεων απασχόλησης που δημιουργούνται λόγω της νέας επένδυσης και ιδιαίτερα επιστημονικού προσωπικού, σε οποιονδήποτε τμήμα της επιχείρησης.

VII) Η συμβολή της νέας επένδυσης στη μείωση της ρύπανσης, στην εισαγωγή και προσαρμογή περιβαλλοντικά φιλικής τεχνολογίας, στην εξοικονόμηση νερού και ενέργειας, στην ασφάλεια και προστασία της υγείας των εργαζομένων (Βαρύτητα 7.5%)

B) Για νέες επιχειρήσεις

I) Κεφαλαιουχική δομή της επιχείρησης (Βαρύτητα 12%).

Λαμβάνονται υπόψη

- Οι αριθμοδείκτες που θα εξάγονται από τα στοιχεία του αρχικού ισολογισμού ή του ισολογισμού της πρώτης περιόδου λειτουργίας της επιχείρησης.

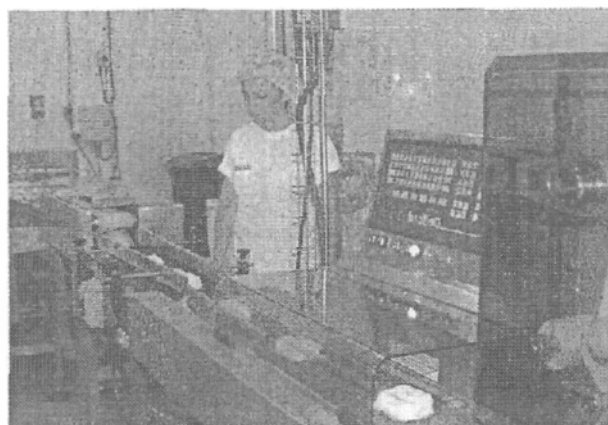
II) Βιωσιμότητα της επένδυσης (Βαρύτητα 30%).

Θα υπολογίζεται και θα εκτιμάται με βάση τα στοιχεία και το περιεχόμενο της τεχνοοικονομικής μελέτης που θα υποβάλλεται, και όταν η υποβολή της δεν απαιτείται (κάτω από £50.000 επένδυση) με βάση τα διάφορα άλλα στοιχεία και το περιεχόμενο της αίτησης.

III) Οργανωτική και διοικητική δομή της επιχείρησης (Βαρύτητα 18%).

IV) Το επίπεδο τεχνολογίας των μηχανημάτων ή και του εξοπλισμού (Βαρύτητα 28%).

V) Εξοικονόμηση ενέργειας/νερού, περιβαλλοντικοί παράγοντες και η ασφάλεια και υγεία των εργαζομένων (Βαρύτητα 12%).

Βαθμολογία των αιτήσεων

Οι αιτήσεις που συγκεντρώνουν βαθμολογία 60% και άνω θα εγκρίνονται για παραχώρηση χορηγίας μετά και την επικύρωση των πρακτικών της αρμόδιας Επιτροπής από τον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

Κόστος - Πηγές χρηματοδότησης

Οι αιτητές θα πρέπει να υποβάλουν αποδεικτικά στοιχεία για το κόστος των μηχανημάτων και για τις πηγές από τις οποίες η επένδυση θα χρηματοδοτηθεί, εκτός της αιτούμενης χορηγίας.

Περίοδος υλοποίησης της επένδυσης και πληρωμή χορηγιών

Ανεξάρτητα από το πότε θα εξετασθούν οι αιτήσεις από την αρμόδια Επιτροπή, οι περιπτώσεις που θα εγκρίνονται για χορηγία θα πρέπει να έχουν εξοφλήσει πλήρως τα μηχανήματα ή/και τον εξοπλισμό που αφορούν την επένδυση μέχρι το τέλος του έτους που ακολουθεί το δεύτερο έτος της περιόδου για την οποία υποβλήθηκαν οι αιτήσεις για χορηγία, έτσι ώστε να αποτελούν ιδιοκτησία των αιτητών που εγκρίθηκαν για χορηγία.

Ύψος χορηγίας

Το ύψος της χορηγίας θα υπολογίζεται, όπως πιο κάτω, ως ποσοστό πάνω στα επιλέξιμα κόστα.

A) Για τις μεσαίου μεγέθους επιχειρήσεις θα είναι 7,5%.

B) Για τις μικρού μεγέθους επιχειρήσεις θα είναι 15%.

Γ) Όταν πρόκειται για επιχειρήσεις που οι επενδύσεις τους προορίζονται για την πρωτογενή επεξεργασία προϊόντων γεωργικής, κτηνοτροφικής και αλιευτικής προέλευσης, το ποσοστό χορηγίας για τις μεγάλες και τις μεσαίες επιχειρήσεις θα είναι 20% ενώ για τις μικρές 30%, αλλά το συνολικό ύψος της χορηγίας δεν θα είναι ψηλότερο από τις £100.000.

Η χορηγία θα παραχωρείται μετά τον έλεγχο των σχετικών αποδεικτικών στοιχείων αγοράς των μηχανημάτων και εξοπλισμού και αφού αυτά ελεγχθούν και επιθεωρηθούν στον τόπο εγκατάστασής τους.

Το κόστος των μηχανημάτων ή/και του εξοπλισμού πάνω στο οποίο θα υπολογίζεται η χορηγία σημαίνει την τιμή CIP για εισαγόμενα, ή την τιμή αγοράς αν αγοράστηκαν από την ντόπια αγορά, που θα δικαιολογείται με τα σχετικά αποδεικτικά στοιχεία. Οποιαδήποτε άλλα έξοδα, συμπεριλαμβανομένου και του ΦΠΑ, δεν θα λαμβάνονται υπόψη για σκοπούς υπολογισμού της χορηγίας.

Έντυπο αίτησης

Οι ενδιαφερόμενοι αιτητές θα μπορούν να υποβάλλουν τις αιτήσεις τους κατά την περίοδο που θα ανακοινωθεί, πάνω σε ειδικό έντυπο που θα εξασφαλίζουν από το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού. Το έντυπο θα πρέπει να είναι πλήρως συμπληρωμένο και να συνοδεύεται απαραίτητα με όλα τα δικαιολογητικά έγγραφα και στοιχεία, διαφορετικά η αίτηση δεν θα γίνεται αποδεκτή.

Σε περίπτωση κατά την οποία η αίτηση περιλαμβάνει ή συνοδεύεται με παραπλανητικά στοιχεία και πληροφορίες, αυτή θα απορρίπτεται αμέσως και ο αιτητής θα στερείται του δικαιώματος υποβολής άλλης αίτησης κάτω από

οποιοδήποτε Σχέδιο Στήριξης που λειτουργεί στο Υπουργείο και ανάλογα με την περίπτωση, θα λαμβάνονται και πρόσθετα μέτρα εναντίον των αιτητών. Τονίζεται ότι οι αιτήσεις από ενδιαφερόμενους θα εξετάζονται μόνο αν υποβάλλονται πριν την πραγματοποίηση της επένδυσης.

Συμβουλευτική Επιτροπή Χορηγιών

Όλες οι αιτήσεις που θα υποβάλλονται και εκ πρώτης όψεως πληρούν τα κριτήρια του Σχεδίου, θα αξιολογούνται από αρμόδιους Λειτουργούς του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και θα διαβιβάζονται στη Συμβουλευτική Επιτροπή Χορηγιών η οποία θα βαθμολογεί τις αιτήσεις με βάση τα κριτήρια αξιολόγησης και θα τις υποβάλλει στον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού ο οποίος με τη σειρά του θα επικυρώνει τα αποτελέσματα της βαθμολόγησης από τη Συμβουλευτική Επιτροπή.

Η Συμβουλευτική Επιτροπή Χορηγιών θα απαρτίζεται από εκπροσώπους των πιο κάτω:

- Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού (Πρόεδρος).
- Υπουργείο Οικονομικών.
- Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Η Συμβουλευτική Επιτροπή, κατά την εξέταση των αιτήσεων, θα μπορεί να καλεί εκπροσώπους άλλων κυβερνητικών υπηρεσιών και τους ίδιους τους αιτητές για πρόσθετες πληροφορίες και εξηγήσεις.

Έλεγχος - Εγγυήσεις

Από όσους εγκρίνεται χορηγία θα απαιτείται όπως υποβάλλουν όλα τα αποδεικτικά στοιχεία που θα δικαιολογούν το ακριβές κόστος της επένδυσης, θα γίνεται επίσης, επιτόπου έλεγχος των μηχανημάτων ή/και εξοπλισμού για να διαπιστώνεται ότι αυτά συνάδουν με την ερμηνεία του σχετικού άρθρου.

Πριν την παραχώρηση της χορηγίας θα υπογράφεται μεταξύ του βιομηχάνου ή της εταιρείας και του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού σχετική **ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΠΑΡΟΧΗΣ ΧΟΡΗΓΙΑΣ**, στην οποία μεταξύ άλλων θα απαιτείται όπως παρέχονται επαρκείς εγγυήσεις ότι η βιομηχανία θα συνεχίσει να λειτουργεί και χρησιμοποιεί τα επιχορηγηθέντα μηχανήματα ή εξοπλισμό τουλάχιστον για πέντε χρόνια, από την ημερομηνία αγοράς τους.

Σε περίπτωση διακοπής της λειτουργίας της μονάδας πριν τα πέντε χρόνια ή αν κατά τη διάρκεια της εν λόγω περιόδου, η επιχείρηση αποξενωθεί των μηχανημάτων ή/και του εξοπλισμού χωρίς την προηγούμενη έγκριση του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, η οποία θα δίδεται μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις, δηλαδή θανάτου ή ανωτέρας βίας, θα επιστρέφεται το ποσοστό της χορηγίας για το οποίο δεν έχουν γίνει αποσβέσεις. Οι συντελεστές απόσβεσης για μηχανήματα και εξοπλισμό είναι οι καθορισμένοι από το Διευθυντή του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων.

Κατά την περίοδο των πέντε χρόνων εξουσιοδοτημένοι Λειτουργοί του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού θα έχουν το δικαίωμα να επισκέπτονται ελεύθερα τα υποστατικά της βιομηχανίας προς επιθεώρηση των μηχανημάτων και εξοπλισμού που έτυχαν χορηγίας και να ζητούν πληροφορίες σχετικά μ' αυτά.

Το Σχέδιο είναι εγκεκριμένο από τον Έφορο Δημοσίων Ενισχύσεων.

Απόφαση Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 54.933 και ημερομηνία 17/1/2002

1.1.2.ΣΧΕΔΙΟ ΠΑΡΟΧΗΣ ΧΟΡΗΓΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΘΑΡΡΥΝΣΗ ΙΔΡΥΣΗΣ Ή/ΚΑΙ ΕΠΕΚΤΑΣΗΣ ΜΟΝΑΔΩΝ ΠΡΩΤΗΣ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ ΣΕ ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ

Το Σχέδιο προνοεί τα πιο κάτω:

1. Παραχώρηση χορηγιών με βάση τη σχετική πρόνοια στον ετήσιο Προϋπολογισμό σε περιπτώσεις ίδρυσης νέων μονάδων πρώτης μεταποίησης γεωργικών, κτηνοτροφικών και αλιευτικών προϊόντων όσο και επέκτασης υφιστάμενων σε αγροτικές περιοχές.

2.(α) Δικαιούχοι του Σχεδίου είναι υφιστάμενες και νέες μεταποιητικές μονάδες σε αγροτικές περιοχές (περιλαμβάνει και μετεγκατάσταση από περιοχές εκτός του Σχεδίου σε περιοχές του Σχεδίου και επέκταση βιομηχανικών μονάδων).

(β) Η συνολική χορηγία δεν πρέπει να υπερβαίνει τις £50.000, και θα παρέχεται ως ποσοστό πάνω στην ολική επένδυση, ως ακολούθως:

i) Για κτίρια 15%

Η χορηγία για τις επενδύσεις σε κτίρια, θα παραχωρείται μετά την υποβολή σχετικής βεβαίωσης από τον αρχιτέκτονα του έργου για τις εργασίες που έχουν εκτελεσθεί και θα συνοδεύεται με τις σχετικές αποδείξεις και τιμολόγια. Η τελευταία δόση της χορηγίας για κτίρια, η οποία θα ισούται με το 25% περίπου της εγκεκριμένης, θα παραχωρείται μετά την πλήρη αποπεράτωση της οικοδομής και σύμφωνα με τα αρχιτεκτονικά σχέδια.

Ο όρος "κτίρια" καλύπτει το κόστος ανέγερσης, επέκτασης, αγοράς, βελτίωσης του κτιρίου της μεταποιητικής μονάδας καθώς και το κόστος ηλεκτρικής και υδραυλικής εγκατάστασης, εγκατάστασης τηλεφώνων και συστημάτων κλιματισμού (περιλαμβανομένου και του κόστους αγοράς των μηχανημάτων) κ.λπ. Επίσης, περιλαμβάνει και την επιδιόρθωση παλαιών υποστατικών που χρησιμοποιούνται για τη στέγαση της βιομηχανίας. Νοείται ότι, στον όρο "κτίρια" περιλαμβάνονται συστήματα αποχετεύσεων και επεξεργασίας λυμάτων.

ii) Για μηχανήματα 25%

Η χορηγία θα παραχωρείται όταν τα μηχανήματα παραληφθούν και εγκατασταθούν στο χώρο της παραγωγής.

Ο όρος "μηχανήματα" σημαίνει τα μηχανήματα και τον εξοπλισμό (περιλαμβανομένων εργαλείων, ηλεκτρονικών υπολογιστών και λογισμικού) που χρησιμοποιούνται ή συμβάλλουν στο σχεδιασμό, παραγωγή, συσκευασία και έλεγχο ποιότητας των προϊόντων. Μεταχειρισμένα ή επισκευασμένα μηχανήματα και εξοπλισμός δεν καλύπτονται στο Σχέδιο.

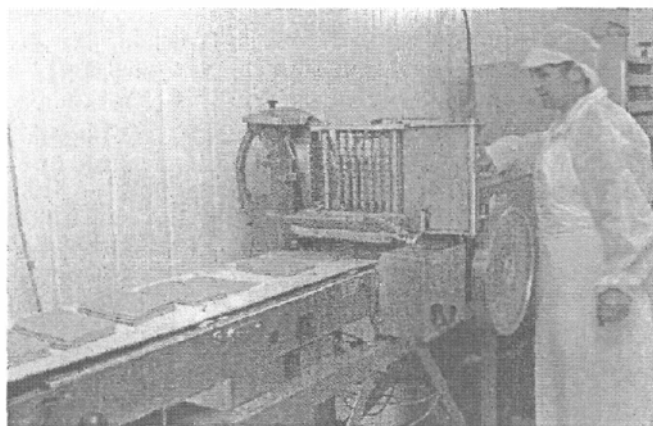
Νοείται ότι

- 1** Μηχανήματα τα οποία έχουν επιχορηγηθεί δεν θα μετακινούνται από το χώρο παραγωγής.
- 2** Δεν δικαιούνται χορηγίας μηχανήματα τα οποία ήδη βρίσκονται στην κατοχή της επιχείρησης.

iii) Για υπηρεσίες 50%

Η χορηγία για την παροχή των υπηρεσιών παραχωρείται μετά την εξόφληση του σχετικού λογαριασμού στην αρμόδια Αρχή Δημόσιας Ωφέλειας.

Ο όρος "υπηρεσίες" σημαίνει την παροχή γραμμής τηλεφώνου, ηλεκτρισμού και υδροδότησης μέχρι το σύνορο του υποστατικού. Το κόστος της παροχής που καλύπτεται θα είναι εκείνο που ετοιμάζει η αρμόδια αρχή.

Στην περίπτωση των οινοποιείων η χορηγία μπορεί να ανέλθει μέχρι £100.000.

Νοείται ότι

Τα ποσοστά της χορηγίας για κάθε κατηγορία επένδυσης είναι αυτά που καθορίζονται στην παράγραφο 2 (β) πιο πάνω.

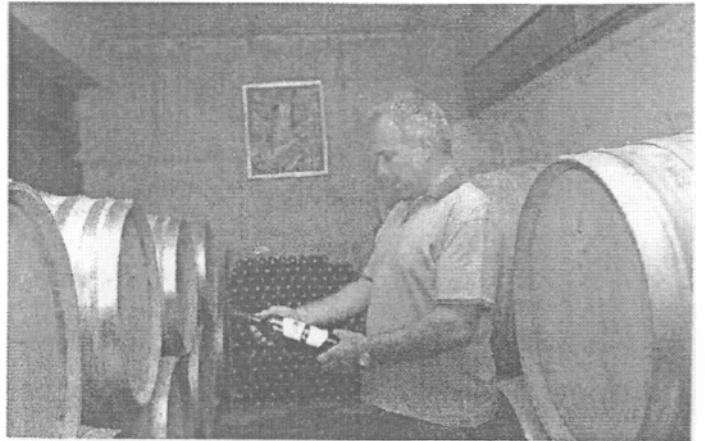
Σε όσους εγκριθεί η σχετική χορηγία, ζητείται όπως παρέχουν επαρκείς εγγυήσεις ότι η βιομηχανία θα λειτουργήσει για τουλάχιστον πέντε χρόνια. Σε περίπτωση διακοπής της λειτουργίας της μονάδας, επιστρέφεται το ποσοστό της χορηγίας για το οποίο δεν έχουν γίνει αποσβέσεις. Οι συντελεστές απόσβεσης για κτίρια και μηχανήματα είναι οι καθοριζόμενοι από το Διευθυντή του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων. Κατά τη διάρκεια της πιο πάνω περιόδου ο επιχειρηματίας δεν μπορεί να αποξενωθεί των μηχανημάτων ή/και των κτιρίων χωρίς την προηγούμενη έγκριση της Κυβέρνησης.

Νοείται ότι

Σε περίπτωση μετακίνησης μηχανημάτων για τα οποία καταβλήθηκε επιχορήγηση, θα επιστρέφεται το ποσοστό της χορηγίας που θα αντιστοιχεί με την αξία των μηχανημάτων αφαιρουμένων των αποσβέσεων, σύμφωνα με τους συντελεστές που καθορίζονται από το Διευθυντή του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων.

(γ) (i) Μονάδες οι οποίες εγκαθίστανται σε βιομηχανικές περιοχές που ιδρύονται και λειτουργούν στις αγροτικές περιοχές, δεν δικαιούνται οποιασδήποτε χορηγίας. Εξαιρέση αποτελεί η περίπτωση της Αθηνού, επειδή βρίσκεται στη νεκρή ζώνη, όπου οι μονάδες που εγκαθίστανται στη Βιομηχανική Περιοχή καλύπτονται από το παρόν Σχέδιο εκτός από τη χορηγία υπηρεσιών οι οποίες παρέχονται ήδη στην περιοχή αυτή.

(ii) Αιτήσεις που υποβλήθηκαν ή θα υποβληθούν μετά την πιο πάνω ημερομηνία από μεταποιητικές μονάδες που βρίσκονται στην περιοχή Αθηνού και οι οποίες, για ειδικούς λόγους (π.χ. οχληρές), απορρίπτονται για εγκατάσταση στη Βιομηχανική Περιοχή Αθηνού, θα εξετάζονται για χορηγία έστω και αν εγκατασταθούν στην περιοχή αυτή (εκτός της βιομηχανικής περιοχής) νοούμενου βέβαια ότι θα εξασφαλίσουν σχετική άδεια εγκατάστασης και λειτουργίας από τις αρμόδιες αρχές.

3. Σημειώνεται ότι

(α) Η χορηγία που θα εγκρίνεται θα καλύπτει μόνο τις επενδύσεις που θα γίνουν μετά την υποβολή της σχετικής αίτησης προς το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, η Επιτροπή θα μπορεί να εγκρίνει επενδύσεις που έγιναν πριν την υποβολή της αίτησης αλλά μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα, που δεν θα υπερβαίνει τον ένα χρόνο από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης.

(β) Οι επενδύσεις για τις οποίες εγκρίνεται σχετική χορηγία, θα πρέπει να υλοποιούνται σε περίοδο δύο χρόνων από την ημερομηνία υπογραφής της Συμφωνίας Κυβερνητικής Χορηγίας, εκτός και αν για ειδικούς λόγους η Συμβουλευτική Κυβερνητική Επιτροπή εγκρίνει παράταση που δεν θα υπερβαίνει τον ένα χρόνο.

Ατητές οι οποίοι εξασφαλίζουν δανειοδότηση από άλλα σχέδια, όπως οι άνεργοι πτυχιούχοι και οι δικαιούχοι εκτοπισθέντες και πληγέντες επιχειρηματίες, θα δικαιούνται της σχετικής χορηγίας σε περίπτωση που ιδρύσουν βιομηχανία σε αγροτικές περιοχές, όπως προνοεί το παρόν σχέδιο.

Τα κριτήρια που διέπουν την επιλογή των μονάδων που δικαιούνται χορηγίας είναι

Ο τομέας που καλύπτει το Σχέδιο είναι η μεταποίηση και περιλαμβάνει όλες τις δραστηριότητες όπως αυτές καθορίζονται στο NACE Rev.1 Section D (Council Regulation (EEC) No.3037/90 και No.761/93). Το NACE Rev.1 περιλαμβάνει όλες τις δραστηριότητες που σύμφωνα με τους Κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης εμπίπτουν στο μεταποιητικό τομέα.

Νοείται ότι:

i) Οι πρόνοιες του Σχεδίου για παροχή χορηγίας δεν εφαρμόζονται στις περιπτώσεις που η δραστηριότητα είναι χειροτεχνικού/οικοτεχνικού χαρακτήρα. Αντί της χορηγίας, παραχωρείται εφάπαξ οικονομική βοήθεια, το ύψος της οποίας καθορίζεται ανάλογα με την κάθε περίπτωση.

ii) Το Σχέδιο δεν καλύπτει μεταλλευτικές και λατομικές δραστηριότητες.

iii) Η δραστηριότητα για την οποία ζητείται χορηγία πρέπει να γίνεται:

(α) Σε "αγροτική περιοχή" σύμφωνα με τη Δήλωση Πολιτικής που εκδόθηκε με βάση τον περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμο 90/1972, ή

(β) Στα χωριά που γειτνιάζουν με τις αποστρατικοποιημένες ζώνες και για τα οποία εφαρμόζεται από το Υπουργείο Εσωτερικών Σχέδιο για απόκτηση κατοικίας από νεαρά ζευγάρια. Τα χωριά αυτά επί του παρόντος είναι: Δένεια, Μάμμαρι, Λύμπια, Στροβίλια, Πύλα, Τρούλλοι και μέρος της Δερύνειας.

Νοείται ότι

(i) Οι συγκεκριμένες περιοχές των χωριών που αναφέρονται στο (β), που θα καλύπτονται για τους σκοπούς του παρόντος Σχεδίου, θα είναι αυτές που καλύπτει το υπό αναφορά Σχέδιο του Υπουργείου Εσωτερικών, και

(ii) Για την εξέταση οποιασδήποτε αίτησης θα απαιτείται η εξασφάλιση σχετικής άδειας εγκατάστασης και λειτουργίας από τις αρμόδιες αρχές.

(iii) Το προτεινόμενο Σχέδιο να είναι βιώσιμο και να εντάσσεται μέσα στα πλαίσια της αναπτυξιακής πολιτικής του Κράτους, με ιδιαίτερη έμφαση σε θέματα περιφερειακής, βιομηχανικής και περιβαλλοντικής πολιτικής.

Νοείται ότι

Σε περιπτώσεις ίδρυσης παραρτημάτων από υφιστάμενες και λειτουργούσες μονάδες το κριτήριο της βιωσιμότητας έχει μειωμένη βαρύτητα.

(iv) Το προτεινόμενο Σχέδιο να στοχεύει στην αξιοποίηση αδρανούντος εργατικού δυναμικού ή/και πρώτων υλών της περιοχής όπου θα λειτουργήσει η μονάδα.

Επιτροπή Παροχής Χορηγιών

Η Συμβουλευτική Κυβερνητική Επιτροπή απαρτίζεται από εκπροσώπους των πιο κάτω:

- Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού (Πρόεδρος)
- Υπουργείο Οικονομικών
- Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
- Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος
- Γραφείο Προγραμματισμού

Οι όροι εντολής της Επιτροπής είναι η αξιολόγηση των αιτήσεων και η υποβολή εισηγήσεων στους Υπουργούς Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και Οικονομικών για την παροχή χορηγίας.

Η διαδικασία συνίσταται στην υποβολή αίτησης με πλήρη αιτιολογικά στοιχεία από τους ενδιαφερόμενους προς το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού για έλεγχο των πληροφοριών που υποβάλλονται και ετοιμασία συνοπτικού σημειώματος προς την Κυβερνητική Επιτροπή Παροχής Χορηγιών για εξέταση και λήψη απόφασης.

Σε περιπτώσεις αιτήσεων για εξασφάλιση χορηγίας όπου παρουσιάζεται πρόβλημα ερμηνείας των όρων ή των κριτηρίων του Σχεδίου (π.χ. εξοπλισμός), η Επιτροπή θα προβαίνει σε εισηγήσεις για κάλυψη των κενών του Σχεδίου οι οποίες αφού τύχουν της έγκρισης των δύο Υπουργών (Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και Οικονομικών) θα αποτελούν μέρος του Σχεδίου.

Η Συμβουλευτική Επιτροπή υποβάλλει Ετήσια Έκθεση προς την Υπουργική Επιτροπή αναφορικά με τη λειτουργία του Σχεδίου.

Το Σχέδιο δεν υπόκειται στις πρόνοιες του περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων Νόμου.

Αποφάσεις Υπουργικού Συμβουλίου, (α) με αριθμό 35.265, ημερομηνίας 21/3/1991 και (β) με αριθμό 1352/98, ημερομηνίας 16/12/1998

1.1.3.ΣΧΕΔΙΟ ΕΠΙΔΟΤΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟΥ ΛΟΓΙΣΜΙΚΟΥ

1.1.3.1. Σχέδιο Υιοθέτησης Προτύπων

Σκοπός του Σχεδίου είναι η παροχή κινήτρων υπό μορφή κυβερνητικών χορηγιών σε μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις του μεταποιητικού τομέα, για διεξαγωγή μελέτης που απαιτείται για την υιοθέτηση κάποιου προτύπου π.χ. 150 9000/14000, CE, HACCP, οικολογική σήμανση, πράγμα το οποίο θα συμβάλει στην αναβάθμιση των κυπριακών βιομηχανικών προϊόντων και κατ' επέκταση ενισχύσει τις εξαγωγικές προσπάθειες των Κυπρίων βιομηχάνων.

Δικαιούχοι του Σχεδίου

Αιτήσεις μπορούν να υποβάλουν υφιστάμενες μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις του μεταποιητικού τομέα.

Κριτήρια

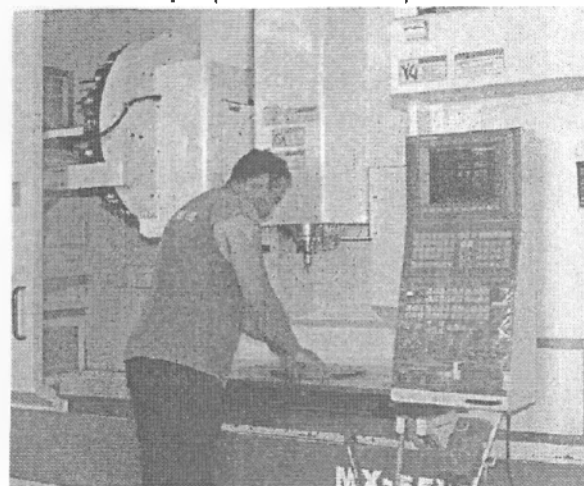
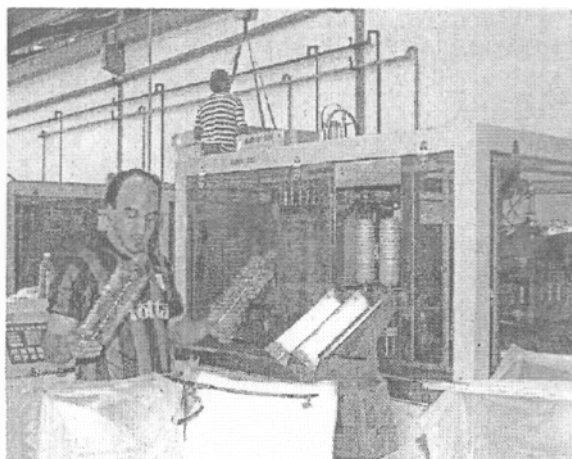
(α) Η μελέτη θα πρέπει να διεξάγεται από Εξωτερικό Σύμβουλο.

(β) Ο αιτητής θα πρέπει να υποβάλλει προσχέδιο πρότασης για διεξαγωγή μελέτης για την υιοθέτηση κάποιου προτύπου. Οι λεπτομέρειες για τη διεξαγωγή της μελέτης θα πρέπει να προδιαγράφονται με σαφήνεια στην πιο πάνω πρόταση.

Κυβερνητική Χορηγία

Το σχέδιο θα καλύπτει 40% του κόστους της μελέτης που απαιτείται πριν από την πιστοποίηση και την υιοθέτηση κάποιου

προτύπου με ανώτατο ποσό χορηγίας σε μια επιχείρηση καθ' όλη την διάρκεια του προγράμματος £6.000.

1.1.3.2. Σχέδιο Επιδότησης Εξειδικευμένου Λογισμικού

Σκοπός του Σχεδίου είναι η παροχή κινήτρων υπό μορφή κρατικής χορηγίας για ενθάρρυνση της ανάπτυξης, αγοράς και εγκατάστασης εξειδικευμένου λογισμικού στη βιομηχανία.

Δικαιούχοι του Σχεδίου

Αιτήσεις μπορούν να υποβάλουν υφιστάμενες μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις του μεταποιητικού τομέα.

Κριτήρια

(α) Η μελέτη θα πρέπει να διεξάγεται από Εξωτερικό Σύμβουλο.

(β) Ο αιτητής θα πρέπει να υποβάλει ολοκληρωμένη μελέτη για την αγορά/ανάπτυξη του λογισμικού.

Κυβερνητική Χορηγία

Το Σχέδιο θα καλύπτει:

(α) Το 15% του κόστους αγοράς ή ανάπτυξης του λογισμικού στην περίπτωση μικρού μεγέθους επιχειρήσεων, με ανώτατο όριο τις £2.400 και

(β) Το 7,5% του κόστους αγοράς ή ανάπτυξης του λογισμικού στην περίπτωση του μεσαίου μεγέθους επιχειρήσεων, με ανώτατο όριο τις £2.400.

Το Σχέδιο δεν θα καλύπτει αγορά εξοπλισμού που αποτελεί συνήθη αντικατάσταση ή συνήθη αναβάθμιση υφιστάμενου εξειδικευμένου λογισμικού.

Καταβολή Χορηγιών

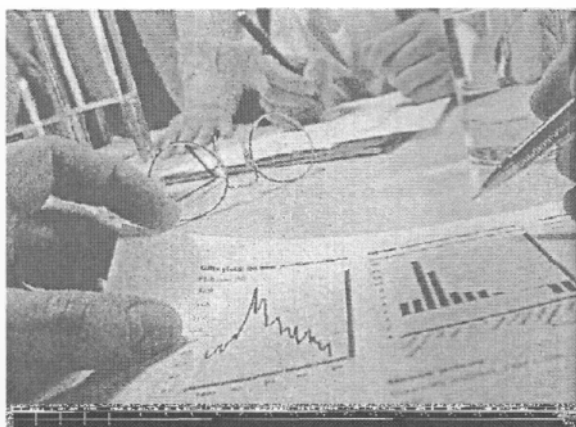
Η χορηγία θα καταβάλλεται στους δικαιούχους μετά την αγορά ή ανάπτυξη του λογισμικού η οποία θα διαπιστώνεται με την επιτόπου επιθεώρηση της λειτουργίας της επιχείρησης και τον έλεγχο των αποδεικτικών στοιχείων (τιμολόγια - αποδείξεις πληρωμής).

1.1.3.3. Σχέδιο Επιδότησης Μελετών για τη Διείσδυση Επιχειρήσεων σε Ξένες Αγορές

Σκοπός του Σχεδίου είναι η παροχή κινήτρων υπό μορφή κυβερνητικών χορηγιών σε υφιστάμενες ή νέες μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις του μεταποιητικού τομέα, οι οποίες επιθυμούν να διεξάγουν έρευνα στο εξωτερικό, με στόχο να εντοπισθούν οι προοπτικές και οι τρόποι διείσδυσης στις αγορές αυτές.

Δικαιούχοι του Σχεδίου

Αιτήσεις μπορούν να υποβάλουν υφιστάμενες ή νέες μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις του μεταποιητικού τομέα. Αίτηση για εξασφάλιση χορηγίας μπορεί να υποβληθεί από μία και μόνο επιχείρηση ή από κοινού από δύο ή περισσότερες επιχειρήσεις.

Κριτήρια

(α) Το Σχέδιο θα καλύπτει μόνο κυπριακές επιχειρήσεις.

(β) Η έρευνα θα πρέπει να διεξάγεται από Εξωτερικό Σύμβουλο και θα αφορά εισαγωγή σε νέα γεωγραφική αγορά.

(γ) Ο αιτητής θα πρέπει να υποβάλλει προσχέδιο πρότασης για διεξαγωγή στρατηγικού προγραμματισμού στην εμπορία (marketing strategy), από

Εξωτερικό Σύμβουλο. Οι λεπτομέρειες για τη διεξαγωγή της έρευνας αγοράς θα πρέπει να προδιαγράφονται με σαφήνεια στην πιο πάνω πρόταση.

Κυβερνητική Χορηγία

Το Σχέδιο θα καλύπτει μέρος της δαπάνης διεξαγωγής της μελέτης:

(α) Για αιτήσεις που υποβάλλονται από μία μόνο επιχείρηση θα καλύπτεται το 30% του κόστους της μελέτης, με ανώτατο ποσό χορηγίας £6.000.

(β) Για αιτήσεις που υποβάλλονται από δύο ή περισσότερες επιχειρήσεις θα καλύπτεται το 40% του κόστους της μελέτης με ανώτατο ποσό χορηγίας £8.000.

Καταβολή Χορηγιών

Η χορηγία καταβάλλεται μετά την έγκριση τελικής έκθεσης στρατηγικού προγραμματισμού για την εμπορία. Το Σχέδιο είναι εγκεκριμένο από τον Έφορο Δημοσίων Ενισχύσεων.

Απόφαση Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 56.051 και ημερομηνία 17/2/2002

1.1.3.4. Σχέδιο Συμβουλευτικών Υπηρεσιών για τη Βιομηχανία

Σκοπός του Σχεδίου είναι η παροχή κινήτρων υπό μορφή κρατικής χορηγίας σε μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις του μεταποιητικού τομέα, για παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών από Εξωτερικούς Συμβούλους υπό μορφή μελετών σε θέματα που σχετίζονται άμεσα με την ανταγωνιστικότητα της επιχείρησης όπως βελτίωση της ποιότητας των προϊόντων, εμπορίας, εξοικονόμηση ενέργειας, τεχνολογία, περιβάλλον, οργάνωση, πληροφόρηση, ανθρώπινο δυναμικό.

Δικαιούχοι του Σχεδίου

Αιτήσεις μπορούν να υποβάλουν υφιστάμενες και νέες μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις του μεταποιητικού τομέα που δεν τυγχάνουν οποιασδήποτε ιδιάζουσας φορολογικής μεταχείρισης.

Κριτήρια

(α) Η μελέτη θα πρέπει να διεξάγεται από Εξωτερικό Σύμβουλο.

(β) Ο αιτητής θα πρέπει να υποβάλλει πρόταση για διεξαγωγή μελέτης σε ένα από τα θέματα που σχετίζονται άμεσα με την ανταγωνιστικότητα της επιχείρησης. Οι λεπτομέρειες για τη διεξαγωγή της μελέτης θα πρέπει να προδιαγράφονται με σαφήνεια στην πιο πάνω πρόταση.

(γ) Ο αιτητής θα πρέπει να υποβάλλει ολοκληρωμένο πρόγραμμα υλοποίησης των πορισμάτων της μελέτης που αναφέρεται στο (β) σε περίπτωση που προτίθεται να διεκδικήσει την πρόσθετη χορηγία για υλοποίηση.

Κυβερνητική Χορηγία

Το Σχέδιο θα καλύπτει:

40% του κόστους διεξαγωγής της μελέτης/μελετών με ανώτατο όριο £6.000 καθ' όλη τη διάρκεια του Σχεδίου. Οι δικαιούχοι δύνανται να διεξάγουν περισσότερες από μία μελέτες αλλά με διαφορετικό περιεχόμενο και σκοπό (π.χ. εξοικονόμηση ενέργειας και καλύτερη μέθοδο εμπορίας).

50% του κόστους διεξαγωγής μελέτης/μελετών που θα εισηγούνται τρόπους υλοποίησης των πορισμάτων της μελέτης/μελετών που αναφέρονται στο (ι) πιο πάνω με ανώτατο όριο £2.500 καθ' όλη τη διάρκεια του Σχεδίου.

Καταβολή Χορηγιών

Η χορηγία του 40% θα καταβάλλεται στους δικαιούχους μόνο μετά την πλήρη συμπλήρωση της Μελέτης και έγκριση της Τελικής Έκθεσης και τον έλεγχο των αποδεικτικών στοιχείων (τιμολόγια-αποδείξεις πληρωμής).

Η χορηγία του 50% θα καταβάλλεται στους δικαιούχους μετά την ολοκλήρωση της εφαρμογής των εισηγήσεων της Μελέτης και της παρουσίασης του Προγράμματος Υλοποίησης από το Σύμβουλο στις εγκαταστάσεις της επιχείρησης και αφού καταβληθεί η τελική πληρωμή στο Σύμβουλο και υποβληθούν στο Ίδρυμα Τεχνολογίας οι σχετικές αποδείξεις πληρωμής.

1.1.3.5. Σχέδιο Αξιοποίησης του Διεθνούς Διαδικτύου (Internet)

Σκοπός του Σχεδίου είναι η αξιοποίηση του διεθνούς διαδικτύου INTERNET από τις κυπριακές μεταποιητικές βιομηχανίες.

Δικαιούχοι του Σχεδίου είναι όλες οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις του μεταποιητικού τομέα.

Σημείωση

Οι επιχειρήσεις του μεταποιητικού τομέα είναι αυτές των οποίων οι δραστηριότητες εμπίπτουν στο μέρος "Δ" του Στατιστικού Κώδικα NACE Rev.1 (Council Regulations (EEC) No. 3037/90 και No. 761/93 (μεταποιητικές βιομηχανίες).

Κριτήρια

(α) Η ετοιμασία της ιστοσελίδας θα πρέπει να γίνεται από Εξωτερικό Σύμβουλο.

(β) Ο αιτητής θα πρέπει να υποβάλλει την ακριβή διεύθυνση της ιστοσελίδας για αξιολόγηση.

Κυβερνητική Χορηγία

Το Σχέδιο περιλαμβάνει επιδότηση 50% του κόστους δημιουργίας ιστοσελίδων με ανώτατο ποσό τις £500.

Καταβολή χορηγιών

Η χορηγία θα καταβάλλεται στους δικαιούχους μετά την επιτόπου επιθεώρηση της λειτουργίας της επιχείρησης και τον έλεγχο των αποδεικτικών στοιχείων (τιμολόγια - αποδείξεις) του κόστους δημιουργίας της ιστοσελίδας.

Το Σχέδιο είναι εγκεκριμένο από τον Έφορο Δημοσίων Ενισχύσεων.

Απόφαση Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 56.051 και ημερομηνία 11/7/2002

1.1.4. ΣΧΕΔΙΟ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΩΝ ΕΓΓΥΗΣΕΩΝ ΓΙΑ ΔΑΝΕΙΟΔΟΤΗΣΗ ΤΩΝ ΜΜΕ ΤΟΥ ΜΕΤΑΠΟΙΗΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ

Σκοπός

Το προτεινόμενο Σχέδιο σκοπό έχει να βοηθήσει τη χρηματοδότηση, με σύντομες διαδικασίες και ευνοϊκούς όρους:

(α) Των υφιστάμενων μικρομεσαίων επιχειρήσεων του μεταποιητικού τομέα για την ανασυγκρότηση ή και επέκταση των δραστηριοτήτων τους και συγκεκριμένα:

- Για ενίσχυση του κεφαλαίου κινήσεως.
- Για επενδύσεις σε πάγιο εξοπλισμό.
- Για επενδύσεις ή δαπάνες που στοχεύουν στην εναρμόνιση τούς με το ευρωπαϊκό κεκτημένο.

- Για οποιαδήποτε άλλη ανάγκη που αφορά άμεσα την επιχείρηση εκτός από την εξόφληση άλλων υφιστάμενων δανείων.

(β) Για ίδρυση νέων μικρομεσαίων μονάδων του μεταποιητικού τομέα και κατά προτίμηση μονάδων για την παραγωγή νέων προϊόντων ή και προϊόντων ψηλής τεχνολογίας.

Διευκρινίζεται ότι μικρομεσαίες επιχειρήσεις είναι αυτές που ορίζονται σύμφωνα με την Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, με αρ. 53.816 και ημερομηνία 19/6/2001

Βοήθεια για χρηματοδότηση

(i) Τα δάνεια θα παραχωρούνται μέσω των εμπορικών τραπεζών η άλλων χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων που θα εκφράζουν γραπτώς την προθυμία τους να δανειοδοτούν πελάτες τους (μεταποιητικές επιχειρήσεις).

Θα παραχωρείται 100% κυβερνητική εγγύηση, για υφιστάμενες επιχειρήσεις για ποσό που θα ισούται με το 20% του κύκλου εργασιών της επιχείρησης κατά το τελευταίο έτος της λειτουργίας της και με ανώτατο ύψος £100.000.

Για νέες μονάδες θα χορηγείται εγγύηση για ποσό που θα ισούται με το 40% της συνολικής επένδυσης και με ανώτατο ύψος £100.000.

(ii) Το επιτόκιο των πιο πάνω εγγυημένων δανείων από την Κυβέρνηση θα επιδοτείται μέχρι και δυο μονάδες νοουμένου ότι αυτό θα είναι ψηλότερο από το 5% και για περίοδο που δεν θα υπερβαίνει τα 7 (επτά) χρόνια περιλαμβανομένης και τυχόν περιόδου χάριτος.

Περιορισμοί - εξαιρέσεις

(i) Το Σχέδιο δεν θα καλύπτει δάνεια τα οποία προορίζονται για εξόφληση ή ανανέωση υφιστάμενων δανείων.

(ii) Το Σχέδιο δεν θα έχει αναδρομική ισχύ.

(iii) Κάθε εταιρεία ή επιχειρηματίας θα έχει το δικαίωμα να υποβάλει αίτηση ή αιτήσεις για κυβερνητική εγγύηση για συνολικό ύψος δανείων μέχρι και £100.000 καθ' όλη τη διάρκεια λειτουργίας του Σχεδίου.

Επιτροπή αξιολόγησης των αιτήσεων

Οι αιτήσεις που θα υποβάλλονται από τους δικαιούχους μέσω των τραπεζών τους που προτίθενται να τους παραχωρήσουν τα δάνεια, θα εξετάζονται από αρμόδια Συμβουλευτική Επιτροπή στην οποία θα συμμετέχουν:

I) Το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού (Πρόεδρος)

II) Το Υπουργείο Οικονομικών

III) Η Κεντρική Τράπεζα Κύπρου

Την τελική απόφαση για την παραχώρηση των δανείων στα πλαίσια του Σχεδίου θα λαμβάνουν οι Υπουργοί Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και Οικονομικών.

Κριτήρια που θα λαμβάνονται υπόψη

(α) Η αδυναμία της επιχείρησης και των μετόχων της να προσφέρουν επαρκείς εξασφαλίσεις για την απαραίτητη δανειοδότηση των αναγκών της επιχείρησης.

(β) Η αναγκαιότητα του αιτούμενου δανείου και ο σκοπός που θα χρησιμοποιηθεί.

(γ) Οι συστάσεις της τράπεζας και η βιωσιμότητα της επιχείρησης, ιδιαίτερα για νέες επιχειρήσεις.

(δ) Η δυνατότητα αποπληρωμής του αιτούμενου δανείου.

(ε) Η συμμετοχή της επιχείρησης στο επενδυτικό έργο και οι θετικές επιπτώσεις που θα προκύψουν.

(στ) Άλλα πρόσθετα κριτήρια που τυχόν θα εισηγηθεί η Συμβουλευτική Επιτροπή και θα εγκριθούν από τους Υπουργούς Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και Οικονομικών.

Η Επιτροπή, προς το σκοπό εύρυθμης λειτουργίας του Σχεδίου, θα ετοιμάσει και υποβάλει για έγκριση στους πιο πάνω Υπουργούς, θεσμούς, ερμηνείες, πρόσθετα κριτήρια και διαδικασίες που θα την βοηθούν στο έργο της.

Τερματισμός της εγγύησης και της επιδότησης επιτοκίου.

Η επιδότηση του επιτοκίου για εγκριθέντα δάνεια, θα πληρώνεται μετά το τέλος εκάστου έτους απευθείας προς τις τράπεζες. Για τον υπολογισμό του ύψους της επιδότησης θα λαμβάνεται υπόψη η ημερομηνία απόσυρσης του δανείου και το πρόγραμμα αποπληρωμής του που θα αναφέρεται στη σχετική συμφωνία που θα υπογράψει η επιχείρηση με την τράπεζα της.

Στις περιπτώσεις όπου παρουσιάζονται καθυστερήσεις πέραν των τριών μηνιαίων δόσεων, όπως αυτές καθορίζονται στη Συμφωνία δανείου, τότε η επιδότηση του επιτοκίου θα τερματίζεται για ολόκληρο το δάνειο μέχρις ότου ο οφειλέτης συμμορφωθεί πλήρως με το χρονοδιάγραμμα αποπληρωμής του δανείου του.

Στις περιπτώσεις μη συμμόρφωσης των οφειλετών με το πρόγραμμα αποπληρωμής των δανείων τους εντός τριάντα ημερών από την ημερομηνία που παρουσιάζεται η τέταρτη καθυστερημένη δόση, εκτός από τον τερματισμό της επιδότησης του επιτοκίου, θα ζητείται από τις τράπεζες να απαιτούν την άμεση εξόφληση ολόκληρου του δανείου και να προωθούν νομικά μέτρα εναντίον τους και των άλλων εγγυητών τους, πριν υποβάλουν την απαίτηση τους στην Κυβέρνηση - εγγυητή. Η Κυβέρνηση μετά την υποβολή της απαίτησης της τράπεζας θα τακτοποιεί την υποχρέωση της αμέσως μετά την πάροδο 12 μηνών ανεξάρτητα του εάν εκδόθηκε ή όχι η απόφαση του δικαστηρίου. Αμέσως μετά την πληρωμή οποιουδήποτε ποσού προς την τράπεζα, η Κυβέρνηση θα προχωρεί στη λήψη νομικών μέτρων εναντίον της επιχείρησης και των μετόχων ή άλλων εγγυητών της για είσπραξη του ποσού που πλήρωσε ως εγγυητής, περιλαμβανομένων και τόκων από την ημερομηνία που πλήρωσε ως εγγυητής την τράπεζα.

Διαδικασία υποβολής και εξέτασης των αιτήσεων

- i) Οι αιτήσεις από τους ενδιαφερόμενους επιχειρηματίες θα πρέπει να υποβάλλονται απαραίτητα μέσω των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων που προτίθενται να τους παραχωρήσουν δάνεια. Οι ενδιαφερόμενοι θα συμπληρώνουν το σχετικό έντυπο αίτησης που θα εξασφαλίζουν από το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, θα το παραδίδουν στην τράπεζα τους, η οποία αφού συμπληρώνει το μέρος που την αφορά θα το υποβάλλει στην αρμόδια Υπηρεσία του Υπουργείου.
- ii) Η αρμόδια Υπηρεσία του Υπουργείου θα αξιολογεί κάθε αίτηση και θα την υποβάλλει μαζί με τις απόψεις - παρατηρήσεις της στη Συμβουλευτική Επιτροπή. Κατά τη συζήτηση κάθε αίτησης θα καλούνται για τυχόν πρόσθετες εξηγήσεις, οι ίδιοι οι αιτητές και εκπρόσωπος της τράπεζας τους.
- iii) Οι εισηγήσεις της Συμβουλευτικής Επιτροπής θα διαβιβάζονται για τελική έγκριση στους Υπουργούς Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και Οικονομικών και για το αποτέλεσμα θα πληροφορούνται γραπτώς ο ίδιος ο αιτητής όσο και η τράπεζα του.

Διευκρινίζεται ότι οποιαδήποτε απόφαση ή δέσμευση της τράπεζας να παραχωρήσει δάνειο σε επιχείρηση, δεν δεσμεύει με κανένα τρόπο την Κυβέρνηση να της παραχωρήσει κυβερνητική εγγύηση.

Συμφωνίες και "Εγγραφα

Για τις περιπτώσεις που εγκρίνεται παραχώρηση κυβερνητικής εγγύησης θα συνομολογούνται και υπογράφονται τα ακόλουθα:

- (i) Συμφωνία Δανείου τακτής προθεσμίας μεταξύ της επιχείρησης και της τράπεζας για ποσό που θα ισούται με το ποσό της κυβερνητικής εγγύησης. Στη Συμφωνία, εκτός από το ποσό, θα αναφέρεται ο σκοπός χορήγησης του δανείου, το επιτόκιο, η περίοδος και η μηνιαία δόση αποπληρωμής του και οι άλλοι εγγυητές του (εκτός της Κυβέρνησης) που στην περίπτωση εταιρειών θα είναι όλοι οι μέτοχοι ενώ στην περίπτωση προσωπικών επιχειρήσεων ένας εγγυητής για κάθε £5.000 δάνειο.
- (ii) Εγγυητήριο Έγγραφο που θα υπογράφεται από τον Υπουργό Οικονομικών. Στο έγγραφο αυτό, μεταξύ άλλων, θα αναφέρεται το όνομα της Τράπεζας που θα παραχωρήσει το δάνειο, το όνομα της επιχείρησης προς την οποία θα παραχωρηθεί το δάνειο, το ποσό και το σκοπό του δανείου που θα εγγυηθεί η Κυβέρνηση. Το εγγυητήριο έγγραφο θα υπογράφεται από τον Υπουργό Οικονομικών μετά την υπογραφή της Συμφωνίας Δανείου, αντίγραφο της οποίας θα αποστέλλεται στο Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

Υποχρεώσεις των τραπεζών

- i) Οι τράπεζες δεν θα παραχωρούν κανένα δάνειο ή μέρος του πριν την υπογραφή του εγγυητηρίου εγγράφου.
- ii) Θα ενημερώνουν γραπτώς το Υπουργείο για την/τις ημερομηνία/ίες απόσυρσης του εγγυημένου από την Κυβέρνηση δανείου.
- iii) Θα ενημερώνουν γραπτώς το Υπουργείο με τριμηνιαίες καταστάσεις για τις δόσεις του δανείου που πληρώθηκαν, για τυχόν καθυστερήσεις, για το υπόλοιπο, και τυχόν άλλες παρατηρήσεις.
- iv) Εντός 15 ημερών από την ημερομηνία της επιστολής του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, με την οποία θα απαιτείται η πλήρης αποπληρωμή του δανείου που είναι εγγυημένο από την Κυβέρνηση, η τράπεζα οφείλει να συμμορφωθεί, διαφορετικά θα πρέπει με γραπτή επιστολή της να απαλλάξει την Κυβέρνηση από οποιαδήποτε υποχρέωση που πηγάζει από την εγγύηση της.

Υποχρεώσεις Επιχειρήσεων

Οι επιχειρήσεις που θα εξασφαλίζουν δάνεια με την εγγύηση της Κυβέρνησης θα αναλαμβάνουν δέσμευση ότι θα ενημερώνουν το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και θα του υποβάλλουν τυχόν στοιχεία και πληροφορίες να τους ζητηθούν σχετικά με την ομαλή λειτουργία της επιχείρησης τους και την αποπληρωμή του εγγυημένου από την Κυβέρνηση δανείου τους, περιλαμβανομένων και των εξηλεγμένων οικονομικών τους λογαριασμών.

Επίσης, εξουσιοδοτημένοι Λειτουργοί του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού θα έχουν το δικαίωμα να επισκέπτονται τα υποστατικά και επιθεωρούν τη λειτουργία των επιχειρήσεων που δανειοδοτήθηκαν με την εγγύηση της Κυβέρνησης.

Ερμηνείες – Θεσμοί

Όπου παρουσιάζεται πρόβλημα ερμηνείας των όρων του Σχεδίου ή ανάγκη για εισαγωγή συμπληρωματικής πρόνοιας ή θεσμού, οι Υπουργοί Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και Οικονομικών, θα έχουν την εξουσία να δίδουν

τέτοιες ερμηνείες και να εισάγουν συμπληρωματικές πρόνοιες ή θεομούς μετά από σχετικές εισηγήσεις της αρμόδιας Συμβουλευτικής Επιτροπής.

1.1.5. Τουριστική Πολιτική

Ο τουρισμός αποτελεί ένα από τους ζωτικότερους τομείς της οικονομίας. Για την αναβάθμιση της ποιότητας και ελκυστικότητας του τουριστικού προϊόντος και την περαιτέρω ανάπτυξη του τομέα, το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε τη Στρατηγική Τουριστικής Ανάπτυξης. Το Σχέδιο αυτό συζητήθηκε προηγουμένως με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς και τα πολιτικά κόμματα και έτυχε ευρύτατης αποδοχής, μια και οι θέσεις και απόψεις όλων των φορέων λήφθηκαν σοβαρά υπόψη στην τελική διατύπωση του Σχεδίου.

Για την υλοποίηση του Σχεδίου υποβάλλεται Έκθεση στο Υπουργικό Συμβούλιο ανά τετράμηνο, η οποία κοινοποιείται και στη Βουλή των Αντιπροσώπων.

Μεγάλα έργα που προωθούνται είναι οι Μαρίνες και τα Γήπεδα Γκολφ. Προωθείται νέα πολιτική η οποία θα δώσει τα αναγκαία κίνητρα για επενδύσεις από τον ιδιωτικό τομέα, για τους δυο αυτούς τομείς. Τα έργα αυτά θα συμβάλουν αποφασιστικά στον εμπλουτισμό του τουριστικού προϊόντος, στην ποιοτική αναβάθμιση του και στην επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου.

Για αντιμετώπιση του προβλήματος της εποχικότητας του τουριστικού μας προϊόντος, προωθούνται επίσης νέες μορφές τουρισμού όπως ο αθλητικός και ο συνεδριακός τουρισμός με τη δημιουργία της αναγκαίας υποδομής. Επιπρόσθετα με την επιχορήγηση ή/και διοργάνωση διαφόρων εκδηλώσεων γίνεται προσπάθεια για προβολή της ιστορίας και του πολιτισμού της χώρας μας.

1.1.5.1. Αθλητικός Τουρισμός

- (i) Υλοποιείται με γοργό ρυθμό το Τριετές Σχέδιο Δράσης 2005 - 2008, το οποίο εγκρίθηκε από Υπουργική Επιτροπή στις 31.8.2004. Περιλαμβάνει αθλητική υποδομή προτεραιότητας που θα δημιουργηθεί σε όλες τις επαρχίες, ύψους £8 εκ.
- (ii) Ολοκληρώθηκε πρόσφατα το ολυμπιακών προδιαγραφών κολυμβητήριο Γεροσκήπου και οι σύγχρονες εγκαταστάσεις στίβου στην Πέγεια.
- (iii) Λειτουργεί σχέδιο κινήτρων για διοργάνωση σημαντικών αθλητικών συναντήσεων στην Κύπρο, το οποίο σύντομα θα επεκταθεί και για ενθάρρυνση προπόνησης ποδοσφαιρικών ομάδων στην Κύπρο.
- (iv) Φιλοξενήθηκαν στην Κύπρο για προετοιμασία για τους Ολυμπιακούς Αγώνες αθλητές από το Ηνωμένο Βασίλειο, την Ιρλανδία, Ολλανδία, Βέλγιο, Σουηδία κ.α.

1.1.5.2. Τουρισμός για γκολφ

Η κυβέρνηση προσδίδει μεγάλη σημασία σε αυτή τη μορφή τουρισμού διότι εκτιμάται ότι βοηθά στην αντιμετώπιση του προβλήματος της εποχικότητας. Για το σκοπό αυτό, με Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ορίστηκε πενταμελής Υπουργική Επιτροπή για να επεξεργασθεί την πολιτική σε σχέση με τη ενθάρρυνση της δημιουργίας επιπρόσθετων γηπέδων γκολφ, διεθνών προδιαγραφών, από τον ιδιωτικό τομέα σε διάφορες περιοχές της Κύπρου

1.1.5.3. Ναυτικός Τουρισμός – Μαρίνες

Η αξιολόγηση των προσφορών που υποβλήθηκαν για τις Μαρίνες Αγίας Νάπας, Λάρνακας και Λεμεσού, βρίσκεται στο τελικό στάδιο.

1.1.5.4. Καζίνο

Με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, ο Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού (ΚΟΤ) έχει προκηρύξει προσφορές για διεξαγωγή δύο ξεχωριστών μελετών, από τις οποίες η μία θα εξετάσει τις οικονομικές και τουριστικές επιπτώσεις από την ενδεχόμενη ίδρυση καζίνων και η άλλη, τις κοινωνικές.

1.1.5.5. Συνεδριακός Τουρισμός

Ολοκληρώθηκε η μελέτη για το Συνεδριακό Τουρισμό και μελετώνται οι εισηγήσεις που περιλαμβάνονται σε αυτή μεταξύ των οποίων και η πρόταση για ίδρυση Convention Bureau.

- (i) Συστάθηκε εξειδικευμένη υπηρεσία στον ΚΟΤ για υλοποίηση σχεδίου δράσης για το Συνεδριακό Τουρισμό.
- (ii) Με χρηματοδότηση του ΚΟΤ γίνεται ειδική μελέτη για τη δημιουργία συνεδριακού κέντρου στη Λεμεσό.

1.1.5.6. Αγροτουρισμός

Ο ΚΟΤ ανέλαβε την υλοποίηση διαφόρων ενεργειών, έναντι δαπάνης €4,7εκ., οι οποίες συνχρηματοδοτούνται κατά 50% περίπου από το Ευρωπαϊκό Διαρθρωτικό Ταμείο περιφερειακής Ανάπτυξης.

Οι ενέργειες αυτές αφορούν τη δημιουργία και οργάνωση ποδηλατικών και θεματικών πολιτιστικών διαδρομών, καθώς επίσης και προβολή του τουρισμού της υπαίθρου.

1.1.5.7. Πολιτιστικός Τουρισμός

Με την στήριξη του ΚΟΤ διοργανώθηκαν σημαντικές πολιτιστικές εκδηλώσεις, με πλούσιο περιεχόμενο, σε όλες τις τουριστικές περιοχές και την ύπαιθρο.

Ο ΚΟΤ αποφάσισε να στηρίξει μεγάλες εκδηλώσεις όπως:

- Ευρωπαϊκή Μπιενάλε Manifesta
- Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Culture 2000, με επιστέγασμα τη δημιουργία Μουσείου Σταυροφοριών στο Κάστρο Κολοσσίου.

Σύντομα θα εγκαινιασθεί η Διαδρομή Αφροδίτη, με εκδηλώσεις και ξεναγήσεις στους αρχαιολογικούς χώρους και μουσεία που περιλαμβάνονται στη Διαδρομή.

1.1.5.8. Αναθεώρηση θεσμικού πλαισίου για τα τουριστικά καταλύματα

Ετοιμάστηκε ολοκληρωμένη πρόταση από τον ΚΟΤ η οποία προβλέπει για εισαγωγή ποιοτικών κριτηρίων στο σύστημα κατάταξης ξενοδοχείων, την εισαγωγή νέων μορφών καταλυμάτων, την εκλογίκευση των κατηγοριών και την απλοποίηση των διαδικασιών έγκρισης αιτήσεων. Η πρόταση συζητείται με τους φορείς ξενοδοχειακής βιομηχανίας.

1.1.5.9. Ανάπτυξη αγορών προτεραιότητας

- (i) Στήριξη των οργανωτών ταξιδιών σε όλες τις τουριστικές αγορές.
- (ii) Ο ΚΟΤ συνέβαλε στην άμεση λειτουργία αποτελεσματικού συστήματος θεώρησης διαβατηρίων από τη Ρωσία και άλλες χώρες.
- (iii) Στήριξη με αυξημένα κονδύλια των αγορών της Ελλάδας, Βόρειων Χωρών, Γαλλίας και Ιταλίας.
- (iv) Ιδρύθηκαν νέα γραφεία του ΚΟΤ στη Φιλανδία και Ντουπάι.
- (v) Σημαντική προώθηση των αγορών της Ουγγαρίας και της Τσεχίας.

- (vi) Νέος ρόλος του ΚΟΤ.
- (vii) Ολοκληρώθηκαν οι διαβουλεύσεις με τις συντεχνίες, το προσωπικό Οργανισμού, τον ιδιωτικό τομέα και τα εμπλεκόμενα κυβερνητικά τμήματα
- (viii) Μελετήθηκε με τα αρμόδια κυβερνητικά τμήματα μια σειρά από θέματα τα οποία είναι δυνατό να αναληφθούν από τον Δημόσιο Τομέα.

Ως αποτέλεσμα τούτου:

- I. Λήφθηκε Απόφαση από το Υπουργικό Συμβούλιο με την οποία καταργείται η καταβολή του 3% στον ΚΟΤ και ενσωματώνεται στο ΦΠΑ.
- II. Μελετάται από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού η εισήγηση του ΚΟΤ για υπαγωγή της Σχολής Ξεναγών στο υπό ίδρυση Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου.
- III. Ολοκληρώθηκαν οι διαβουλεύσεις με το Τμήμα Πολεοδομίας και το Υπουργείο Εσωτερικών σε ότι αφορά το θέμα της διαδικασίας έγκρισης σχεδίων.
- IV. Ο ΚΟΤ εκσυγχρονίζεται υιοθετώντας απλοποιημένες διαδικασίες και επεκτείνοντας τη μηχανογράφηση των υπηρεσιών του, με στόχο την επίτευξη περισσότερης ευελιξίας και αποτελεσματικότητας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 : ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΧΟΡΗΓΙΕΣ

2.1. ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

2.1.1. Σκοπός

Το Σχέδιο αποσκοπεί στην υποστήριξη, ανάπτυξη και προώθηση επιχειρήσεων του μεταποιητικού τομέα που ασχολούνται με την μεταποίηση προϊόντων που περιλαμβάνονται στον Πίνακα του Παραρτήματος Ι της Συνθήκης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εξαιρουμένων:

(α) των επιχειρήσεων που ασχολούνται με την παραγωγή / επεξεργασία προϊόντων που καλύπτονται από το Πρόγραμμα για την Ενθάρρυνση της Βελτίωσης και Ανάπτυξης της Μεταποίησης και Εμπορίας Γεωργικών Προϊόντων (όπως αυτά φαίνονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι) και

(β) των επιχειρήσεων που ασχολούνται με την παραγωγή / επεξεργασία αλιευτικών προϊόντων που καλύπτονται από τα Σχέδια του Τμήματος Αλιείας.

Η υποστήριξη των πιο πάνω υφιστάμενων ή νέων επιχειρήσεων αφορά την παροχή κυβερνητικών χορηγιών για επενδύσεις που θα υλοποιήσουν (αγοράσουν) σε καινούργια μηχανήματα ή/και εξοπλισμό και τεχνογνωσία. Το Σχέδιο στοχεύει στην αύξηση της παραγωγικότητας ή/ και εκσυγχρονισμό του συστήματος παραγωγής, διοίκησης, οργάνωσης και ελέγχου των επιχειρήσεων, στη δημιουργία απασχόλησης και στην παραγωγή νέων προϊόντων για ικανοποίηση των αναγκών της αγοράς.

ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ επιχείρηση σημαίνει την επιχείρηση η οποία κατά το έτος που προηγήθηκε του έτους της ημερομηνίας υποβολής αίτησης της στα πλαίσια του εν λόγω Σχεδίου εξασκούσε μεταποιητική δραστηριότητα με τη χρήση μηχανημάτων και εξοπλισμού άλλων από τα μηχανήματα και εξοπλισμό που περιλαμβάνει η αίτηση της για εξασφάλιση χορηγίας.

ΝΕΑ επιχείρηση σημαίνει την επιχείρηση η οποία θα αρχίσει να ασχολείται με μεταποιητικές δραστηριότητες με την χρήση των μηχανημάτων και εξοπλισμού που περιλαμβάνονται στην αίτηση της για εξασφάλιση χορηγίας.

2.1.2. Περίοδος Εφαρμογής του Προγράμματος

Το Σχέδιο εφαρμόζεται ετήσια αρχής γενομένης από το 2004 και οι αιτήσεις από τους δικαιούχους υποβάλλονται κατά την συγκεκριμένη περίοδο εκάστου έτους που ανακοινώνεται από το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

2.1.3. Όργανα υλοποίησης του προγράμματος

2.1.3.1. Αρμόδια Υπηρεσία

Ως αρμόδια Υπηρεσία για την υλοποίηση του Σχεδίου, ορίζεται η Υπηρεσία Βιομηχανικής Ανάπτυξης του Υπουργείου η οποία αναλαμβάνει την ευθύνη και τις αρμοδιότητες από την προκήρυξη του Σχεδίου μέχρι την καταβολή των επιχορηγήσεων και στη συνέχεια την παρακολούθηση των επιχορηγηθέντων

επιχειρήσεων για μια πενταετία από την ημερομηνία αγοράς των μηχανημάτων/εξοπλισμού.

Η Υπηρεσία διενεργεί τον έλεγχο όλων των υποβληθέντων προτάσεων για να διαπιστώνεται κατά πόσο αυτές πληρούν τις τυπικές πρόνοιες και προϋποθέσεις του Σχεδίου, προβαίνει στην αξιολόγηση των οικονομικών στοιχείων της κάθε επιχείρησης, διενεργεί επί τόπου έλεγχο των μηχανημάτων /εξοπλισμού που περιλαμβάνονται στην αίτηση, βοηθά την Επιτροπή Βαθμολόγησης των αιτήσεων στο έργο της, ελέγχει τα αποδεικτικά στοιχεία στις περιπτώσεις των αιτήσεων που τυγχάνουν έγκρισης για να καταστεί δυνατή η πληρωμή της χορηγίας και αναλαμβάνει την πιστή τήρηση όλων των διαδικασιών που προβλέπονται στο Σχέδιο.

Η Υπηρεσία του Υπουργείου ετοιμάζει ετήσια έκθεση για την εφαρμογή του Σχεδίου, η οποία αφού εγκριθεί από τον Διευθυντή της Υπηρεσίας, αποστέλλεται στο Γενικό Ελεγκτή και Γενικό Λογιστή της Δημοκρατίας, στα Υπουργεία που συμμετέχουν στην Επιτροπή Αξιολόγησης και στον Έφορο Δημοσίων Ενισχύσεων.

2.1.3.2. Επιτροπή Βαθμολόγησης

Οι βαθμολογήσεις των υποβαλλομένων προτάσεων διενεργούνται από την Συμβουλευτική Επιτροπή Χορηγιών η οποία απαρτίζεται από:

ένα εκπρόσωπο της Υπηρεσίας Βιομηχανικής Ανάπτυξης του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού (Πρόεδρος)

ένα εκπρόσωπο της Υπηρεσίας Τεχνολογίας του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού

ένα εκπρόσωπο της Υπηρεσίας Εμπορίου του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού

οι οποίοι θα ορίζονται για το σκοπό αυτό από το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού. Η Συμβουλευτική Επιτροπή βαθμολογεί τις αιτήσεις με βάση τα κριτήρια αξιολόγησης και υποβάλλει τα αποτελέσματα της για επικύρωση στο Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

Η Επιτροπή κατά τις συνεδρίες της έχει απαρτία όταν παρευρίσκονται και τα τρία μέλη της. Στο έργο της υποστηρίζεται με δύο λειτουργούς της Υπηρεσίας Βιομηχανικής Ανάπτυξης.

Η Συμβουλευτική Επιτροπή κατά την εξέταση των αιτήσεων μπορεί να καλεί εκπροσώπους άλλων κυβερνητικών υπηρεσιών και τους ίδιους τους αιτητές για πρόσθετες πληροφορίες και εξηγήσεις.

2.1.4. Γενικό πλαίσιο υλοποίησης του προγράμματος

ι. Τα στάδια υλοποίησης του Σχεδίου είναι

- Η υποβολή αιτήσεων για συμμετοχή στο Σχέδιο. Η περίοδος υποβολής των αιτήσεων ανακοινώνεται δια των μέσων μαζικής ενημέρωσης.
- Η εξέταση, αξιολόγηση και βαθμολόγηση των υποβαλλομένων αιτήσεων.
- Η επικύρωση από το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού των αιτήσεων που έχουν εξασφαλίσει την απαραίτητη βαθμολογία για να τύχουν επιχορήγησης.
- Ο οικονομικός και φυσικός έλεγχος των επενδύσεων

- Η καταβολή των επιδοτήσεων στους δικαιούχους
 - Οι αιτήσεις που θα ενταχθούν στο σχέδιο και θα εξασφαλίσουν χορηγία, θα είναι αυτές με την ψηλότερη βαθμολογία ακολουθώντας τον κατάλογο των υποψηφίων για ένταξη τους στο σχέδιο μέχρις εξάντλησης του εγκεκριμένου ετήσιου προϋπολογισμού που αφορά το συγκεκριμένο σχέδιο.
- ii. Προτάσεις (αιτήσεις) με βαθμολογία χαμηλότερη των 60 βαθμών δεν μπορούν να τύχουν επιχορήγησης.

2.1.5. Προϋποθέσεις συμμετοχής

- i. Δικαίωμα συμμετοχής στο πρόγραμμα έχουν υφιστάμενες ή νέες επιχειρήσεις του Μεταποιητικού Τομέα που ασχολούνται με την μεταποίηση προϊόντων που περιγράφονται στην παράγραφο 1 «Σκοπός» του παρόντος Σχεδίου και θα επενδύσουν σε μηχανήματα, εξοπλισμό και μεταφορά τεχνογνωσίας.
- ii. Το ελάχιστο ύψος της προτεινόμενης επένδυσης (επιλέξιμες δαπάνες) για κάθε περίοδο υποβολής των αιτήσεων (έκαστο έτος) ορίζεται στις £10.000.
- iii. Επιχείρηση που εγκρίθηκε για οποιαδήποτε επιχορήγηση από άλλο Σχέδιο / Πρόγραμμα για τα ίδια μηχανήματα / εξοπλισμό ή αγορά τεχνογνωσίας δεν δικαιούται χορηγία από το εν λόγω πρόγραμμα, εκτός και αν το ύψος της χορηγίας για το οποίο εγκρίθηκε είναι χαμηλότερο από το προβλεπόμενο στο εν λόγω πρόγραμμα. Σε τέτοια περίπτωση και εφ' όσον πληροί όλες τις πρόνοιες του προγράμματος δικαιούται τη διαφορά της επιχορήγησης

2.1.6. Ύψος Χορηγίας

Το ύψος της χορηγίας ανέρχεται στο 30% πάνω στο κόστος των επιλέξιμων δαπανών της επένδυσης για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και 20% για τις μεγάλες επιχειρήσεις με ανώτατο ποσό χορηγίας για τις μικρές £300.000 και για τις μεσαίες και μεγάλες £600.000, ανά τριετία. Η πρώτη τριετία εφαρμογής του Σχεδίου είναι η περίοδος των ετών 2004 - 2006.

Η χορηγία θα παραχωρείται μετά τον έλεγχο των σχετικών αποδεικτικών στοιχείων αγοράς των μηχανημάτων, εξοπλισμού και της τεχνογνωσίας και αφού αυτά ελεγχθούν και επιθεωρηθούν στον τόπο εγκατάστασης τους.

Το κόστος των μηχανημάτων ή/και του εξοπλισμού πάνω στο οποίο θα υπολογίζεται η χορηγία σημαίνει την τιμή CIF όταν αυτά εισάγονται από την ίδια την επιχείρηση, ή την τιμή αγοράς (τιμολογίου) όταν αυτά αγοράζονται από την ντόπια αγορά. Οποιαδήποτε άλλα έξοδα περιλαμβανομένου και του ΦΠΑ δεν θα λαμβάνονται υπόψη για σκοπούς υπολογισμού της χορηγίας.

2.1.7. Επιλέξιμες Δαπάνες

Οι επιλέξιμες δαπάνες που λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό της χορηγίας είναι:

α) Καινούργια μηχανήματα και εξοπλισμός

Για τους σκοπούς του Σχεδίου ο πιο πάνω ορισμός σημαίνει τα μηχανήματα και τον εξοπλισμό (περιλαμβανομένων εργαλείων, ηλεκτρονικών υπολογιστών και λογισμικού) που χρησιμοποιούνται στις δραστηριότητες αποθήκευσης πρώτων υλών, στο σχεδιασμό, παραγωγή, συσκευασία και έλεγχο ποιότητας των

προϊόντων, στο σύστημα διοίκησης, οργάνωσης και ελέγχου της επιχείρησης. Κατ' εξαίρεση για τις επιχειρήσεις που ασχολούνται με την επεξεργασία, συσκευασία και παραγωγή τροφίμων και ποτών οι εξειδικευμένες επενδύσεις τοίχων, πατωμάτων, οροφών κλπ. στους χώρους παραγωγής περιλαμβάνονται στον πιο πάνω ορισμό. Περιλαμβάνονται επίσης ψυγεία και ψυκτικοί θάλαμοι (εκτός των οικοδομικών εργασιών) για την αποθήκευση πρώτων υλών και των τελικών προϊόντων τους.

Στις περιπτώσεις ιδιοκατασκευών ως επιλέξιμη δαπάνη είναι μόνο το πραγματικό κόστος των υλικών κατασκευής.

Ο ορισμός «καινούργια μηχανήματα και εξοπλισμός» δεν περιλαμβάνει:

- Καινούργια μηχανήματα ή εξοπλισμό της ίδιας τεχνολογίας με υφιστάμενα μηχανήματα της ίδιας επιχείρησης ή μηχανήματα που αποτελούν συνήθη αντικατάσταση υφισταμένων μηχανημάτων.
- Μεταχειρισμένα ή επισκευασμένα μηχανήματα και εξοπλισμό ή/και ανταλλακτικά για επιδιόρθωση υφισταμένων μηχανημάτων.
- Μηχανοκίνητα οχήματα πάσης φύσης εξαιρουμένων των περνοφόρων (fork-lifts).
- Έξοδα εγκατάστασης, τοποθέτησης, ηλεκτρικές εγκαταστάσεις και πάσης φύσης καλωδιώσεις τηλεπικοινωνιακών μέσων, περιλαμβανομένων αυτών για ηλεκτρονικούς υπολογιστές.
- Ψυγεία, βιτρίνες και άλλα που αφορούν τη λιανική πώληση.
- Αναλώσιμα εργαλεία και εξαρτήματα.
- Αυτοτελές μηχάνημα ή εργαλείο ή άλλος εξοπλισμός του οποίου η αξία είναι χαμηλότερη των £200.

β) Μεταφορά τεχνογνωσίας

Σημαίνει κάθε επένδυση για μεταφορά τεχνολογίας, μέσω της απόκτησης δικαιωμάτων ευρεσιτεχνίας, άδειας εκμετάλλευσης, τεχνογνωσίας ή τεχνικών γνώσεων, που δεν είναι κατοχυρωμένες με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας.

Διευκρινίσεις

- Δεν περιλαμβάνεται ο Φ.Π.Α. σε οποιαδήποτε κατηγορία δαπανών, καθώς δεν θεωρείται επιλέξιμη δαπάνη.
- Δεν θεωρείται επιλέξιμη οποιαδήποτε δαπάνη πραγματοποιήθηκε πριν από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης.
- Τα μηχανήματα και ο εξοπλισμός που προμηθεύεται η επιχείρηση στα πλαίσια του Σχεδίου πρέπει να είναι καινούργιος.
- Για όλες τις δαπάνες απαραίτητα παραστατικά θεωρούνται τα εξοφλημένα τιμολόγια πώλησης. Στις περιπτώσεις μακροπρόθεσμης (πέραν του έτους) περιόδου αποπληρωμής των επενδύσεων, αντί απόδειξης εξόφλησης μπορεί να γίνεται αποδεκτή η διασφαλισμένη τραπεζική εγγύηση αποπληρωμής.
- Το ύψος της δαπάνης για υλοποίηση των επενδύσεων πέραν της δημόσιας χορηγίας θα καλύπτεται με συνεισφορά των δικαιούχων του Σχεδίου η οποία δεν μπορεί να είναι χαμηλότερη από το 25%.

2.1.8.Υποβολή Αιτήσεων

Οι ενδιαφερόμενοι αιτητές μπορούν να υποβάλλουν τις αιτήσεις τους μόνο ταχυδρομικά με συστημένη επιστολή στην διεύθυνση : **Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, 1421 Λευκωσία, με την ένδειξη "**

Συμπληρωματικό Σχέδιο για την Μεταποίηση Γεωργικών Προϊόντων " πάνω σε ειδικό έντυπο που θα εξασφαλίζουν από το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

- Το Έντυπο Υποβολής της αίτησης θα πρέπει να είναι πλήρως συμπληρωμένο και να επισυνάπτονται όλα τα δικαιολογητικά έγγραφα που ζητούνται σ' αυτό.
- Οι ενδιαφερόμενοι θα πρέπει να κρατήσουν αντίγραφο του Εντύπου υποβολής της αίτησης τους.
- Έντυπο υποβολής αίτησης που ταχυδρομείται μετά τη καταληκτική ημερομηνία που ορίζεται στη δημόσια πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος, θεωρείται εκπρόθεσμο και δεν θα εξετάζεται.
- Κάθε επιχείρηση μπορεί να υποβάλει μια αίτηση για κάθε περίοδο εφαρμογής του Σχεδίου εντός της καθορισμένης περιόδου που θα ανακοινώνεται.
- Επίσης για κάθε περίοδο εφαρμογής του Σχεδίου και εντός της καθορισμένης περιόδου υποβολής των αιτήσεων κάθε επιχείρηση έχει το δικαίωμα να υποβάλει μία φορά με συστημένη επιστολή τυχόν πρόσθετα μηχανήματα ή εξοπλισμό ή άλλες επενδύσεις που καλύπτει το Σχέδιο.
- Σε περίπτωση κατά την οποία η αίτηση περιλαμβάνει ή συνοδεύεται με παραπλανητικά στοιχεία και πληροφορίες, αυτή θα απορρίπτεται αμέσως.

Τονίζεται ότι οι αιτήσεις από ενδιαφερόμενους θα εξετάζονται μόνο αν υποβάλλονται πριν την υλοποίηση της επένδυσης.

2.1.9.Υλοποίηση των Επενδύσεων

- Οι επιχειρήσεις μπορούν να προχωρούν στην υλοποίηση των επενδύσεων μετά την υποβολή των αιτήσεων τους και σύμφωνα πάντα με το επενδυτικό πρόγραμμα που δηλώνουν, και να τις ολοκληρώνουν το αργότερο μέχρι το τέλος του έτους κατά το οποίο υπόβαλαν την αίτηση τους.
- Για τους σκοπούς του Προγράμματος η ημερομηνία υλοποίησης της επένδυσης θεωρείται:
 1. Για τα μηχανήματα - εξοπλισμό που εισάγει η αιτήτρια επιχείρηση από το εξωτερικό η ημερομηνία εκτελώνισης τους.
 2. Για τα μηχανήματα – εξοπλισμό που προμηθεύεται η επιχείρηση από την εγχώρια αγορά ή για την αγορά τεχνογνωσίας, η ημερομηνία του τιμολογίου του προμηθευτή.
- Νοείται ότι η πιστοποίηση υλοποίησης όλων των επενδύσεων θα γίνεται και με φυσικό έλεγχο που θα διενεργούν οι λειτουργοί της Υπηρεσίας στα υποστατικά των επιχειρήσεων.
- Ανεξάρτητα από το πότε θα εξετασθούν οι αιτήσεις από την αρμόδια Επιτροπή οι περιπτώσεις που θα εγκρίνονται για χορηγία θα πρέπει να έχουν εξοφλήσει πλήρως τα μηχανήματα ή/και τον εξοπλισμό που αφορούν την επένδυση, έτσι ώστε να αποτελούν ιδιοκτησία των επιχειρήσεων που εγκρίθηκαν για χορηγία.

2.1.10. Έλεγχος – Εγγυήσεις

- Από όσους εγκρίνεται χορηγία θα απαιτείται όπως υποβάλλουν όλα τα αποδεικτικά στοιχεία που θα δικαιολογούν το ακριβές κόστος της επένδυσης.

- Πριν την παραχώρηση της χορηγίας θα υπογράφεται μεταξύ της επιχείρησης και του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού σχετική ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΠΑΡΟΧΗΣ ΧΟΡΗΓΙΑΣ, με την οποία μεταξύ άλλων η επιχείρηση δεσμεύεται ότι θα συνεχίσει να λειτουργεί και χρησιμοποιεί τα επιχορηγηθέντα μηχανήματα ή εξοπλισμό τουλάχιστο για πέντε χρόνια, από την ημερομηνία αγοράς τους. Τις δεσμεύσεις και υποχρεώσεις της επιχείρησης θα εγγυούνται άλλα δύο φυσικά πρόσωπα. Σε περίπτωση διακοπής της λειτουργίας της μονάδας πριν τα πέντε χρόνια ή εάν κατά τη διάρκεια της εν λόγω περιόδου η επιχείρηση αποξενωθεί των μηχανημάτων ή/και του εξοπλισμού χωρίς την προηγούμενη έγκριση του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού η οποία θα δίδεται μόνο σε πολύ εξαιρετικές περιπτώσεις, θα επιστρέφεται ολόκληρο το ποσό της χορηγίας εντόκως με ετήσιο επιτόκιο 5%.

Κατά την περίοδο των πέντε ετών εξουσιοδοτημένοι λειτουργοί του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού θα έχουν το δικαίωμα να επισκέπτονται ελεύθερα τα υποστατικά της επιχείρησης προς επιθεώρηση των μηχανημάτων / εξοπλισμού ή την εκμετάλλευση της τεχνογνωσίας που έτυχαν χορηγίας και να ζητούν πληροφορίες σχετικά μ' αυτά.

2.1.11. Κριτήρια αξιολόγησης των αιτήσεων

2.1.11.1. Για υφιστάμενες επιχειρήσεις

- i) Οικονομικά αποτελέσματα των δραστηριοτήτων της επιχείρησης βάσει αριθμοδεικτών που θα εξάγονται από τους εξηλεγμένους οικονομικούς λογαριασμούς των επιχειρήσεων για τα δύο έτη που προηγήθηκαν του έτους εντός του οποίου υποβλήθηκε η αίτηση (Βαρύτητα 15%).
- ii) Οργανωτική και διοικητική δομή της επιχείρησης (Βαρύτητα 10%)

Λαμβάνονται υπόψη

- Η καταλληλότητα της οργανωτικής δομής και στελέχωσης στους τομείς της διοίκησης, παραγωγής, πωλήσεων και εμπορίας – marketing.
- Η καταλληλότητα του συστήματος της παραγωγικής διαδικασίας και ο προγραμματισμός του συστήματος ελέγχου.
- Η ύπαρξη εκπαιδευμένου προσωπικού ή η δυνατότητα εκπαίδευσης προσωπικού για την λειτουργία και σωστή αξιοποίηση της νέας επένδυσης.
- Η εξασφάλιση προτύπων και εφαρμογή τους στο τομέα της οργάνωσης – διοίκησης – παραγωγής – ελέγχου ποιότητας – πωλήσεων και εμπορίας.
- Η χρησιμοποίηση ηλεκτρονικών υπολογιστών και λογισμικού από την επιχείρηση.
- Η εκπαίδευση του προσωπικού της επιχείρησης και η συνεχής ενημέρωση του για την εξέλιξη της τεχνολογίας στους τομείς της δραστηριότητας της.

- iii) Βιωσιμότητα της επένδυσης (Βαρύτητα 20%)

Λαμβάνονται υπόψη

- Τα αποτελέσματα της τεχνοοικονομικής μελέτης που θα υποβάλλεται, τα προϊόντα που θα παράγονται και οι δυνατότητες προώθησής τους στην αγορά σε σχέση με την γενική κατάσταση της αγοράς. Στην περίπτωση που δεν απαιτείται η υποβολή τεχνοοικονομικής μελέτης (κάτω από £50.000

επένδυση), η βιωσιμότητα θα υπολογίζεται και θα εκτιμάται με βάση τα διάφορα άλλα στοιχεία και το περιεχόμενο της αίτησης.

- Το μέγεθος της επένδυσης σε σχέση με τις οικονομικές δυνατότητες της εταιρείας.
- Το ποσοστό της ίδιας συμμετοχής της εταιρείας στην νέα επένδυση (ίδια/δανειακά κεφάλαια).
- Οι πωλήσεις της επιχείρησης και οι προοπτικές τους.

Σημειώνεται ότι η υποβολή τεχνοοικονομικής μελέτης είναι απαραίτητη όταν η επένδυση σε μηχανήματα, εξοπλισμό και μεταφορά τεχνογνωσίας είναι ίση ή ψηλότερη από £50.000. Όταν δε η επένδυση είναι ίση ή ψηλότερη από £150.000 τότε είναι απαραίτητη και η υποβολή κατάστασης ταμειακής ροής (projected cash-flow statement) για τα πέντε χρόνια που ακολουθούν το έτος πραγματοποίησης της επένδυσης.

iv) Τεχνολογία της νέας επένδυσης (βαρύτητα 20%)

Λαμβάνονται υπόψη

- Το επίπεδο τεχνολογίας της νέας επένδυσης.
- (Για μηχανήματα νέας τεχνολογίας υποβάλλονται αποδεικτικά στοιχεία).
- Η βελτίωση της μεθόδου παραγωγής.
- Η ποιοτική αναβάθμιση του προϊόντος.
- Τα πλεονεκτήματα και οι θετικές επιπτώσεις από την αγορά τεχνογνωσίας.

v) Βελτίωση της παραγωγικότητας εργασίας ως αποτέλεσμα της νέας επένδυσης (βαρύτητα 20%)

Λαμβάνονται υπόψη

Προβλέψεις για βελτίωση της παραγωγικότητας εργασίας.

vi) Δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης (Βαρύτητα 7.5%)

Λαμβάνεται υπόψη ο αριθμός των νέων θέσεων απασχόλησης που δημιουργούνται (ιδιαίτερα επιστημονικού προσωπικού ή προσωπικού με τριτοβάθμια εκπαίδευση) σε οποιονδήποτε τμήμα της επιχείρησης λόγω της νέας επένδυσης και,

vii) Η συμβολή της νέας επένδυσης στην μείωση της ρύπανσης, στην εισαγωγή και προσαρμογή περιβαλλοντικά φιλικής τεχνολογίας, στην εξοικονόμηση νερού και ενέργειας στην ασφάλεια και προστασία της υγείας των εργαζομένων (Βαρύτητα 7.5%)

2.1.11.2. Για νέες επιχειρήσεις

i) Κεφαλαιουχική δομή της επιχείρησης (Βαρύτητα 10%)

Λαμβάνονται υπόψη αριθμοδείκτες που θα εξάγονται από τα στοιχεία του αρχικού ισολογισμού ή του ισολογισμού της πρώτης περιόδου λειτουργίας της επιχείρησης.

ii) Βιωσιμότητα της επένδυσης (Βαρύτητα 30%)

Θα υπολογίζεται και θα εκτιμάται με βάση τα στοιχεία και το περιεχόμενο της τεχνοοικονομικής μελέτης που θα υποβάλλεται. Στην περίπτωση που δεν απαιτείται η υποβολή τεχνοοικονομικής μελέτης (κάτω από £50.000

επένδυση), η βιωσιμότητα θα υπολογίζεται και θα εκτιμάται με βάση τα διάφορα άλλα στοιχεία και το περιεχόμενο της αίτησης.

- iii) Οργανωτική και διοικητική δομή της επιχείρησης (βαρύτητα 20%)
- iv) Το επίπεδο τεχνολογίας των μηχανημάτων ή και του εξοπλισμού (Βαρύτητα 20%)
- v) Δημιουργία θέσεων απασχόλησης (Βαρύτητα 10%)
- vi) Εξοικονόμηση ενέργειας /νερού, περιβαλλοντικοί παράγοντες και η ασφάλεια και υγεία των εργαζομένων (Βαρύτητα 10%)

2.1.12.Ερμηνείες – Θεσμοί – Τροποποιήσεις

Οι Υπουργοί Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και Οικονομικών, μετά από εισήγηση της Επιτροπής Αξιολόγησης και Βαθμολόγησης, ερμηνεύουν, συμπληρώνουν και τροποποιούν όπου παρουσιάζεται πρόβλημα, τους όρους και πρόνοιες του Σχεδίου και εισάγουν θεσμούς που διευκολύνουν την εφαρμογή του, αφού εξασφαλίζουν την εκ των προτέρων έγκριση του Εφόρου Δημοσίων Ενισχύσεων ή και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

2.2.ΣΧΕΔΙΟ ΧΟΡΗΓΙΩΝ

ΓΙΑ ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΝΘΑΡΡΥΝΣΗ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

2.2.1. ΣΚΟΠΟΣ

- Το Σχέδιο αποσκοπεί στην παροχή οικονομικών κινήτρων υπό μορφή κυβερνητικής χορηγίας ή/και επιδότησης για την πραγματοποίηση επενδύσεων στον τομέα της εξοικονόμησης ενέργειας και για ενθάρρυνση της χρήσης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ)⁶. Παράλληλα, προωθεί την περιφερειακή ανάπτυξη και ενθαρρύνει την πραγματοποίηση επενδύσεων με θετικές περιφερειακές και περιβαλλοντικές επιπτώσεις.
- Το Σχέδιο καλύπτει αποκλειστικά επενδύσεις που γίνονται στην απουσία υποχρεωτικών κοινοτικών προτύπων.
- Το Σχέδιο καλύπτει επενδύσεις που αφορούν αγορά καινούργιου εξοπλισμού.
- Οι επενδύσεις πρέπει να αφορούν ώριμες τεχνολογικά κατηγορίες και όχι τεχνολογίες που βρίσκονται στο στάδιο έρευνας και ανάπτυξης.

2.2.2. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Οι υπαγόμενες επενδύσεις κατατάσσονται στις πιο κάτω κατηγορίες:

- ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Α : Εξοικονόμηση Ενέργειας (ΕΞΕ)
- ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Β : Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ)

⁶ «Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας»: οι μη ορυκτές ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (αιολική, ηλιακή και γεωθερμική ενέργεια, ενέργεια κυμάτων, παλιρροϊκή ενέργεια, υδραυλική ενέργεια, βιομάζα, αέρια εκλυόμενα από χώρους υγειονομικής ταφής, από εγκαταστάσεις βιολογικού καθαρισμού και βιοαέρια).

(Ο ορισμός αυτός δίδεται στην οδηγία ΕΚ 77/2001 στην οποία παραπέμπει το Κοινοτικό Πλαίσιο σχετικά με τις Κρατικές Ενισχύσεις για την Προστασία του Περιβάλλοντος)

2.2.2.1.ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Α (Παράρτημα II) Εξοικονόμηση Ενέργειας

Οι επενδύσεις αυτές αφορούν την εξοικονόμηση ενέργειας καθώς και τη συμπαραγωγή ηλεκτρισμού – θερμότητας ή/και ψύξης.

Ως ενεργειακές επενδύσεις εξοικονόμησης ενέργειας νοούνται οι επενδύσεις σε συστήματα εξοικονόμησης ενέργειας τα οποία επιτυγχάνουν τουλάχιστο 10% εξοικονόμηση στην κατανάλωση ενέργειας και συμπαραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας-θερμότητας / ψύξης.

Δεν θεωρούνται επιλέξιμες επενδύσεις εξοικονόμησης ενέργειας σε οχήματα και κινητά μηχανήματα. Επιπρόσθετα, η μελέτη και η κατασκευή μηχανών ή μεταφορικών μέσων, που μπορούν να λειτουργούν με λιγότερους φυσικούς πόρους, δεν είναι επιλέξιμες δραστηριότητες για επιχορήγηση στην κατηγορία της εξοικονόμησης ενέργειας.

Πιο κάτω περιγράφονται αναλυτικά οι επενδύσεις που υπάγονται στην Κατηγορία Α.

- A1. Εξοικονόμηση ενέργειας σε υφιστάμενες⁷ επιχειρήσεις. (ΕΞΕ/Ε)
A2. Εξοικονόμηση ενέργειας σε υφιστάμενα⁸ ιδιωτικά νοικοκυριά (ΕΞΕ/Ν)
A3. Συμπαραγωγή ηλεκτρισμού⁹ – θερμότητας ή και ψύξης (ΣΗΘ/Ψ)

A1. ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΣΕ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Ενισχύονται ενεργειακές επενδύσεις που πραγματοποιούνται σε υποστατικά υφιστάμενων επιχειρήσεων.

A1.1 Αγορά / Εγκατάσταση νέου εξοπλισμού για ανάκτηση απορριπτόμενης ενέργειας είτε άμεσα είτε έμμεσα από ανάκτηση / ανακύκλωση απορριπτόμενων υλικών, προϊόντος ή εργαζομένου μέσου.

A1.2 Αγορά/ Ένταξη νέων υλικών και εξοπλισμού για είωση άεργων ενεργειακών καταναλώσεων και απωλειών ενέργειας.

A1.3 Αγορά/ Ένταξη νέου εξοπλισμού στην παραγωγή ενέργειας, μεταφορά, διανομή και χρήση ενέργειας.

A1.4 Αγορά / Εγκατάσταση νέου πληροφοριακού συστήματος ενεργειακής διαχείρισης ή / και ένταξη αυτοματισμών άμεσης ρύθμισης / διακοπής της ενέργειας.

A1.5 Αντικατάσταση υπαρχόντων υλικών ή/ και εξοπλισμού που να αφορούν τις υποκατηγορίες A1.1 έως A1.4

⁷ Υφιστάμενη επιχείρηση νοείται κάθε επιχείρηση που κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης, είναι σε λειτουργία τουλάχιστο για ένα ημερολογιακό έτος

⁸ Υφιστάμενα νοικοκυριά θεωρούνται αυτά τα οποία είχαν εξασφαλίσει άδεια οικοδομής πριν ή κατά την ημερομηνία έγκρισης του παρόντος Σχεδίου

⁹ "ΣΥΜΠΑΡΑΓΩΓΗ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ – ΘΕΡΜΟΤΗΤΑΣ / ΨΥΞΗΣ" σημαίνει την ταυτόχρονη μετατροπή πρωτογενών ή άλλων καυσίμων σε μηχανική ή ηλεκτρική ενέργεια και θερμότητα / ψύξη

A2. ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΣΕ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΑ ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΑ

A2.1 Θερμομόνωση κατοικιών με βάση κριτήρια που καθορίζονται στον Οδηγό Ενεργειακών Επενδύσεων.

A3. ΣΥΜΠΑΡΑΓΩΓΗ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ – ΘΕΡΜΟΤΗΤΑΣ / ΨΥΞΗΣ

A3.1 Σε υφιστάμενες ή νεοϊδρυόμενες επιχειρήσεις καθώς και σε επεκτάσεις υφιστάμενων επιχειρήσεων, είτε με μετατροπή υφιστάμενης, μεμονωμένης παραγωγής ηλεκτρισμού ή και μεμονωμένης παραγωγής θερμότητας/ ψύξης σε συμπαραγωγή, ή με την εγκατάσταση εξολοκλήρου νέου συστήματος συμπαραγωγής.

Συμπαραγωγή θερμότητας και ηλεκτρισμού σημαίνει την ταυτόχρονη μετατροπή πρωτογενών καυσίμων σε μηχανική ή ηλεκτρική ενέργεια και θερμότητα/ ψύξη .

Εγκαταστάσεις συμπαραγωγής θεωρούνται εκείνες που:

Παράγουν ρεύμα ή μηχανική ενέργεια από την ανάκτηση θερμότητας ή οποία παράγεται από μετατροπή πρωτογενών καυσίμων ή χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

Παράγουν ηλεκτρικό ρεύμα η μηχανική ενέργεια από την μετατροπή πρωτογενών καυσίμων ή χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και ταυτόχρονα συμπαράγουν θερμότητα και έχουν εξασφαλισμένη την διάθεση της παραγόμενης θερμότητας για την κάλυψη άμεσα θερμικών ή/και έμμεσα ψυκτικών φορτίων.

Παράγουν ρεύμα ή μηχανική ενέργεια με την ενεργειακή αξιοποίηση των μη τοξικών και μη επικίνδυνων για το περιβάλλον βιομηχανικών υποπαραγώγων μονάδων/ υποστατικών τα οποία είναι νόμιμα εγκατεστημένα στην κυπριακή επικράτεια (ως βιομηχανικά υποπαραγώγα νοούνται και παράγωγα – κατάλοιπα της συγκεκριμένης μονάδας τα οποία αποδεσμεύονται από την παραγωγική διαδικασία).

Ενισχύσεις δύναται να εγκρίνονται όταν οι εν λόγω ενισχύσεις χορηγούνται για την πραγματοποίηση επενδύσεων υπέρ της συνδυασμένης παραγωγής ηλεκτρισμού και θερμότητας, εφόσον αποδεικνύεται ότι ευνοούν την προστασία του περιβάλλοντος, είτε επειδή η απόδοση μετατροπής είναι ιδιαίτερα υψηλή, είτε επειδή οι επενδύσεις αυτές επιτρέπουν τον περιορισμό της κατανάλωσης ενέργειας, είτε επειδή η διαδικασία παραγωγής επιφέρει μικρότερη βλάβη στο περιβάλλον. Για το θέμα αυτό, λαμβάνεται υπόψη το είδος πρωτογενούς ενέργειας που χρησιμοποιείται κατά την διαδικασία παραγωγής.

2.2.2.2.Κατηγορία Β(Παράρτημα II)

Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας

Οι επενδύσεις αυτές, αφορούν στην αξιοποίηση αιολικών συστημάτων, ηλιακών συστημάτων, βιομάζας, φωτοβολταϊκών συστημάτων, υδροηλεκτρικών συστημάτων και αφαλάτωσης με χρήση ΑΠΕ. Πιο κάτω περιγράφονται αναλυτικά οι επενδύσεις που υπάγονται στην Κατηγορία Β.

B1 Αιολικά συστήματα ηλεκτροπαραγωγής

- B1.1 Μεγάλα εμπορικά συστήματα, δυναμικότητας πέραν των 30 KW.
B1.2 Μικρά συστήματα δυναμικότητας μέχρι 30 KW.

B2 Ηλιακά συστήματα

- B2.1 Εγκατάσταση ή/ και αντικατάσταση κεντρικών ενεργητικών συστημάτων Θέρμανσης νερού χρήσης.
B2.2 Εγκατάσταση ή/ και αντικατάσταση συστημάτων Θέρμανσης και ψύξης χώρου.
B2.3 Οικιακά ηλιακά συστήματα. (Αφορά νέα εγκατάσταση Και αντικατάσταση)
B2.4 Εγκατάσταση ή/ και αντικατάσταση συστημάτων Θέρμανσης νερού πισινών .

B3 Αξιοποίηση Βιομάζας

- B3.1 Παραγωγή Βιοκαυσίμων για μεταφορές.
B3.2 Τηλεθέρμανση ή/και τηλεψύξη.
B3.3 Συμπαγωγή Ηλεκτρισμού / Θερμότητας ή και ψύξης.
B3.4 Παραγωγή θερμότητας / ψύξης.

B4 Φωτοβολταϊκά συστήματα

- B4.1 Μικρά φωτοβολταϊκά συστήματα, δυναμικότητας μέχρι 5 KW, ενωμένα με το δίκτυο του παροχέα ηλεκτρικής ενέργειας.
B4.2 Αυτόνομα (μη ενωμένα με το δίκτυο του παροχέα ηλεκτρικής ενέργειας) φωτοβολταϊκά συστήματα, συνολικής δυναμικότητας μέχρι 5 KW, συνδυασμένα ή όχι με άλλα συστήματα παραγωγής ενέργειας.

B5 Αφαλάτωση με χρήση ΑΠΕ**B6. Υδροηλεκτρικά συστήματα**

- B6.1 Μικρά υδροηλεκτρικά έργα σε ποταμούς και γενικά σε υδατο-ρεύματα.
B6.2 Μικρά υδροηλεκτρικά έργα σε υφιστάμενα υδραυλικά δίκτυα.

B1 ΑΙΟΛΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΗΛΕΚΤΡΟΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

B1.1 Μεγάλα εμπορικά συστήματα, δυναμικότητας πέραν των 30 KW.

B1.2 Μικρά συστήματα δυναμικότητας μέχρι 30 KW.

B2 ΗΛΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ

B2.1 Παραγωγή ζεστού νερού χρήσης, από κεντρικά ενεργητικά ηλιακά συστήματα.

B2.2 Παραγωγή ζεστού νερού ή θέρμανση αέρα από ηλιακούς συλλέκτες διαφόρων τύπων για θέρμανση ή και ψύξη χώρων.

B2.3 Αγορά καινούργιου ή αντικατάσταση παλαιού ηλιακού συστήματος (ενεργητικού ή και παθητικού τύπου) για θέρμανση νερού χρήσης σε ιδιωτικά νοικοκυριά. Τα συστήματα που θα επιχορηγηθούν πρέπει να πληρούν καθορισμένα ενεργειακά κριτήρια καθώς και κριτήρια αισθητικής όσον αφορά την ένταξη τους στο κτίριο. Τα κριτήρια καθορίζονται στον Οδηγό Ενεργειακών Επενδύσεων.

Για τους σκοπούς του σχεδίου αυτού τα συστήματα αυτά χωρίζονται σε τρεις υποκατηγορίες:

B2.3.α Ηλιακά θερμοσιφωνικά συστήματα θέρμανσης νερού χρήσης (παθητικά), χωρίς κυκλοφορητή και χωρίς πιεστικό σύστημα παροχής κρύου νερού.

B2.3.β Ηλιακά θερμοσιφωνικά συστήματα θέρμανσης νερού χρήσης(παθητικά), χωρίς κυκλοφορητή, αλλά με πιεστικό σύστημα παροχής κρύου νερού

B2.3.γ Ηλιακά θερμοσιφωνικά συστήματα θέρμανσης νερού χρήσης (ενεργητικά), βεβιασμένης κυκλοφορίας (με κυκλοφορητή), με ή χωρίς πιεστικό σύστημα παροχής κρύου νερού.

B2.4 Εγκατάσταση ή/ και αντικατάσταση συστημάτων Θέρμανσης νερού πισίνων

B3 ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΒΙΟΜΑΖΑΣ

Με βάση τον ορισμό ο όρος Βιομάζα υποδηλώνει τα πάσης φύσεως υποπροϊόντα και κατάλοιπα φυσικής, ζωικής, δασικής και αλιευτικής παραγωγής, πριν ή μετά την βιομηχανική τους επεξεργασία, καθώς και τα αστικά λύματα και απορρίμματα. Η αξιοποίηση τους γίνεται χωρίς κατεργασία (απευθείας καύση) ή με διάφορες θερμοχημικές (π.χ. πυρόλυση, αεριοποίηση) ή βιοχημικές διεργασίες (π.χ. αερόβια ζύμωση, αναερόβια χώνευση).

B3.1 Παραγωγή Βιοκαυσίμων για μεταφορές

Βιοκαύσιμα για μεταφορές ορίζονται τα ακόλουθα:

«βιοαιθανόλη»: αιθανόλη η οποία παράγεται από βιομάζα ή/και το βιοαποικοδομήσιμο κλάσμα αποβλήτων, για χρήση ως βιοκαύσιμο.

«ντίζελ βιολογικής προέλευσης»: υγρό καύσιμο ποιότητας ντίζελ το οποίο παράγεται από βιομάζα ή χρησιμοποιημένα τηγανισμένα έλαια, για χρήση ως βιοκαύσιμο.

«βιοαέριο»: καύσιμο αέριο το οποίο παράγεται από την αναερόβια ζύμωση της βιομάζας ή /και το βιοαποικοδομήσιμο κλάσμα αποβλήτων, το οποίο μπορεί να καθαριστεί σε ποιότητα φυσικού αερίου, για χρήση ως βιοκαύσιμο, ή woodgas.

«βιομεθανόλη»: μεθανόλη η οποία παράγεται από βιομάζα ή /και το βιοαποικοδομήσιμο κλάσμα αποβλήτων, για χρήση ως βιοκαύσιμο.

«βιοδιμεθυλαιθέρας»: διμεθυλαιθέρας ο οποίος παράγεται από βιομάζα ή /και το βιοαποικοδομήσιμο κλάσμα αποβλήτων, για χρήση ως βιοκαύσιμο.

«βιοέλαιο»: καύσιμο ελαίου πυρόλυσης το οποίο παράγεται από βιομάζα, για χρήση ως βιοκαύσιμο.

«βιοΕΤΒΕ (αιθυλοτριτοβουτυλαιθέρας)»: ΕΤΒΕ ο οποίος παράγεται από βιοαιθανόλη.

«Ένεργειακές Καλλιέργειες» είναι οι καλλιέργειες που αναπτύσσονται μόνο για παραγωγή ενέργειας.

B3.2 Τηλεθέρμανση ή/και τηλεψύξη.

B3.3 Συμπαγωγή Ηλεκτρισμού / Θερμότητας ή και ψύξης.

B3.4 Παραγωγή θερμότητας / ψύξης.

B4 ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ

B4.1 Μικρά φωτοβολταϊκά συστήματα, δυναμικότητας μέχρι 5 KW, ενωμένα με το δίκτυο του παροχέα ηλεκτρικής ενέργειας.

B4.2 Αυτόνομα (μη ενωμένα με υφιστάμενο δίκτυο τροφοδοσίας) φωτοβολταϊκά 5 σιμο κλάσμα των προϊόντων, αποβλήτων και υπολειμμάτων, που προέρχονται από τη γεωργία (συμπεριλαμβανομένων των φυτικών και των ζωικών ουσιών), τη δασοκομία και τις συναφείς βιομηχανίες, καθώς και το βιοαποικοδομήσιμο κλάσμα των βιομηχανικών και αστικών αποβλήτων συστήματα, συνολικής δυναμικότητας μέχρι 5 KW, συνδυασμένα ή όχι με άλλα συστήματα παραγωγής ενέργειας από ΑΠΕ.

B5 ΑΦΑΛΑΤΩΣΗ ΜΕ ΧΡΗΣΗ ΑΠΕ

Περιλαμβάνονται όλα τα συστήματα αφαλάτωσης νερού με χρήση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

B6 ΥΔΡΟΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ

B6.1 Μικρά υδροηλεκτρικά έργα σε ποταμούς και γενικά σε υδατο-ρεύματα.

B6.2 Μικρά υδροηλεκτρικά έργα σε υφιστάμενα υδραυλικά δίκτυα.

2.2.3.ΕΙΔΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Κάθε ενεργειακή επένδυση, ανεξάρτητα από την τεχνολογική κατηγορία ή υποκατηγορία στην οποία υπάγεται, χαρακτηρίζεται πρόσθετα ως Αρχική ή Περιβαλλοντική. Η διάκριση αυτή είναι βασική σύμφωνα με το καθεστώς κρατικής ενίσχυσης και δημιουργεί διαφοροποιήσεις στον επιλέξιμο προϋπολογισμό της επένδυσης και στο μέγιστο ποσοστό επιχορήγησης.

Ο ορισμός των δύο ειδών ενεργειακών επενδύσεων δίνεται πιο κάτω:

Αρχική Ενεργειακή Επένδυση είναι αυτή που αφορά σε :

Δημιουργία νέου ενεργειακού συστήματος

Επέκταση υφιστάμενου ενεργειακού συστήματος

Εκκίνηση δραστηριότητας στην οποία ενυπάρχει θεμελιώδης αλλαγή στο προϊόν ή στη μέθοδο παραγωγής υφιστάμενου ενεργειακού συστήματος

Εκκίνηση δραστηριότητας στην οποία ενυπάρχει θεμελιώδης αλλαγή στο προϊόν ή στη μέθοδο παραγωγής υφιστάμενης επιχειρηματικής μονάδας με σημαντικά όμως ενεργειακά αποτελέσματα.

Δεν περιλαμβάνει τις επενδύσεις αντικατάστασης ή συνήθους αναβάθμισης.

Περιβαλλοντική Ενεργειακή Επένδυση είναι μία επένδυση απλής αντικατάστασης ή και εγκατάστασης υλικών, συστημάτων και εξοπλισμού που γίνεται με κύριο σκοπό την προστασία του περιβάλλοντος.

Η ενισχυόμενη επένδυση πρέπει να διατηρείται τουλάχιστον επί 5 έτη.

2.2.4. ΜΟΡΦΕΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

Οι μορφές Δημοσίων Ενισχύσεων που εφαρμόζονται στο παρόν σχέδιο, είναι:

Δημόσιες Ενισχύσεις Περιφερειακού Χαρακτήρα, οι οποίες δίνονται μόνο για Αρχικές επενδύσεις.

Δημόσιες Ενισχύσεις Περιβαλλοντικού Χαρακτήρα (Προστασία του Περιβάλλοντος), οι οποίες περιλαμβάνουν επενδυτικές και λειτουργικές ενισχύσεις (επιδότηση KWh).

Δημόσιες Ενισχύσεις de minimis, οι οποίες δίνονται για όλα τα είδη των ενεργειακών επενδύσεων. Ενίσχυση de minimis σημαίνει μια ή περισσότερες δημόσιες ενισχύσεις που χορηγούνται από μία ή περισσότερες Αρμόδιες Αρχές, με την οποία ή τις οποίες δεν χορηγείται συνολικά σε οποιαδήποτε επιχείρηση ποσό που υπερβαίνει τις £57.000 ανά τριετία.

Ο Κανονισμός de minimis δεν εφαρμόζεται στις ακόλουθες περιπτώσεις:

Στον τομέα των μεταφορών και τις δραστηριότητες που σχετίζονται με την παραγωγή, την επεξεργασία ή την εμπορία γεωργικών, κτηνοτροφικών και

αλιευτικών προϊόντων, έτσι όπως αυτά αναφέρονται στο παράρτημα 1 της Συνθήκης των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Τις ενισχύσεις για δραστηριότητες που σχετίζονται με τις εξαγωγές, δηλαδή τις ενισχύσεις που συνδέονται άμεσα με τις εξαγόμενες ποσότητες, με τη δημιουργία και τη λειτουργία του δικτύου διανομής ή με άλλες τρέχουσες δαπάνες που συνδέονται με την εξαγωγική δραστηριότητα.

Τις ενισχύσεις που χορηγούνται υπό τον όρο της χρησιμοποίησης εγχώριων προϊόντων σε βάρος των εισαγόμενων.

2.2.5.ΥΠΑΓΟΜΕΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ

Κάθε νομικό ή φυσικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου καθώς και οι φορείς του δημόσιου τομέα έχουν δικαίωμα υποβολής αίτησης επένδυσης. Για να υποβληθεί αίτηση πρέπει οι δικαιούχοι να μην έχουν πτωχεύσει, ούτε να τελούν υπό πτώχευση, να μην διώκονται ποινικά και να πληρούν τις προϋπόθεσης επιλεξιμότητας που αναφέρονται πιο κάτω:

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ (Α) ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ (Εξοικονόμηση Ενέργειας)

Οι φορείς εφαρμογής επενδύσεων Κατηγορίας Α θα πρέπει να ανήκουν στους κλάδους της Στατιστικής Ταξινόμησης των Κλάδων Οικονομικής Δραστηριότητας (με βάση το Σύστημα Ταξινόμησης Οικονομικών Δραστηριοτήτων - NACE, αναθ.1 της Ευρωπαϊκής Ένωσης) που αναφέρονται πιο κάτω:

Για τις κατηγορίες Α1 και Α3

- Α: γεωργία, θήρα και δασοκομία¹⁰.
- Β: αλιεία¹⁰.
- Γ: ορυχεία και λατομεία.
- Δ: μεταποιητικές βιομηχανίες¹⁰.
- Ε: παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου και νερού.
- Ζ: χονδρικό και λιανικό εμπόριο, επισκευή αυτοκινήτων, μοτοσικλετών και

ειδών προσωπικής και οικιακής χρήσης.

- Η: ξενοδοχεία, τουριστικά καταλύματα και εστιατόρια.
- Ι: ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί.
- Κ: διαχείριση ακίνητης περιουσίας, εκμισθώσεις και επιχειρηματικές

Δραστηριότητες.

- Μ: εκπαίδευση.
- Ν: υγεία και κοινωνική μέριμνα.
- Ξ: άλλες δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών υπέρ του κοινωνικού συνόλου και άλλων υπηρεσιών κοινωνικού ή ατομικού χαρακτήρα.

Για την κατηγορία Α2

- Ο: ιδιωτικά νοικοκυριά.

¹⁰ Οι ενισχύσεις προς επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην παραγωγή, μεταποίηση και εμπορία αγροτικών προϊόντων θα τηρούν τους όρους που τίθενται στα σημεία 4.1 και 4.2 των «Κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών για τις ενισχύσεις στον τομέα της γεωργίας», ιδιαίτερα δε εκείνους που προβλέπουν ότι:

- Οι αποδέκτες των ενισχύσεων είναι οικονομικά βιώσιμοι

Πληρούν τα ελάχιστα κοινοτικά πρότυπα σχετικά με το περιβάλλον, την υγιεινή και την καλή διαβίωση των ζώων και υπάρχουν διέξοδοι στην αγορά σύμφωνα με την αντίστοιχη ΚΟΑ.

Οι επιχειρήσεις αυτές δικαιούνται να λάβουν ενίσχυση επί των επιλέξιμων δαπανών/κόστων για κάθε κατηγορία, όπως ορίζεται στις στήλες (1) έως (4) του Πίνακα 1.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ (Β) ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ (Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας)

Περιλαμβάνονται όλοι οι κλάδοι επενδύσεων που αναφέρονται στις Κατηγορίες Α1 και Α3 και επιπλέον, επενδύσεις στα ιδιωτικά νοικοκυριά για τις υποκατηγορίες Β1.2, Β2.2, Β2.3, Β2.4, Β4.1, Β4.2.

Επιχειρήσεις ανάπτυξης ακίνητης περιουσίας που κατασκευάζουν πολυκατοικίες ή κατοικίες προς πώληση, στην περίπτωση εγκατάστασης μεμονωμένων ηλιακών συστημάτων σε κάθε διαμέρισμα ή σπίτι ξεχωριστά, δικαιούνται χορηγία για τις αναπτύξεις αυτές σύμφωνα με όσα αναγράφονται στην Κατηγορία Β2.3 του Πίνακα1.

2.2.6. ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

Το παρόν σχέδιο καλύπτει δαπάνες αγοράς καινούργιου εξοπλισμού καθώς και δαπάνες εγκατάστασης του εξοπλισμού. Τα μέρη του εξοπλισμού τα οποία καλύπτονται από το σχέδιο καθορίζονται στον Οδηγό Ενεργειακών Επενδύσεων ανά τεχνολογία.

2.2.6.1. ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΥ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Στις Αρχικές Επενδύσεις επιλέξιμος προϋπολογισμός είναι ο συνολικά προταθείς εφόσον καλύπτει τα όρια και ποσοστά επιλέξιμων δαπανών και εφόσον γίνει δεκτός από τους αξιολογητές.

Στην περίπτωση αγοράς και ένταξης νέου εξοπλισμού ή αντικατάστασης μηχανημάτων / συστημάτων που αφορούν τις υποκατηγορίες τις εξοικονόμησης ενέργειας Α1.3 και Α1.5 με καινούργια συστήματα / μηχανήματα τα οποία λόγω νέας τεχνολογίας και σύγχρονου σχεδιασμού ή διαφοράς στον τρόπο λειτουργίας, εξοικονομούν τουλάχιστο 10% καταναλισκόμενη ενέργεια στα μέρη κίνησης και λειτουργίας τους σε σύγκριση με τα αντίστοιχα συμβατικά μηχανήματα / συστήματα και είναι της ίδιας προέλευσης και δυναμικότητας με τα αντίστοιχα συμβατικά, θα ισχύουν τα πιο κάτω:

Το ποσό της επιχορήγησης θα υπολογίζεται ως ποσοστό επί της διαφοράς του κόστους της αγοράς / εγκατάστασης του νέου μηχανήματος / συστήματος και του κόστους αγοράς / εγκατάστασης του συμβατικού μηχανήματος / συστήματος.

$$E = (K_n - K_s) \cdot 30\%$$

Όπου E = ποσό επιχορήγησης

K_n = κόστος αγοράς/εγκατάστασης νέου μηχανήματος/ συστήματος.

K_s = κόστος αγοράς/εγκατάστασης συμβατικού μηχανήματος/ συστήματος

Στην περίπτωση αγοράς ή και αντικατάστασης μηχανημάτων/συστημάτων με άλλα τα οποία φέρουν ενσωματωμένα υποσυστήματα εξοικονόμησης ενέργειας και εξοικονομούν τουλάχιστον 10% καταναλισκόμενη ενέργεια στα μέρη κίνησης και λειτουργίας τους έναντι των συμβατικών μηχανημάτων/ συστημάτων θα ισχύουν τα πιο κάτω:

• Το ποσό της επιχορήγησης θα υπολογίζεται ως ποσοστό επί του κόστους των υποσυστημάτων εξοικονόμησης ενέργειας τα οποία είναι ενσωματωμένα πάνω στα μηχανήματα/ συστήματα τα οποία θα εγκατασταθούν.

2.2.6.2. ΑΝΩΤΑΤΑ ΠΟΣΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ ΣΕ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΑΠΕ ΚΑΙ ΣΥΜΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

Τα ανώτατα ποσά επιλέξιμων δαπανών ανά τεχνολογία ΑΠΕ και για την συμπαραγωγή ορίζονται στον Οδηγό Ενεργειακών Επενδύσεων.

2.2.7.ΠΟΣΟΣΤΟ ΧΟΡΗΓΙΑΣ / ΕΠΙΔΟΤΗΣΗ

2.2.7.1.ΔΗΜΟΣΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

Το Σχέδιο καλύπτει επενδύσεις που αφορούν την εξοικονόμηση ενέργειας και εκμετάλλευση των ΑΠΕ, τα ποσοστά χορηγίας και οι επιδοτήσεις ανά κατηγορία και υποκατηγορία καθώς και η μορφή δημόσιας ενίσχυσης ανά κατηγορία φαίνονται αναλυτικά στον Πίνακα(1).

Στον υπολογισμό των λειτουργικών ενισχύσεων λήφθηκαν υπόψη οι αντίστοιχες επενδυτικές ενισχύσεις καθώς επίσης και το αντίστοιχο κόστος της ΑΗΚ.

2.2.7.2.ΙΔΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ

Το ύψος συμμετοχής στην επένδυση πρέπει να ανέρχεται σε τουλάχιστον 30% του προϋπολογισμού της επένδυσης.

2.2.8. ΑΓΟΡΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΗΚ ΤΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΠΟΥ ΘΑ ΠΑΡΑΓΕΤΑΙ ΑΠΟ ΑΠΕ ΚΑΙ ΣΥΜΠΑΡΑΓΩΓΗ

2.2.8.1. ΓΕΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Η ΑΗΚ αναλαμβάνει να αγοράζει την ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από ΑΠΕ και Συμπαράγωγή στις πιο κάτω διατιμήσεις νοουμένου ότι ικανοποιούνται οι πιο κάτω προϋποθέσεις:

(α) Θα ικανοποιούνται οι τεχνικές προδιαγραφές που καθορίζονται στην σύμβαση του παραγωγού με την ΑΗΚ. Η μέτρηση θα γίνεται στο σημείο σύνδεσης με το δίκτυο της ΑΗΚ.

(β) Θα υπογράφεται σύμβαση αγοράς με την ΑΗΚ, δεκαπενταετούς διάρκειας. Η σύμβαση θα μπορεί να ανανεώνεται μετά το πέρας των πρώτων 15 χρόνων για περιόδους διάρκειας 5 χρόνων, εφόσον το ζητήσει ο συμβαλλόμενος, αλλά με την ισχύουσα τότε διατίμηση.

(γ) Αποδοχή της τάσης και του τρόπου σύνδεσης των εγκαταστάσεων του ενδιαφερόμενου με το δίκτυο της ΑΗΚ όπως αυτοί θα καθορίζονται μετά από τεchnο-οικονομική μελέτη σε κάθε περίπτωση.

Νοείται ότι, οι παραγωγοί ηλεκτρισμού από ΑΠΕ, θα δύνανται να χρησιμοποιήσουν την ηλεκτρική ενέργεια που παράγουν για κάλυψη των δικών τους αναγκών και να πωλούν τυχόν πλεόνασμα στην ΑΗΚ.

2.2.8.2. ΔΙΑΤΙΜΗΣΕΙΣ

ΔΙΑΤΙΜΗΣΗ ΓΙΑ ΑΠΕ

Η αρχική τιμή αγοράς από την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου θα είναι 3,7 σ/KWh. Η διατίμηση αυτή ισχύει για όλες τις μορφές ΑΠΕ που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή ηλεκτρικού ρεύματος το οποίο διοχετεύεται στο δίκτυο.

Με την πλήρη εφαρμογή του περί Ρυθμίσεως της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμου του 2003, η τιμή που θα καταβάλλει η ΑΗΚ ή άλλος παροχέας ηλεκτρικής ενέργειας για την αγορά της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από ΑΠΕ, θα καθορίζεται από τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου (ΡΑΕΚ) με βάση το πραγματικό κόστος του παροχέα ηλεκτρικής ενέργειας. Η τιμή αυτή θα επανακαθορίζεται όποτε θεωρηθεί αναγκαίο από τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας με βάση τυχόν αλλαγές στο πραγματικό κόστος του παροχέα ηλεκτρικής ενέργειας.

Μόνο για τις κιλοβατώρες που θα διοχετεύονται στο δίκτυο της ΑΗΚ, επιπλέον της τιμής που θα καταβάλλει η ΑΗΚ, θα δίδεται στον παραγωγό ηλεκτρισμού από ΑΠΕ επιδότηση από το Ειδικό Ταμείο ΑΠΕ, ανάλογα με το είδος των συστημάτων ΑΠΕ. Σε περίπτωση αναθεώρησης της τιμής που θα καταβάλλει η ΑΗΚ στον παραγωγό ΑΠΕ, το ύψος της επιδότησης θα αναπροσαρμόζεται, ώστε η ολική τιμή που θα προσφέρεται στον παραγωγό ΑΠΕ να παραμένει σταθερή κατά τη διάρκεια του σχετικού συμβολαίου μεταξύ παραγωγού ΑΠΕ και ΑΗΚ.

Διατίμηση για Αιολικά συστήματα-Ανεμογεννήτριες (πάνω από 30 KW)

Το ύψος επιδότησης για τα πρώτα 5 χρόνια παραγωγής θα είναι 1,7 σ/KWh. Η τιμή αυτή βασίζεται σε μέση ετήσια ταχύτητα ανέμου στο ύψος του άξονα της Ανεμογεννήτριας, 5.8m/s που αντιστοιχεί με Ετήσια Διάρκεια Λειτουργίας μέχρι 1750 ώρες. Τα επόμενα 10 χρόνια το ύψος της επιδότησης καθορίζεται ανάλογα με την Ετήσια Διάρκεια Λειτουργίας Αναφοράς των πρώτων 5 χρόνων κατά μέσο όρο και η τιμή της κάθε παραγόμενης KWh θα διαμορφωθεί ως ακολούθως:

Πίνακας 2

Μέσος όρος Ετήσιας Διάρκειας Λειτουργίας (Αναφοράς) πρώτων 5 χρόνων	Τιμή Επιδότησης (σ/KWh)* Για τα τελευταία 10 χρόνια (γραμμική παρεμβολή)	Συνολική τιμή (σ/KWh) Για τα τελευταία 10 χρόνια (γραμμική παρεμβολή)
1750 – 2000 ώρες	1,7 – 1,3	5,4 – 5,0
2000 – 2550 ώρες	1,3 – 0	5,0 – 3,7
2550 – 3300 ώρες	0 – (-0,9) (Αρνητική Επιδότηση)	3,7 – 2,8

*με βάση τα 3,7 σεντ/KWh αγορά από την ΑΗΚ

Διατίμηση για Μικρές Εγκαταστάσεις Φωτοβολταϊκών (μέχρι 5 KW)

Για μικρές εγκαταστάσεις φωτοβολταϊκών μέχρι 5 KW που θα είναι εγκατεστημένες σε οικίες και άλλα υποστατικά και είναι συνδεδεμένες με το δίκτυο της ΑΗΚ, η ολική τιμή που θα καταβάλλεται στον παραγωγό ΑΠΕ θα είναι 12,0 σ/KWh. Το ύψος της επιδότησης από το ειδικό Ταμείο ΑΠΕ θα είναι 8,3 σ/KWh (ενόσω η τιμή που θα καταβάλλει η ΑΗΚ θα παραμείνει στα 3,7σ/KWh).

Η καταμέτρηση θα γίνεται από δύο μετρητές,

(α) παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από τα φωτοβολταϊκά και

(β) κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας του υποστατικού από το δίκτυο. Για την κατανάλωση θα εφαρμόζεται η εκάστοτε ισχύουσα διατίμηση της ΑΗΚ.

ΔΙΑΤΙΜΗΣΗ ΓΙΑ ΣΥΜΠΑΡΑΓΩΓΗ

α) Η τιμή αγοράς από την Αρχή Ηλεκτρισμού ανά KWh για τιμή καυσίμων προς £50/MT είναι:

Τιμή ημέρας (07.00 – 23.00 ώρες) : 1,71 σ/KWh

Τιμή νύχτας (23.00 – 07.00 ώρες) : 1,50 σ/KWh

β) Ρήτρα καυσίμων.

Για κάθε αλλαγή κατά 5σ στο κόστος καυσίμων της ΑΗΚ από την τιμή των £50/ΜΤ η τιμή αγοράς θα αυξομειώνεται κατά 0,0015σ.

Στην περίπτωση της Συμπαγωγής που ο παραγωγός είναι συγχρόνως και καταναλωτής θα επιτρέπεται η χρήση, για δικούς του σκοπούς, της δικής του παραγωγής. Σε περίπτωση που θα παραχωρείται ενέργεια από την ΑΗΚ αυτή θα χρεώνεται κανονικά με την αντίστοιχη διατίμηση που εφαρμόζεται στην περίπτωση. Το περίσσευμα της παραγωγής του που θα διοχετεύεται στο δίκτυο της Αρχής θα πληρώνεται με την πιο πάνω διατίμηση αγοράς από Συμπαγωγή.

2.2.9.ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΗ ΓΙΑ ΣΥΝΔΕΣΗ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΑΠΟ ΑΠΕ ΜΕ ΤΟ ΔΙΚΤΥΟ ΤΗΣ ΑΗΚ

(α) Προτού συμβληθούν με την Αρχή, όλοι οι αιτητές θα πρέπει να υποβάλουν αίτηση στην ΑΗΚ για την έκδοση όρων σύνδεσης με το δίκτυο της. Η αίτηση θα περιλαμβάνει τεχνικά στοιχεία παραγωγής ηλεκτρισμού από ΑΠΕ ή Συμπαγωγή (τάση, ισχύ, συχνότητα), την τοποθεσία της εγκατάστασης και τοπογραφικό σχέδιο και τα στοιχεία και διεύθυνση του αιτητή.

(β) Το κόστος για την επέκταση και σύνδεση του δικτύου της Αρχής με τις εγκαταστάσεις του αιτητή, περιλαμβανομένου και του μετρητή, θα υπολογίζονται βάσει της υφιστάμενης Πολιτικής Χρέωσης της Αρχής και θα καταβάλλονται από τον αιτητή. Η ενίσχυση του υφιστάμενου δικτύου της Αρχής αν χρειάζεται θα καταβάλλεται από την ΑΗΚ. Για μικρές εγκαταστάσεις μέχρι 5KW όπου υπάρχει ήδη σύνδεση με το δίκτυο δεν θα γίνεται καμία χρέωση από την ΑΗΚ.

(γ) Οι εγκαταστάσεις του αιτητή θα πρέπει να πληρούν τις τεχνικές προδιαγραφές της Αρχής και να τυγχάνουν της έγκρισης της κατά την επιθεώρηση. Θα ισχύουν γενικά όλοι οι κανονισμοί και νομοθεσία της Αρχής για της ηλεκτρικές εγκαταστάσεις.

(δ) Ο παραγωγός θα είναι υπεύθυνος, η δε Αρχή θα ελέγχει ώστε να τηρούνται οι Τεχνικοί Όροι που θα περιλαμβάνονται στην Σύμβαση με την ΑΗΚ.

2.2.10. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Για την αξιολόγηση των επενδύσεων θα χρησιμοποιηθούν ως βασικά κριτήρια τα ακόλουθα:

Κατηγορία Α Επενδύσεων

A/A	ΚΡΙΤΗΡΙΟ	ΒΑΡΥΤΗΤΑ
1	Αποδοτικότητα κεφαλαίων	20%
2	Εξοικονόμηση ενέργειας	25%
3	Ειδική κατανάλωση ενέργειας	25%
4	Αξιοπιστία προτεινόμενων τεχνολογιών	10%
5	Αποτελεσματικότητα Σχεδίου υλοποίησης και αξιοποίησης επένδυσης	5%
6	Περιβαλλοντικά οφέλη	10%
7	Χρηματοδότηση από τρίτους (TRF) ή ανάλογα με την απόδοση τεχνολογίας	5%
ΣΥΝΟΛΟ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΩΝ ΒΑΡΥΤΗΤΑΣ		100%

Κατηγορία Β Επενδύσεων

A/A	ΚΡΙΤΗΡΙΟ	ΒΑΡΥΤΗΤΑ
1	Αποδοτικότητα κεφαλαίων	20%
2	Υποκατάσταση ενέργειας / παραγωγή ενέργειας	35%
3	Αξιοπιστία προτεινόμενων τεχνολογιών	20%
4	Αποτελεσματικότητα Σχεδίου υλοποίησης και αξιοποίησης επένδυσης	10%
5	Αποφυγή περιβαλλοντικών επιδράσεων	10%
6	Χρηματοδότηση από τρίτους (TRF) ή ανάλογα με την απόδοση τεχνολογίας	5%
ΣΥΝΟΛΟ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΩΝ ΒΑΡΥΤΗΤΑΣ		100%

Περισσότερες λεπτομέρειες όσον αφορά τα κριτήρια που θα χρησιμοποιηθούν για την αξιολόγηση των αιτήσεων καθώς και οι εξαιρέσεις και τροποποιήσεις που πιθανό να εφαρμόζονται για μερικές από τις τεχνολογίες που θα επιχορηγούνται, θα αναγράφονται αναλυτικά στον Οδηγό Ενεργειακών Επενδύσεων του Σχεδίου Χορηγιών αλλά και στις προκηρύξεις υποβολής προτάσεων.

2.2.11. ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΑΡΟΧΗΣ ΧΟΡΗΓΙΩΝ / ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΩΝ

Όλες οι αιτήσεις που θα υποβάλλονται και εκ πρώτης όψεως πληρούν τα κριτήρια του Σχεδίου θα αξιολογούνται από την Επιτροπή Διαχείρισης του Ταμείου που καθιερύεται δυνάμει του άρθρου 4 του περί Προώθησης και Ενθάρρυνσης της Χρήσης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και της Εξοικονόμησης Ενέργειας Νόμος του 2003.

2.2.12. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΕΓΚΡΙΣΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗΣ ΤΩΝ ΧΟΡΗΓΙΩΝ

Οι ενδιαφερόμενοι αιτητές θα μπορούν να υποβάλλουν τις αιτήσεις τους κατά την περίοδο που θα ανακοινωθεί προς την Επιτροπή χορηγιών / επιδοτήσεων πάνω σε ειδικό έντυπο, που θα εξασφαλίζουν από το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, συνοδευόμενες από τα απαραίτητα δικαιολογητικά όπως αυτά θα καθορίζονται στα σχετικά έντυπα αίτησης και στον Οδηγό Ενεργειακών Επενδύσεων.

Οι πληροφορίες που υποβάλλονται θα ελέγχονται με βάση σύστημα εσωτερικού ελέγχου και θα ετοιμάζεται συνοπτικό σημείωμα προς την Επιτροπή για εξέταση και έγκριση της χορηγίας.

Επιχείρηση / άτομο που έτυχε οποιασδήποτε χορηγίας από άλλο Σχέδιο για τα ίδια μηχανήματα και εξοπλισμό δεν δικαιούται να υποβάλει αίτηση.

Σώρευση:

Οι ενισχύσεις του συγκεκριμένου προγράμματος δεν μπορούν να σωρευθούν με άλλες δημόσιες ενισχύσεις, ή με ενισχύσεις από κοινοτικούς πόρους, για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες.

Τονίζεται ότι οι αιτήσεις από τις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις θα εξετάζονται μόνο αν υποβάλλονται πριν την πραγματοποίηση της επένδυσης.

2.2.13. ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗ ΧΟΡΗΓΙΑΣ / ΕΠΙΔΟΤΗΣΗΣ

Η χορηγία / επιδότηση θα παραχωρείται μετά την εγκατάσταση και λειτουργία του υπό αναφορά συστήματος / εξοπλισμού νοουμένου ότι εξακριβωμένα θα επιτυγχάνεται το ποσοστό εξοικονόμησης ενέργειας / παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

2.2.14. ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΧΟΡΗΓΙΑΣ / ΕΠΙΔΟΤΗΣΗΣ

Στην περίπτωση οριστικής διακοπής ή μη αποτελεσματικής λειτουργίας του συστήματος πριν την πάροδο 5 ετών από την ημερομηνία υπογραφής της συμφωνίας για παραχώρηση της χορηγίας, θα επιστρέφεται όλο το ποσοστό της χορηγίας / επιδότησης.

2.2.15. ΧΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

Η τελευταία ημερομηνία για την λήψη αποφάσεων για παραχώρηση χορηγίας/επιδότησης είναι η 31.12.2006.

2.3. ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΤΑΠΟΙΗΤΙΚΟ ΤΟΜΕΑ ΣΕ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΗΣ ΥΠΑΙΘΡΟΥ

Το πρόγραμμα περιλαμβάνεται στο Ενιαίο Έγγραφο Προγραμματισμού για το Στόχο 2 και θα τυγχάνει συγχρηματοδότησης από Διαρθρωτικά Ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

2.3.1. Σκοπός του προγράμματος

Η υποστήριξη, ανάπτυξη και προώθηση του μεταποιητικού τομέα μέσω χρηματοδοτικών ενισχύσεων για την επέκταση και εκσυγχρονισμό υφιστάμενων ή και για την δημιουργία νέων βιώσιμων μικρομεσαίων επιχειρήσεων που ευρίσκονται εγκατεστημένες ή θα εγκατασταθούν σε επιλέξιμες περιοχές της υπαίθρου.

ΕΞΑΙΡΟΥΝΤΑΙ :

Οι δραστηριότητες της πρώτης μεταποίησης γεωργικών, κτηνοτροφικών και αλιευτικών προϊόντων που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα 1 της Συνθήκης της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Περίοδος υποβολής αιτήσεων

- Προκαταρκτικές αιτήσεις για το έτος 2004 υποβάλλονται από τις 19.4.2004

Επιλέξιμες δαπάνες

- Καινούργια μηχανήματα ή και εξοπλισμός
- Κτίρια, επεκτάσεις και επιδιορθώσεις κτιρίων
- Μεταφορά τεχνογνωσίας.

Ύψος δημόσιας ενίσχυσης

30% πάνω στις επιλέξιμες δαπάνες της επένδυσης με ανώτατο ποσό τις £300.000 καθ' όλη τη διάρκεια εφαρμογής του προγράμματος (2004-2006). Η ελάχιστη επένδυση θα πρέπει να είναι £10.000.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

1. Η προενταξιακή 10ετία για την Κύπρο και τις άλλες 9 χώρες που ενσωματώθηκαν στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ήταν ενδεικτική της σταδιακής προόδου της χώρας και της βαθμιαίας της προσαρμογής στο Ευρωπαϊκό κεκτημένο όσον αφορά στους οικονομικούς στόχους και κυρίως ως προς την κρινόμενη βιομηχανική πολιτική και την πολιτική για τις ΜΜΕ.

Η Κύπρος απέδειξε πολύ ικανοποιητική πρόοδο κυρίως στην:

Α) βιομηχανική αναδιάρθρωση (ενσωμάτωση υψηλής τεχνολογίας, προσέλκυση επενδύσεων, ιδιωτικοποιήσεις, ανταγωνιστικότητα των αγορών και υπηρεσιών, βελτίωση διοικητικών δομών κ.λ.π.).

Β) Υποστήριξη των ΜΜΕ (βελτίωση πρόσβασης στην χρηματοδότηση, νέες τεχνολογίες, καινοτομία και έρευνα, δασμολογική προσαρμογή κ.λ.π.).

Παράλληλα όμως υπήρξε ικανοποιητική πρόοδος και στα βασικά μακροοικονομικά μεγέθη που αποτέλεσαν τα κύρια κριτήρια σύγκλισης της οικονομικής πολιτικής στην ΕΕ

Είναι μάλιστα ενδεικτική της οικονομικής επίδοσης ότι όχι μόνο προ αλλά και μέσα στα δύο πρώτα χρόνια εισόδου στην ΕΕ, παρουσιάζει πολύ καλά επίπεδα συγκεκριμένων μακροοικονομικών μεγεθών που χαρακτηρίζουν το κλίμα της οικονομικής σταθερότητας.

Ο δείκτης ανεργίας της Κύπρου τα έτη 2003 και 2004 είναι 4,3% ή 4,7% που ουσιαστικά είναι στο μισό του μέσου κοινοτικού όρου που διαμορφώθηκε σε 8% και 9% αντίστοιχα στην ΕΕ – 25.

Δηλαδή η Κύπρος έχει σχεδόν πλήρη απασχόληση του εργατικού δυναμικού σε αντίθεση με την υπόλοιπη ΕΕ, χωρίς να προβλέπεται να χειροτερεύσει παρά την μικρή επιδείνωση λόγω της αύξησης του ΦΠΑ κατά 3 ποσοστιαίες μονάδες.

Ο ρυθμός οικονομικής ανάπτυξης τα τελευταία χρόνια είναι στο διπλάσιο του μέσου κοινοτικού δείκτη, ως ποσοστού στο ΑΕΠ. Αυτός ο ρυθμός του 2% (ΕΕ 5%) θα μπορούσε να ήταν μεγαλύτερος αλλά συγκρατήθηκε λόγω της μείωσης της τουριστικής δραστηριότητας και του μεταποιητικού τομέα.

Ομοίως στο ίδιο διάστημα το δημοσιονομικό έλλειμμα και το δημόσιο χρέος που κυμαίνονται στο 2,6% και 56% του ΑΕΠ αντίστοιχα είναι κατά πολύ χαμηλότερο συγκρινόμενα με τα αντίστοιχα ποσοστά άλλων χωρών σύγκρισης.

2. Παρά τους υψηλούς δείκτες που συνιστούν μακροοικονομική σταθερότητα και την καλύτερη εικόνα που εμφανίζει η οικονομία της Κύπρου συγκριτικά με τις περισσότερες νεοενταχθείσες και παλαιότερες χώρες της ΕΕ, θα ήταν λάθος να θεωρηθεί πως η Κύπρος δεν έχει να ωφεληθεί κάτι θετικό από την ένταξή της. Αυτό που κυρίως αναμένεται να επηρεάσει θετικά την οικονομική ανάπτυξη της Κύπρου μέσα από την Ευρωπαϊκή της πορεία είναι η δημιουργία προϋποθέσεων τόνωσης των τομέων που δεν παρουσιάζουν την απαιτούμενη δυναμική όπως ο τουριστικός τομέας, ο εμπορικός και ο τομέας μεταποίησης που εμφανίζουν σημάδια κόπωσης με χαμηλούς ρυθμούς ανάπτυξής τους.

Αυτό θα προκύψει με τη δημιουργία μιας νέας αγοράς της Ευρωπαϊκής αγοράς αφενός και της βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ αφετέρου έτσι ώστε να ισχυροποιηθούν τόσο η επενδυτική όσο και η εξαγωγική δράση των επιχειρήσεων.

Αναμένεται αύξηση των εισοδημάτων, διασφάλιση της απασχόλησης σε επίπεδα κοντά στην πλήρη απασχόληση, απελευθέρωση των ξένων αγορών και ενίσχυση της ενεργού ζήτησης και ταυτόχρονα συγκράτηση των πληθωριστικών πιέσεων.

Εγγύηση για την εφαρμογή και εμπέδωση τέτοιων συνθηκών συνιστούν αφενός η προοπτική της ένταξης στην Ο.Ν.Ε. (οικονομική και νομισματική ένωση) που προβλέπεται σύντομα και αφετέρου η αξιοποίηση των πόρων των διαρθρωτικών ταμείων, μέσω της απορρόφησης των πόρων που προβλέπονται στα εθνικά

προγράμματα σταθερότητας και ανάπτυξης που υποβάλλονται από την χώρα προς έγκριση στην Ευρωπαϊκή επιτροπή.

Η Ευρωπαϊκή συνεργασία ήδη έχει διαμορφώσει ευνοϊκό πλαίσιο λειτουργίας και ανάπτυξης των ΜΜΕ της χώρας, σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο μέσω της δυναμικότερης διείσδυσης στις ευρωπαϊκές αγορές και επέκταση της εγχώριας δράσης τόσο των εμπορικών όσο και μεταποιητικών επιχειρήσεων (προϊόντα και υπηρεσίες). Ενώ ταυτόχρονα δημιουργείται βελτίωση των διοικητικών και διαχειριστικών λειτουργιών και δημιουργούνται ευέλικτα σχήματα νέων αποτελεσματικότερων δομών στήριξης και προώθησης της επιχειρηματικότητας.

3. Η εναρμόνιση του πλαισίου λειτουργίας των ΜΜΕ με τον ευρωπαϊκό προσανατολισμό πέραν των θεσμικών αλλαγών θα επηρεαστεί άμεσα από την απορρόφηση των κοινοτικών πόρων μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα.

Κατάλογος των ΜΜΕ που λειτουργούν σε επίπεδο χώρας ανά τομέα δραστηριότητας δεν κατέστη δυνατόν να εξασφαλιστεί και συνεπώς ήταν αδύνατον να παρουσιάσουμε τα προβλεπόμενα και υπό υλοποίηση επενδυτικά ή λειτουργικά προγράμματα δράσης, που σημαίνει αδυναμία αξιολόγησης λόγω έλλειψης των αναγκαίων οριστικών στοιχείων που θα βοηθούσαν στην αντικειμενικότερη εκτίμηση των επιπτώσεων που συνεπάγεται η ένταξη.

Η οφειλόμενη στη μη παροχή εκ μέρους των αρμοδίων, στέρηση των ζητηθέντων στοιχείων, συνιστά εγγενή αδυναμία που μας περιόρισε το μελετητικό πεδίο που οδηγεί εκ των πραγμάτων σε έλλειψη εξαγωγής ασφαλών και σαφών συμπερασμάτων για να κρίνουμε το βαθμό και την έκταση της ποιοτικής και ποσοτικής συγκριτικής ανάλυσης κόστους – οφέλους.

Η περιγραφή πάντως και παρουσίαση των προγραμμάτων που περιλαμβάνονται στο ενεργό αναπτυξιακό πρόγραμμα δράσης που ευρίσκεται στο στάδιο της υλοποίησης και αφορά οριζόντια μέτρα στήριξης των ΜΜΕ, θεωρείται επαρκής για να παρέχει μια ουσιαστική ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας στις υφιστάμενες και τις νέες επιχειρήσεις που κρίνονται επιλέξιμες με βάση τα χρηματοδοτικά κριτήρια και αφορούν την κεφαλαιακή διάρθρωση, την οργανωτική δομή, τεχνολογική ικανότητα, βιωσιμότητα και συμβολή στην απασχόληση κ.ο.κ., περιλαμβάνοντας όλους τους νευραλγικούς τομείς οικονομικής δραστηριότητας με επίκεντρο την μεταποίηση και τουρισμό που υστερούν. Σημαντική παράμετρο αποτελούν και οι δράσεις ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού και των υπηρεσιών συμβουλευτικής υποστήριξης σε συνδυασμό με την κατάρτιση με την εγκατάσταση και χρήση σύγχρονων συστημάτων ηλεκτρονικής επικοινωνίας – δικτύωσης.

Η εξασφάλιση των αναγκαίων πιστώσεων μπορεί να προέρχεται από τραπεζικό δανεισμό με ευνοϊκούς όρους αποπληρωμής (επιδότηση επιτοκίου) και παρέχεται κυβερνητική εγγύηση, που περιλαμβάνει και τις περιπτώσεις επενδύσεων δημιουργίας εγκαταστάσεων σύγχρονων (εναλλακτικών) μορφών τουριστικών υποδομών (αγροτουρισμός, πολιτιστικός, συνεδριακός) αλλά και ειδικών μορφών επενδύσεων αξιοποίησης εναλλακτικών μορφών - πηγών εξοικονόμησης ενέργειας (ανανεώσιμες πηγές ενέργειας: αιολικής κ.λ.π.) παράλληλα με την προώθηση πολιτικών προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος.

Οι επιμέρους προϋποθέσεις και διαδικασίες υποβολής και υλοποίησης περιγράφονται επιλεκτικά στα συνημμένα παραρτήματα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Επιλέξιμοι κλάδοι και Δραστηριότητες

Α/Α	Επιλέξιμος Κλάδος	Δραστηριότητα		Παρατηρήσεις
1.	ΓΑΛΑ (Αγελαδινό ή και Αιγοπρόβειο)	1.1	Ίδρυση, ή εκσυγχρονισμός – επέκταση λόγω εκσυγχρονισμού και βελτίωση συνθηκών υγιεινής τυροκομείων (συμπεριλαμβανομένων και μονάδων παραγωγής παραδοσιακού γιαουρτιού), με ή χωρίς μετεγκατάσταση ή ίδρυση σε αντικατάσταση υφιστάμενων τυροκομείων	Για το αγελαδινό γάλα θα υπάρχει συμμόρφωση με την εθνική ποσότητα που μας έχει παραχωρηθεί από την ΕΕ και ανέρχεται σε 145.200 τόνους καθώς και τις ατομικές ποσοστώσεις.
		1.2	Δημιουργία κέντρων συγκέντρωσης και πρόψυξης γάλακτος	
		1.3	Ίδρυση ή και εκσυγχρονισμός, επέκταση με ή χωρίς μετεγκατάσταση υφιστάμενων μεταποιητικών μονάδων παραγωγής Προϊόντων Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης (Π.Ο.Π.), παραδοσιακών προϊόντων πιστοποιημένων με πρότυπα HACCP, ISO, κλπ.	
2.	ΜΕΛΙ	2.1	Εκσυγχρονισμός με ή χωρίς μετεγκατάσταση υφιστάμενων μονάδων τυποποίησης – επεξεργασίας – μεταποίησης μελιού και λοιπών προϊόντων κυψέλης.	
3.	ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ	3.1	Εκσυγχρονισμοί, μετεγκαταστάσεις, συγχωνεύσεις ελαιολαδοποιείων. Α) Εκσυγχρονισμός, μετεγκατάσταση ελαιολαδοποιείων χωρίς αύξηση της δυναμικότητας του τομέα Β) Συγχωνεύσεις ελαιολαδοποιείων για ορθολογικοποίηση της παραγωγής χωρίς αύξηση της δυναμικότητας του τομέα.	
		3.2	Ίδρυση, ή εκσυγχρονισμός ή μετεγκατάσταση τυποποιητηρίων συσκευαστηρίων ελαιολάδου σε επώνυμες άμεσα εμπορεύσιμες συσκευασίες 0,5 και 1 λίτρου.	
		3.3	Ίδρυση, ή εκσυγχρονισμός ή μετεγκατάσταση ελαιολαδοποιείων για παραγωγή ελαιολάδου βιολογικής παραγωγής.	
		3.4	Ίδρυση, ή εκσυγχρονισμός μονάδων επεξεργασίας αποβλήτων ελαιολαδοποιείων.	
4.	ΟΙΝΟΣ	4.1	Ίδρυση, ή εκσυγχρονισμός υφιστάμενων ή μετεγκατάσταση ή επέκταση τοπικών οινοποιείων.	
		4.2	Ίδρυση, εκσυγχρονισμός μονάδων μεταποίησης από οινοποιήσιμες ποικιλίες σταφυλιών για την παραγωγή: Α) ξυδιού από οίνο Β) αποσταγμάτων από στέμφυλα Γ) οίνου από προϊόντα της βιολογικής αμπελοουργίας	

Α/Α	Επιλέξιμος Κλάδος	Δραστηριότητα		Παρατηρήσεις
5.	ΟΠΩΡΟΚΗΠΕΥΤΙΚΑ	5.1	<p>ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΜΠΟΡΙΑ Ίδρυση μονάδων συσκευασίας, τυποποίησης, διαλογής, συντήρησης, ψύξης, αποθήκευσης, μπανανών, οπωροκηπευτικών περιλαμβανομένης της πατάτας και προϊόντων βιολογικής παραγωγής.</p>	<p>Νοείται ότι δεν θα καλύπτονται δράσεις σε ατομικό επίπεδο οι οποίες έχουν αναληφθεί από αναγνωρισμένες ομάδες παραγωγών που έχουν εγκαθιδρυθεί στα πλαίσια των Καν. 2200/99 και 2201/99 και χρηματοδοτούνται από το επιχειρησιακό ταμείο των ομάδων αυτών.</p>
		5.2	<p>Εκσυγχρονισμός ή/και επέκταση ή/και μετεγκατάσταση και συγχώνευση υφιστάμενων μονάδων συσκευασίας, τυποποίησης, διαλογής, συντήρησης, ψύξης, αποθήκευσης οπωροκηπευτικών, περιλαμβανομένης της πατάτας.</p>	
		5.3	<p>ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ Ίδρυση νέων ή εκσυγχρονισμός μονάδων αποξήρανσης φρούτων (δαμάσκηνα, βερίκοκα κλπ).</p>	
		5.4	<p>Ίδρυση νέων μονάδων ή εκσυγχρονισμός, επέκταση και μετεγκατάσταση υφιστάμενων μονάδων μεταποίησης οπωροκηπευτικών και άλλων προϊόντων, περιλαμβανομένης και της πατάτας. Προτεραιότητα θα δίνεται για ίδρυση νέων μονάδων ή εκσυγχρονισμό, επέκταση και μετεγκατάσταση υφιστάμενων μονάδων χυμοποίησης εσπεριδοειδών.</p>	
		5.5	<p>Ίδρυση νέων μονάδων ή εκσυγχρονισμός, επέκταση και μετεγκατάσταση υφιστάμενων μονάδων μεταποίησης οπωροκηπευτικών και άλλων προϊόντων για την παραγωγή εδεσμάτων Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης (Π.Ο.Π.) και Προϊόντων Προστατευόμενης Γεωγραφικής Ένδειξης (Π.Γ.Ε.)</p>	
6.	ΑΝΘΗ	6.1	<p>Ίδρυση νέων και εκσυγχρονισμός υφιστάμενων εγκαταστάσεων εμπορίας (ανθαγορές και κέντρα συσκευασίας και διανομής).</p>	
7.	ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ ΚΑΙ ΑΡΩΜΑΤΙΚΑ ΦΥΤΑ	7.1	<p>Ίδρυση νέων μονάδων τυποποίησης και επεξεργασίας αρωματικών και φαρμακευτικών φυτών και παραγωγής αιθέριων ελαίων και αποσταγμάτων βιολογικής παραγωγής.</p>	
		7.2	<p>Ίδρυση ή εκσυγχρονισμός ή/και επέκταση με ή χωρίς μετεγκατάσταση μονάδων τυποποίησης και επεξεργασίας αρωματικών φυτών και αιθέριων ελαίων και αποσταγμάτων.</p>	
8.	ΖΩΟΤΡΟΦΕΣ	8.1	<p>Εκσυγχρονισμός ή συγχώνευση και μετεγκατάσταση μονάδων παραγωγής ζωοτροφών, περιλαμβανομένων και αποθηκευτικών χώρων ζωοτροφών και εργαστηρίων ελέγχου ποιότητας και προτύπων, για προστασία της δημόσιας υγείας.</p>	<p>Οι μονάδες παραγωγής ζωοτροφών που θα μετάσχουν στο σχέδιο θα πρέπει να σέβονται τις Ευρωπαϊκές Οδηγίες με Αρ. 2000/766, 2001/9 mod.dec.ap. 2001/166 και coun.c.Reg (E.C.) αρ. 999/2001.</p> <p>Τονίζεται ότι οι πρώτες ύλες για παραγωγή ζωοτροφών θα προέρχονται από την ΕΕ και μόνο ποσοστό μέχρι 10% θα μπορεί να προέρχεται από τρίτες</p>

A/A	Επιλέξιμος Κλάδος	Δραστηριότητα		Παρατηρήσεις
				χώρες.
9.	ΑΥΓΑ - ΠΟΥΛΕΡΙΚΑ Αυγά Πουλερικά	9.1.1	Ίδρυση ή εκσυγχρονισμός – επέκταση με ή χωρίς μετεγκατάσταση υφιστάμενων μονάδων τυποποίησης και συσκευασίας αυγών.	
		9.1.2	Ίδρυση μονάδων τυποποίησης και συσκευασίας αυγών για προϊόντα που τυποποιούνται με βάση αναγνωρισμένες προδιαγραφές ή πρότυπα (ειδικές εκτραφές, βιολογία κλπ).	
		9.2.1	Εκσυγχρονισμός ή ίδρυση σφαγείων σε αντικατάσταση παλαιών μη σύγχρονης τεχνολογίας	
		9.2.2	Ίδρυση / εκσυγχρονισμός μονάδων τεμαχισμού / τυποποίησης κρέατος πουλερικών και παραγωγής κρεατοπαρασκευασμάτων.	
10.	ΚΡΕΑΣ	10.1	Ίδρυση νέων σύγχρονων περιφερειακών σφαγείων που πληρούν τις προδιαγραφές του Κοινοτικού Κεκτημένου και αποδεικνύεται η έλλειψη στη συγκεκριμένη περιοχή	
		10.2	Ίδρυση / εκσυγχρονισμός μονάδων τεμαχισμού – τυποποίησης ερυθρού κρέατος και παραγωγής κρεατοπαρασκευασμάτων	
11.	ΣΙΤΗΡΑ	11.1	Ίδρυση ή και εκσυγχρονισμός αλευρόμυλων στις αγροτικές περιοχές.	
12.	ΦΥΣΤΙΚΙΑ	12.1	Ίδρυση ή και εκσυγχρονισμός μονάδων μεταποίησης φιστικιών.	

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
A/A	ΕΠΕΝΔΥΣΗ	Χορηγία	Τιμή κιλοβατώρας	Μορφή ενίσχυσης
A1	Εξοικονόμηση ενέργειας σε υφιστάμενες επιχειρήσεις			
	A1.1, A1.2, A1.3 και A1.4	<p>Για μικρομεσαίες επιχειρήσεις θα δίνεται 30%, επί του επιλέξιμου προϋπολογισμού υπό τον περιορισμό των ανωτάτων επιλέξιμων δαπανών. Μέγιστο ποσό χορηγίας £50.000 και</p> <p>Για τις μεγάλες επιχειρήσεις, θα δίνεται 20% υπό μορφή περιφερειακής ενίσχυσης και επιπλέον, θα παραχωρείται ενίσχυση de minimis επί του επιλέξιμου προϋπολογισμού υπό τον περιορισμό των ανωτάτων επιλέξιμων δαπανών. Σε καμία περίπτωση το άθροισμα των επιχορηγήσεων δεν θα ξεπερνά το 30% του επιλέξιμου προϋπολογισμού. Μέγιστο ποσό χορηγίας και από τις δυο μορφές ενίσχυσης £50.000</p>		<p>Περιφερειακή</p> <p>Περιφερειακή και επιπλέον de minimis</p>
	A1.5 Αντικατάσταση υπαρχόντων υλικών και εξοπλισμού που να αφορά τις υποκατηγορίες A1.1, A1.2, A1.3 και A1.4	<p>Για όλες τις υφιστάμενες επιχειρήσεις 30% επί του επιλέξιμου προϋπολογισμού υπό τον περιορισμό των ανωτάτων επιλέξιμων δαπανών . Μέγιστο ποσό χορηγίας £50.000</p>	-	de minimis
A2	Εξοικονόμηση ενέργειας σε υφιστάμενα ιδιωτικά νοικοκυριά			
	A2.1 Θερμομόνωση κατοικιών με βάση κριτήρια που καθορίζονται στον Οδηγό Ενεργειακών Επενδύσεων.	<p>30% επί του επιλέξιμου προϋπολογισμού υπό τον περιορισμό των ανωτάτων επιλέξιμων δαπανών . Μέγιστο ποσό χορηγίας £1.000</p>	-	-
A3	Συμπαγωγή ηλεκτρισμού - θερμότητας / ψύξης	<p>Για μικρομεσαίες επιχειρήσεις 30% επί του επιλέξιμου προϋπολογισμού υπό τον περιορισμό των ανωτάτων επιλέξιμων δαπανών . Μέγιστο ποσό χορηγίας £100.000</p> <p>Για τις μεγάλες επιχειρήσεις, θα δίνεται 20% υπό μορφή περιφερειακής ενίσχυσης και επιπλέον, θα παραχωρείται ενίσχυση de minimis επί του επιλέξιμου προϋπολογισμού υπό τον περιορισμό των ανωτάτων επιλέξιμων δαπανών. Σε καμία περίπτωση το άθροισμα των επιχορηγήσεων δεν θα ξεπερνά το 30% του επιλέξιμου προϋπολογισμού. Μέγιστο ποσό χορηγίας και από τις δυο μορφές ενίσχυσης £100.000</p>	<p>Τιμή μέρας: 1,71σ</p> <p>Τιμή νύκτας: 1,50σ</p>	<p>Περιφερειακή</p> <p>Περιφερειακή και επιπλέον de minimis</p>

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
A/A	ΕΠΕΝΔΥΣΗ	Χορηγία	Τιμή κιλοβατώρας	Μορφή Ενίσχυσης
B1	Αιολικά συστήματα ηλεκτροπαραγωγής			
	B1.1 Μεγάλα εμπορικά Συστήματα			
	- για τα πρώτα 5 χρόνια		5,40 σ επιδότηση= 5,40-3,70 =1,70σ	Περιβαλλοντική
	- για τα επόμενα 10 χρόνια		Από 2,80σ μέχρι 5,40σ (σύμφωνα με παράγραφο 5.2.1.1)	Περιβαλλοντική
	B1.2. Μικρά συστήματα δυναμικότητας μέχρι 30KW	<p>Για τα Νοικοκυριά, σχολικές εφορίες, καθώς και αγαθοεργά ιδρύματα, τους δήμους και τις κοινότητες στον βαθμό που δεν ασκούν οικονομική δραστηριότητα, η επιχορήγηση θα είναι 40% επί του επιλέξιμου προϋπολογισμού υπό τον περιορισμό των ανωτάτων επιλέξιμων δαπανών, με μέγιστο ποσό χορηγίας £10.000</p> <p>Για όλες τις επιχειρήσεις 40% επί του επιλέξιμου προϋπολογισμού υπό τον περιορισμό των ανωτάτων επιλέξιμων δαπανών, με μέγιστο ποσό χορηγίας £10.000</p>	3,70σ δεν δίδεται λειτουργική ενίσχυση	de minimis

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
A/A	ΕΠΕΝΔΥΣΗ	Χορηγία	Τιμή Κιλοβατώρας	Μορφή ενίσχυσης
B2	Ηλιακά συστήματα			
	B2.1 Εγκατάσταση ή/ και αντικατάσταση κεντρικών ενεργητικών συστημάτων Θέρμανσης νερού χρήσης.	-Για σχολικές εφορίες, αγαθοεργά ιδρύματα, τους δήμους και τις κοινότητες στον βαθμό που δεν ασκούν οικονομική δραστηριότητα, θα δίνεται επιχορήγηση 30% επί του επιλέξιμου προϋπολογισμού υπό τον περιορισμό των ανωτάτων επιλέξιμων δαπανών, με μέγιστο ποσό χορηγίας £10.000 -Για όλες τις επιχειρήσεις θα δίνεται επιχορήγηση 30% επί του επιλέξιμου προϋπολογισμού υπό τον περιορισμό των ανωτάτων επιλέξιμων δαπανών, με μέγιστο ποσό χορηγίας £10.000		de minimis
	B2.2 Εγκατάσταση ή/ και αντικατάσταση συστημάτων Θέρμανσης και ψύξης χώρου.	-Για νοικοκυριά, σχολικές εφορίες, αγαθοεργά ιδρύματα, τους δήμους και τις κοινότητες στον βαθμό που δεν ασκούν οικονομική δραστηριότητα, θα δίνεται επιχορήγηση 40% επί του επιλέξιμου προϋπολογισμού υπό τον περιορισμό των ανωτάτων επιλέξιμων δαπανών, με μέγιστο ποσό χορηγίας £50.000 -Για όλες τις επιχειρήσεις θα δίνεται επιχορήγηση 40% επί του επιλέξιμου προϋπολογισμού υπό τον περιορισμό των ανωτάτων επιλέξιμων δαπανών, με μέγιστο ποσό χορηγίας £50.000		de minimis
	B2.3 Οικιακά ηλιακά συστήματα. (Αφορά νέα εγκατάσταση	20% της επένδυσης, με μέγιστο ποσό £100 για την κατηγορία B2.3α και £200 για τις κατηγορίες B2.3β και B2.3γ		
	B2.4 Εγκατάσταση ή/ και αντικατάσταση ηλιακών συστημάτων Θέρμανσης νερού πισίνων.	-Για ιδιωτικά νοικοκυριά, σχολικές εφορίες, αγαθοεργά ιδρύματα, τους δήμους και τις κοινότητες στον βαθμό που δεν ασκούν οικονομική δραστηριότητα, θα δίνεται επιχορήγηση 30% επί του επιλέξιμου προϋπολογισμού υπό τον περιορισμό των ανωτάτων επιλέξιμων δαπανών, με μέγιστο ποσό χορηγίας £10.000 -Για όλες τις επιχειρήσεις θα δίνεται επιχορήγηση 30% επί του επιλέξιμου προϋπολογισμού υπό τον περιορισμό των ανωτάτων επιλέξιμων δαπανών, με μέγιστο ποσό χορηγίας £10.000		de minimis
B3	Αξιοποίηση βιομάζας.	Για μικρομεσαίες επιχειρήσεις, θα δίνεται 30% υπό μορφή περιφερειακής ενίσχυσης και επιπλέον, θα παραχωρείται ενίσχυση de minimis επί του επιλέξιμου προϋπολογισμού υπό τον περιορισμό των ανωτάτων επιλέξιμων δαπανών Σε καμία περίπτωση το άθροισμα των επιχορηγήσεων δεν θα ξεπερνά το 40% του επιλέξιμου προϋπολογισμού. Μέγιστο ποσό χορηγίας και από τις δυο μορφές ενίσχυσης £400.000 Για τις μεγάλες επιχειρήσεις, θα δίνεται 20% υπό μορφή περιφερειακής ενίσχυσης και επιπλέον, θα παραχωρείται ενίσχυση de minimis επί του επιλέξιμου προϋπολογισμού υπό τον περιορισμό των ανωτάτων επιλέξιμων δαπανών. Σε καμία περίπτωση το άθροισμα των επιχορηγήσεων δεν θα ξεπερνά το 40% του επιλέξιμου προϋπολογισμού. Μέγιστο ποσό χορηγίας και από τις δυο μορφές ενίσχυσης £400.000	3,70σ δεν δίδεται λειτουργική ενίσχυση	Περιφερειακή και επιπλέον de minimis Περιφερειακή και επιπλέον de minimis

--	--	--	--	--

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
A/A	ΕΠΕΝΔΥΣΗ	Χορηγία	Τιμή Κιλοβατώρας	Μορφή ενίσχυσης
B4	Φωτοβολταϊκά συστήματα			
	B4.1 Μικρά φωτοβολταϊκά συστήματα, δυναμικότητας μέχρι 5 KW, ενωμένα με το δίκτυο του παροχέα ηλεκτρικής ενέργειας.	<p>-Για τα Νοικοκυριά, σχολικές εφορίες, καθώς και αγαθοεργά ιδρύματα, τους δήμους και τις κοινότητες στον βαθμό που δεν ασκούν οικονομική δραστηριότητα, η επιχορήγηση θα είναι 55% επί του επιλέξιμου προϋπολογισμού υπό τον περιορισμό των ανωτάτων επιλέξιμων δαπανών, με μέγιστο ποσό χορηγίας £9.500</p> <p>-Για τις επιχειρήσεις, η επιχορήγηση θα είναι 40% επί του επιλέξιμου προϋπολογισμού υπό τον περιορισμό των ανωτάτων επιλέξιμων δαπανών, με μέγιστο ποσό χορηγίας £7.000</p>	12σ (επιδότηση= 12 - 3,70 =8,30σ)	Περιβαλλοντική και επιπλέον de minimis
	B4.2 Αυτόνομα (μη ενωμένα με το δίκτυο του παροχέα ηλεκτρικής ενέργειας) φωτοβολταϊκά συστήματα, συνολικής δυναμικότητας μέχρι 5 KW, συνδυασμένα ή όχι με άλλα συστήματα παραγωγής ενέργειας από ΑΠΕ.	<p>-Για τα Νοικοκυριά, σχολικές εφορίες, καθώς και αγαθοεργά ιδρύματα, τους δήμους και τις κοινότητες στον βαθμό που δεν ασκούν οικονομική δραστηριότητα, η επιχορήγηση θα είναι 55% επί του επιλέξιμου προϋπολογισμού υπό τον περιορισμό των ανωτάτων επιλέξιμων δαπανών, με μέγιστο ποσό χορηγίας £9.500</p> <p>-Για τις επιχειρήσεις, η επιχορήγηση θα είναι 40% επί του επιλέξιμου προϋπολογισμού υπό τον περιορισμό των ανωτάτων επιλέξιμων δαπανών, με μέγιστο ποσό χορηγίας £7.000</p>		de minimis
B5	Αφαλάτωση με χρήση ΑΠΕ	<p>-Για μικρομεσαίες επιχειρήσεις θα δίνεται 30% υπό μορφή περιφερειακής ενίσχυσης και επιπλέον ενίσχυση de minimis επί του επιλέξιμου προϋπολογισμού υπό τον περιορισμό των ανωτάτων επιλέξιμων δαπανών . Σε καμία περίπτωση το άθροισμα των επιχορηγήσεων δεν θα ξεπερνά το 40% του επιλέξιμου προϋπολογισμού Μέγιστο ποσό χορηγίας £100.000</p> <p>-Για τις μεγάλες επιχειρήσεις θα δίνεται 20% υπό μορφή περιφερειακής ενίσχυσης και επιπλέον ενίσχυση de minimis επί του επιλέξιμου προϋπολογισμού υπό τον περιορισμό των ανωτάτων επιλέξιμων δαπανών. Σε καμία περίπτωση το άθροισμα των επιχορηγήσεων δεν θα ξεπερνά το 40% του επιλέξιμου προϋπολογισμού Μέγιστο ποσό χορηγίας £100.000</p>		Περιφερειακή και επιπλέον de minimis Περιφερειακή και επιπλέον de minimis

B6	Υδροηλεκτρικά συστήματα	<p>-Για μικρομεσαίες επιχειρήσεις θα δίνεται 30% υπό μορφή περιφερειακής ενίσχυσης και επιπλέον ενίσχυση de minimis επί του επιλέξιμου προϋπολογισμού υπό τον περιορισμό των ανωτάτων επιλέξιμων δαπανών . Σε καμία περίπτωση το άθροισμα των επιχορηγήσεων δεν θα ξεπερνά το 40% του επιλέξιμου προϋπολογισμού Μέγιστο ποσό χορηγίας €30.000</p> <p>-Για τις μεγάλες επιχειρήσεις θα δίνεται 20% υπό μορφή περιφερειακής ενίσχυσης και επιπλέον ενίσχυση de minimis επί του επιλέξιμου προϋπολογισμού υπό τον περιορισμό των ανωτάτων επιλέξιμων δαπανών . Σε καμία περίπτωση το άθροισμα των επιχορηγήσεων δεν θα ξεπερνά το 40% του επιλέξιμου προϋπολογισμού Μέγιστο ποσό χορηγίας €30.000</p>	3,70 σεντ δεν δίδεται Λειτουργική ενίσχυση	<p>Περιφερειακή και de minimis</p> <p>Περιφερειακή και de minimis</p>
----	-------------------------	--	--	---

Για τις περιπτώσεις όπου δίνονται επιδοτήσεις (λειτουργικές ενισχύσεις) . Η ΑΗΚ θα πληρώνει αρχικά 3,7σ ανά κιλοβατώρα και η επιδότηση (η διαφορά μεταξύ του 3,7 και της τιμής της κιλοβατώρας) θα καταβάλλεται από το Ειδικό Ταμείο που έχει δημιουργηθεί και που χρηματοδοτείται με την επιβολή τέλους πάνω στην κατανάλωση ηλεκτρισμού ύψους 0,13σ την κιλοβατώρα. Η αρχική τιμή αγοράς της ηλεκτρικής ενέργειας από την ΑΗΚ, δύναται να τροποποιηθεί με αποφάσεις της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Κύπρου (ΡΑΕΚ). Σημειώνεται ότι η συνολική τιμή πώλησης της ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ, η οποία συμπεριλαμβάνει την επιδότηση, θα παραμένει σταθερή στην προσυμφωνημένη τιμή για όλη την διάρκεια της συμφωνίας παροχής χορηγίας. Συνεπώς το ποσοστό/ποσό επιδότησης θα τροποποιείται ανάλογα.

ΕΠΕΞΗΓΗΣΕΙΣ ΟΡΩΝ

ΕΕ	:Ευρωπαϊκή Ένωση
Μ.Μ.Ε.	:Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις
ΑΞΕ	:Άμεσες Ξένες Επενδύσεις
Α.Ε.Π.	:Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν
Α.Η.Κ.	:Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου
Α.Τ.Η.Κ	:Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου
Χ.Α.Κ	:Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου
Φ.Π.Α	:Φόρος Προστιθέμενης Αξίας
Κ.Ο.Τ.	:Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Γ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ, «Κύπρος-Ευρωπαϊκή Ένωση Από Τα Πρώτα Βήματα Μέχρι Την Ένταξη» ,Καστανιώτη, Αθήνα 2004.
2. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ, *Οδηγός Προγραμμάτων*, Μάιος 2005.
3. *ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΑ ΕΝΤΥΠΑ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΠΛΗΡΩΜΩΝ*, Ιούλιος 2005, Λευκωσία.
4. ΓΡΑΦΕΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ, *Διαρθρωτικά Ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην Κύπρο*.
5. ΙΔΡΥΜΑ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ, *Προκήρυξη, Δέσμη Προγραμμάτων Ιδρύματος Προώθησης Έρευνας και Τεχνολογική Ανάπτυξη*, 2003-2005.
6. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ, Τεύχος 17, *Η Ευρώπη των επιχειρήσεων*, Οκτώβριος-Δεκέμβριος 2004.
7. «Η ΕΥΡΩΠΗ +10», Περιοδικό *Εφημερίδας Εξπρές*, Έτος 41^ο, Ιούλιος 2003.
8. «Το Νέο πρόσωπο της Ευρώπης», Περιοδικό *Οικονομικός*, 29 Απριλίου 2004.
9. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ.
<http://www.mot.gov.cy>
10. Ιστοσελίδες Ευρωπαϊκής Ένωσης,
<http://www.europa.eu.int>
<http://www.eurostat>
11. Ιστοσελίδα εφημερίδας Πολίτης ,
<http://www.politis-news.com>.